

Aan de gemeenteraad van Weert

Weert, 25 mei 2021

Onderwerp : Jaarrapportage sociaal domein 2020
Kenmerk : 1348842/1348853

Geachte raadsleden,

Via deze brief willen wij u informeren over de jaarrapportage sociaal domein 2020. In de jaarrapportage sociaal domein 2020 informeren wij u over de ondersteuning die wij in 2020 aan onze inwoners geboden hebben en is de financiële stand van zaken opgenomen. De nadruk ligt in de rapportage op de drie decentralisaties, maar beperkt zich hier niet toe. Ook over bijvoorbeeld schulddienstverlening wordt gerapporteerd.

Omwille van de leesbaarheid verwijzen wij u naar de bijlage, 'Jaarrapportage sociaal domein 2020: de kern'. Voor meer gedetailleerde informatie kunt u de integrale jaarrapportage raadplegen, inclusief de regionale jaarrapportage Jeugdhulp. Deze is tevens bijgevoegd.

Als u vragen heeft naar aanleiding van deze brief, kunt u contact opnemen met business control sociaal domein. U kunt hiervoor terecht bij Dinie Louwers, via d.louwers@weert.nl.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

M.J.M. Meertens
gemeentesecretaris

G.J.W. Gabriëls
loco-burgemeester

Bijlagen:

1. Jaarrapportage sociaal domein 2020: de kern
2. Jaarrapportage sociaal domein 2020

Jaarrapportage Sociaal Domein: De kern

2020

Colofon:

Gemeente Weert
Wilhelminasingel 101
6001 GS Weert

Inhoud:

Afdeling OCSW, Gemeente Weert
Afdeling WIZ, Gemeente Weert

Inhoudsopgave

Ontwikkelingen sociaal domein	4
Wmo	8
Participatie	10
Jeugdhulp	15
Financiën	18

Ontwikkelingen sociaal domein

Dit document is een verkorte versie van de Jaarrapportage sociaal domein 2020. Het vormt een greep uit de vele activiteiten en ontwikkelingen binnen het sociaal domein. Een uitgebreidere toelichting vindt u terug in de Jaarrapportage.

Invloed corona

Het jaar 2020 stond in het teken van de coronapandemie. Uiteraard heeft dit ook op diverse aspecten binnen het sociaal domein invloed gehad. Dit is op de verschillende onderdelen in de rapportage toegelicht.

Transformatie in het sociaal domein

Transformeren is een proces van lange adem. Transformeren heeft tijd nodig. Tijd om hardnekkige schotten te slechten, samenwerking te bevorderen en ruimte te bieden aan eigentijdse vormen van ondersteuning. In 2020 is hier verder aan gewerkt waar dat mogelijk was binnen de grenzen van de coronacrisis. Hieronder lichten we een aantal stappen toe die in 2020 zijn gezet.

Beleidsplan sociaal domein 2020-2023

2020 was het eerste jaar van het regionaal beleidsplan sociaal domein 2020 tot en met 2023. Het is een integraal beleidsplan met één visie die de diverse beleidsvelden, zoals Jeugdwet, Wmo en Participatiewet, overstijgt. De visie is als volgt geformuleerd: 'Samen aan de slag met talent: iedereen telt mee, doet mee en draagt bij naar eigen vermogen'. De visie geeft verdere richting aan de ingeslagen weg zoals eerder vastgelegd in afzonderlijke beleidsplannen. Het beleidsplan is vertaald in een Regionaal Uitvoeringsplan Sociaal Domein voor 2020 tot en met 2021. Hierin is uitgewerkt welke activiteiten plaatsvinden en hoe gemonitord wordt of resultaten bereikt worden.

Samen aan de Slag!

Samen met de gemeenten Nederweert en Cranendonck is in 2020 verdere uitvoering gegeven aan 'Samen aan de Slag!'. De ambitie is als volgt: 'In 2022 telt iedereen mee, doet iedereen mee en draagt iedereen naar eigen kracht bij. Alle talenten komen tot ontwikkeling; voor het individu en voor de samenleving.'

Deze ambitie sluit naadloos aan bij de visie uit het beleidsplan sociaal domein. De stip op de horizon waarmee we een bijdrage leveren aan de transformatie van het sociaal domein bereiken we niet alleen. Dat doen we samen met inwoners en partners. Daarbij hoort een aanpak waarbij iedereen de kans en ruimte krijgt om vanuit gelijkwaardigheid mee te werken en te co-creëren, te experimenteren en in te spelen op nieuwe ontwikkelingen. Als gemeenten hebben we in dit proces verschillende rollen; van geen rol (loslaten) tot een regulerende rol. Het proces op gang houden is een belangrijke taak, die de gemeenten in overleg met partners op zich hebben genomen. De gemeenten stellen gezamenlijk hiervoor een aanjager beschikbaar. De experimenteerregeling maakt het handelen conform de gedeelde waarden van gemeenten en partners financieel

mogelijk door het verlenen van subsidies. Vanuit de drie gemeenten samen is € 100.000,-- per jaar beschikbaar gesteld voor de experimenteerregeling in 2019, 2020 en 2021. Het aandeel van de gemeente Weert daarin betreft € 58.897,--.

In 2020 was het voornemen in twee rondes de experimenteerregeling onder de aandacht te brengen. De eerste ronde heeft geleid tot 26 aanvragen voor een totaal van ruim acht keer het beschikbare budget. Beoordelingen werden helaas vanwege de coronapandemie uitgesteld. Hiermee kwam ook het proces deels stil te liggen. In het laatste kwartaal van 2020 zijn uiteindelijk zeven experimenten voor subsidie in aanmerking gekomen en is gestart met het opnieuw op gang brengen van het proces.

Impulsen voor transformatie

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en het rijk hebben een transformatiefonds Jeugdhulp ingesteld, waaruit voor de regio Midden-Limburg West (bestaand uit de gemeenten Leudal, Nederweert en Weert) € 193.355,-- per jaar gedurende drie jaar beschikbaar is gesteld. Dit is en wordt ingezet in de jaren 2019, 2020 en 2021. In 2020 is gereflecteerd op hetgeen is gerealiseerd door het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) en welke ervaringen zijn opgedaan met het brede veld van voorliggende voorzieningen en aanbieders. De ervaringen zijn vertaald naar pilotactiviteiten met het CJG, om een nieuwe impuls te geven gericht op verbetering van kwaliteit en terugdringen van kosten. Denk hierbij aan het uitbreiden van de samenwerking met huisartsen door inzet van CJG-medewerkers als Praktijkondersteuner Huisarts-Jeugd (POH-Jeugd) op huisartsenpraktijken of het uitbreiden van de ambulante basisjeugdhulp door het CJG.

In 2020 is door de gemeenten Weert en Nederweert budget beschikbaar gesteld voor innovatie en transformatie sociaal domein in Midden-Limburg West, als een alternatief voor de verevening Jeugdhulp. Gemeente Weert stelde € 500.000,-- beschikbaar en gemeente Nederweert € 165.000,--. De gemeente Leudal stelde geen middelen beschikbaar, omdat deze gemeente geconfronteerd is met grote financiële tekorten op Jeugdhulp. Dit gezamenlijke budget is beschikbaar voor projecten die met vernieuwingen bijdragen aan het bereiken van onze missie en de maatschappelijke effecten uit het beleidsplan sociaal domein. In 2020 is met gebruik van dit budget een pilot lokale behandelteams gestart. In de behandelteams werken zeven gespecialiseerde jeugdhulpaanbieders samen in het bespreken en oppakken van verwijzingen naar ambulante behandeling door het CJG. Uiteindelijk is de verwachting dat deze werkwijze leidt tot minder gebruik van gespecialiseerde jeugdhulp.

De gemeenteraad van de gemeente Weert heeft in november 2020 besloten de huidige reserve sociaal domein op te heffen per 31 december 2020 en een nieuwe reserve te vormen. Deze nieuwe reserve bedraagt € 1,5 miljoen en is bedoeld voor innovatie en transformatie in het sociaal domein in de gemeente Weert.

Een laatste impuls voor transformatie is dat de gemeente Weert door het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport geselecteerd is als koploper onafhankelijke cliëntondersteuning voor 2020 en 2021. In dit kader wordt een aantal deelprojecten uitgevoerd om onafhankelijke cliëntondersteuning uit te laten groeien tot een laagdrempelige en zinvolle voorziening. Door het

ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport is hiervoor een subsidiebedrag van € 438.125,-- beschikbaar gesteld aan de gemeente Weert.

Samenwerking regio

De gemeenten in Midden-Limburg West werken op basis van een convenant samen op het gebied van Wmo en Jeugdhulp. Deze samenwerking heeft als doel de individuele kwetsbaarheid van de gemeenten bij uitvoering van belangrijke, complexe en risicodragende taken in het sociaal domein te verminderen. In 2020 zijn voorbereidingen getroffen voor een nieuwe wijze van inkoop.

Beschermd wonen en maatschappelijke opvang

Onderdeel van de Wmo is beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Deze taken zijn in de regio Noord- en Midden-Limburg tot en met 2021 aan de centrumgemeente Venlo gemandateerd. Vanaf 2022 is er geen sprake meer van een centrumgemeente, maar is elke individuele gemeente verantwoordelijk voor de zorg op het gebied van beschermd wonen, maatschappelijk opvang en bemoeizorg en preventie. Wel is regionale samenwerking verplicht en ook noodzakelijk. Beschermd wonen is specialistische 24-uurszorg voor een relatief klein aantal cliënten. Om dit te kunnen organiseren is voldoende omvang nodig. Ook blijft er een financiële relatie met de centrumgemeente Venlo. Middelen voor beschermd wonen verschuiven gefaseerd over tien jaar van de centrumgemeente naar de lokale gemeenten en de centrumgemeente ontvangt nog tot zeker 2026 alle middelen voor maatschappelijke opvang.

Voorheen werd een opsplitsing in de regio Noord- en Midden-Limburg in twee regio's (Noord en Midden) beoogd. Begin 2020 werd duidelijk dat deze opsplitsing negatieve financiële gevolgen zou hebben. Dit naar aanleiding van de werking van een tweetal maatstaven van het huidige objectieve verdeelmodel voor maatschappelijke opvang. Voor de regio Noord- en Midden-Limburg zou het gaan om een korting van circa € 1,5 miljoen op een totale uitkering voor maatschappelijke opvang van circa € 7,7 miljoen. Gezien het toch al niet zo ruime budget voor maatschappelijke opvang, bleek dit voor onze regio een onverantwoorde keuze waardoor het huidige voorzieningenniveau onmiddellijk onder druk zou komen te staan. In overleg met het Ministerie van Binnenlandse Zaken (BZK) en de VNG hebben de nieuwe regio's (waaronder Midden-Limburg) een memo geschreven met scenario's om als nieuwe regio's gecompenseerd te worden voor de hierboven genoemde negatieve financiële gevolgen. Deze memo is op 13 februari 2020 ter besluitvorming voorgelegd aan de VNG-commissie Zorg, Jeugd en Onderwijs (ZJO). De VNG-commissie ZJO heeft hierop besloten de huidige regio's te handhaven. Er komen dus geen nieuwe regio's en zij ontvangen dus ook geen eigen middelen voor de uitvoering van de taken maatschappelijke opvang, bemoeizorg en OGGz-preventie.

In 2020 is in samenwerking met de andere gemeenten uit Noord- en Midden-Limburg onder andere gewerkt aan voorbereiding van de inkoop, lokale toegang en juridische en financiële afspraken over een nieuwe vormgeving van regionale samenwerking per 2022. De inkoop voor beschermd wonen, maatschappelijke opvang en bemoeizorg en preventie is vanaf 1 januari 2022 gemandateerd aan de gemeente Venlo.

Cliëntervaring

Jaarlijks vindt er een cliëntervaringsonderzoek Wmo plaats in de gemeente Weert. Ook in 2020 bleek dat cliënten over het algemeen tevreden zijn over de uitvoering van de Wmo. 83% van de respondenten geeft aan beter de dingen te kunnen doen die zij willen. 80% is tevreden over de kwaliteit van de ondersteuning. Als gevolg van de cliëntervaringsonderzoeken zijn activiteiten ondernomen om de wachttijden en doorlooptijden te verbeteren en is er nog meer aandacht voor de communicatie vanuit de gemeente richting de inwoner.

Werk.Kom voert tweemaal per jaar een tevredenheidsonderzoek uit bij werkgevers en werkzoekenden. In 2020 heeft er bij de werkzoekenden een aangepast onderzoek plaatsgevonden over hoe men de dienstverlening vanuit Werk.Kom heeft ervaren tijdens de coronaperiode. De gemiddelde waardering van het meest actuele onderzoek is een 8,1 van de werkzoekenden en 8,5 van de werkgevers (was in 2019 voor beiden 8,1).

Het Centrum voor Jeugd en Gezin rapporteert per kwartaal over de mening van cliënten over de dienstverlening. In 2020 beoordeelt 98% van de cliënten uit Weert de hulpverlening van het CJG als voldoende of goed (was 99% in 2019).

Continuïteit van zorg tijdens de coronacrisis

Het kabinet en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) hebben afspraken gemaakt met betrekking tot het bieden van financiële zekerheid gedurende de coronacrisis aan zorgaanbieders in het kader van de Wmo en Jeugdwet. Gemeente Weert heeft ook invulling gegeven aan deze afspraken. Dit betrof enerzijds het bieden van een gegarandeerde omzet en anderzijds een vergoeding van meerkosten die aanbieders maakten om te kunnen voldoen aan de richtlijnen van het RIVM. Op deze manier kon zorgcontinuïteit worden geborgd en faillissementen en ontslagen zoveel mogelijk worden voorkomen. Voor continuïteit van financiering is in totaal € 70.000,-- betaald in 2020 aan zeven Wmo-aanbieders. Vier Wmo-aanbieders hebben een vergoeding van meerkosten ontvangen voor in totaal € 4.600,--.

Ontwikkeling cliëntaantallen

Het aantal unieke cliënten met begeleiding is tussen 1 januari 2020 en 31 december 2020 gestegen met 29 (4%). Toename is vooral zichtbaar binnen de leeftijdscategorieën 18 tot en met 39 jaar en 80 jaar en ouder.

Er is een toename zichtbaar van het aantal cliënten met een psychiatrische grondslag. Dit beeld past bij de trend van de ambulantisering van de geestelijke gezondheidszorg (GGZ) en wachtlijsten voor de GGZ waarbij Wmo begeleiding wordt ingezet ter overbrugging.

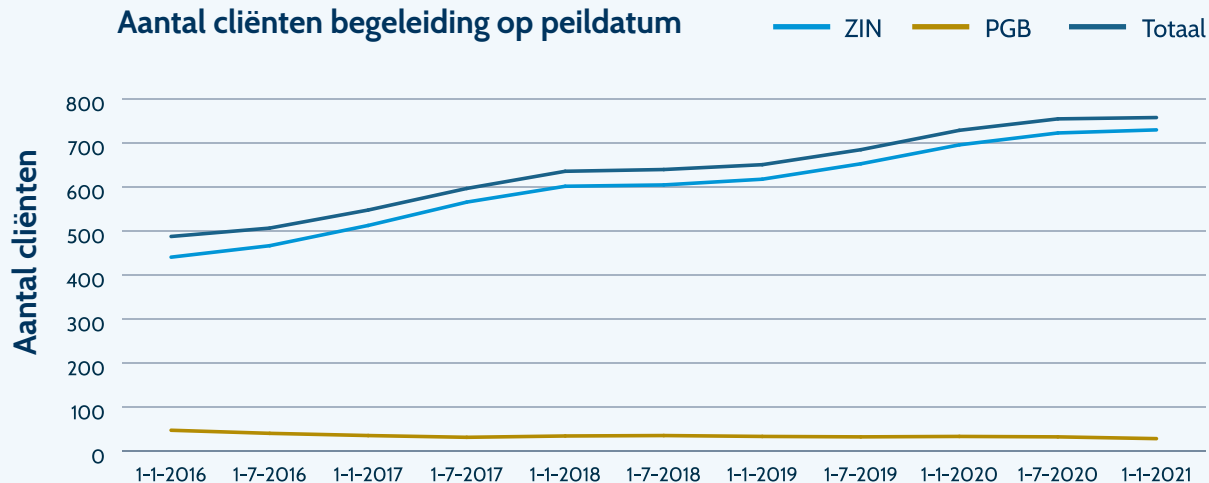
Aantal cliënten begeleiding t.o.v. eind 2019

+4%

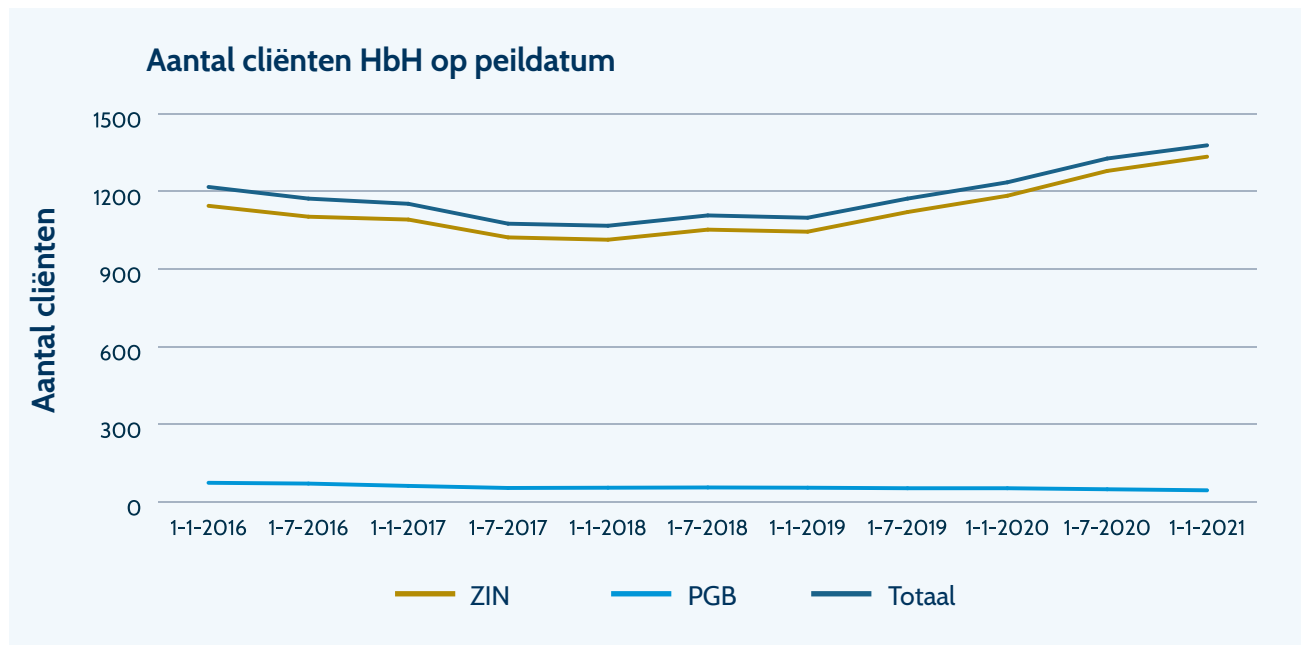

Eind 2016: 547
Eind 2017: 635
Eind 2018: 650
Eind 2019: 728
Eind 2020: 757

Aantal cliënten begeleiding op peildatum

Ook nam het aantal cliënten met de grondslag psychogeriatric (leeftijdsgelateerde beperkingen) toe. Wegens de coronacrisis zijn veel voorliggende en algemene voorzieningen gesloten, zoals de huiskamers van de Stichting Dagopvang Weert. De waarneming van professionals is dat hierdoor vaker een beroep op Wmo begeleiding wordt gedaan, mede om overbelasting van mantelzorgers te beperken.

Het aantal cliënten dat per 31 december 2020 hulp bij het huishouden ontving is gestegen met 12% (143 cliënten) ten opzichte van 1 januari 2020.

De stijging is te verklaren door de invoering van het abonnementstarief, waardoor de eigen bijdrage voor hulp bij het huishouden voor hogere inkomens lager geworden is (€19,-- per maand), omdat deze niet meer inkomensafhankelijk is. Toename is zichtbaar binnen de leeftijdscategorie 60 tot en met 79 jaar en met name binnen de hogere inkomensklassen.

In 2020 zijn meer rolstoelen (+2%) en vervoersvoorzieningen (+10%) verstrekt dan in 2019. Ook het aantal woningaanpassingen boven € 5.000,-- was hoger dan in 2019. Gebruik van het collectief vervoer van Omnibuzz was 50% lager dan verwacht als gevolg van de coronacrisis.

Participatie

Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)

In 2020 hebben in totaal 723 ondernemers gebruik gemaakt van de Tozo-regeling. Van deze ondernemers hebben er 76 gebruik gemaakt van de lening voor bedrijfskapitaal.

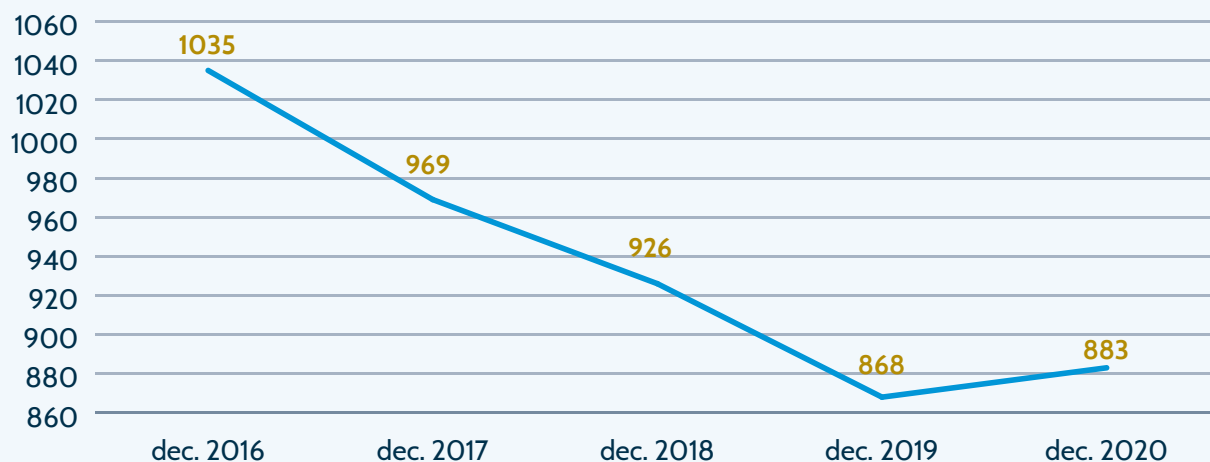
De Tozo is een van de maatregelen van het kabinet om ondernemers te ondersteunen tijdens de coronacrisis. De regeling is voor zelfstandig ondernemers, waaronder ZZP'ers (zelfstandigen zonder personeel). Het voorziet in een aanvullende uitkering voor levensonderhoud als het inkomen door de coronacrisis onder het sociaal minimum daalt. Tevens bestaat de mogelijkheid voor een aanvraag van een lening voor bedrijfskapitaal van € 10.000,-- om in het bedrijf te investeren. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de Tozo.

Tozo-Regeling	Aantal	Periode
Tozo 1	711	1 maart t/m 31 augustus 2020 (max 3 aaneengesloten maanden)
Tozo 2	135	1 juni t/m 30 september 2020
Tozo 3	161	1 oktober t/m 31 december 2020 (looptijd t/m 31 maart 2021)
Tozo bedrijfskapitaal	76	

Voor uitvoering van de Tozo heeft de gemeente middelen van het rijk ontvangen. De rijksbijdrage voor de Tozo is gelijk aan de verstrekte Tozo-uitkeringen, bedrijfskredieten en de uitvoeringskosten Tozo (incl. de overheveling voor uitvoeringskosten naar 2021 op basis van de slotwijziging 2020). In 2020 is € 3,8 miljoen uitgegeven aan uitkeringen en bedrijfskredieten in het kader van de Tozo en € 150.000,-- aan uitvoeringskosten.

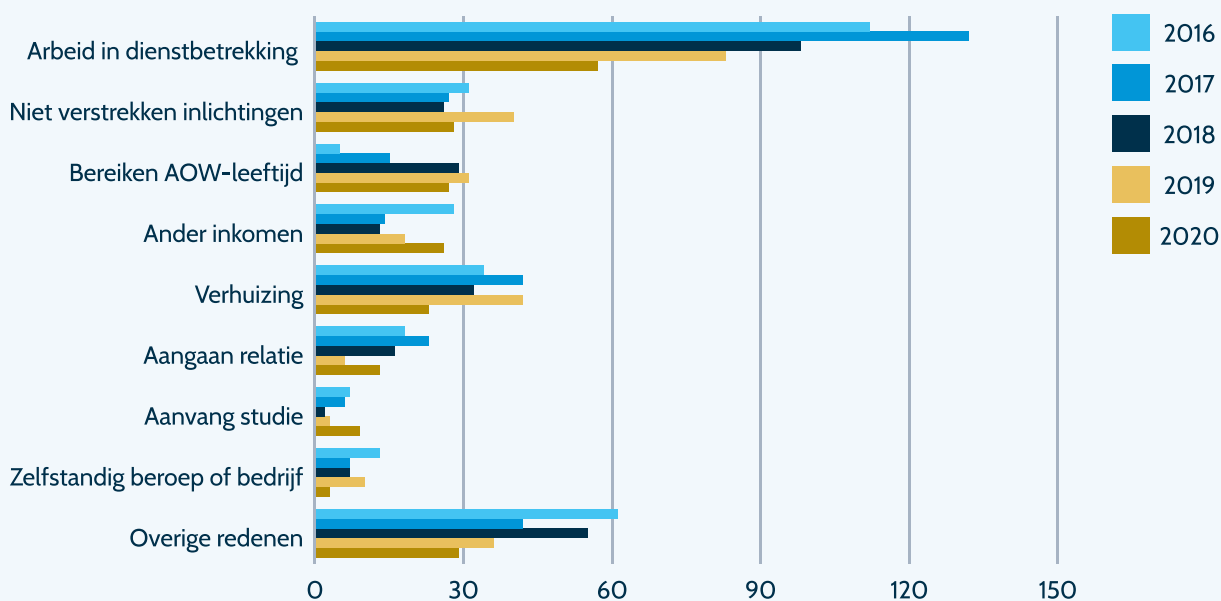
Aantal huishoudens met bijstandsuitkering

Het aantal huishoudens met een uitkering is gestegen tussen december 2019 en december 2020 met 2%. Gemiddeld ontvingen in het jaar 2020 nog wel minder huishoudens een uitkering dan in 2019.

Het aantal huishoudens dat een uitkering ontvangt is voor het eerst sinds 2016 gestegen¹. Het aantal is gestegen met 15 huishoudens. In december 2020 ontvingen 883 huishoudens een uitkering. In december 2019 waren dat er 868. Het effect van de coronacrisis is vooralsnog met name zichtbaar in een lagere uitstroom van uitkeringsgerechtigden, doordat er minder mogelijkheden voor uitkeringsgerechtigden waren op de arbeidsmarkt. Dit is ook zichtbaar in onderstaande grafiek met redenen voor beëindiging.

Beëindiging uitkering

¹ De Tozo-regeling is hierbij buiten beschouwing gelaten.

Ook in 2020 is door de gemeente Weert en Werk.Kom ingezet op instroombeperkende en uitstroombevorderende maatregelen, al dan niet in samenwerking met andere partners. Tevens is er wederom ingezet op onderzoek om uitkeringsfraude op te sporen gedurende het aanvraagproces of bij een lopende uitkering. Door de coronapandemie, hebben sommige activiteiten geen of in andere vorm doorgang gevonden.

Inzet vanuit Werk.Kom

Werk.Kom is een samenwerkingsverband van de gemeenten Cranendonck, Nederweert en Weert en Risse Groep. Werk.Kom biedt één regionaal loket voor mens en arbeid en is het aanspreekpunt voor alle werkgevers in de regio Cranendonck, Nederweert en Weert.

In 2020 zijn 241 kandidaten ingestroomd bij Werk.Kom. In 2019 waren dat 252 kandidaten. Deze afname heeft te maken met onder andere een lagere instroom van statushouders. Daarnaast is het aantal uitkeringsgerechtigden in de gemeente Weert weliswaar gestegen in 2020, maar als de afstand tot de arbeidsmarkt nog te groot is en er andere problemen spelen wordt Werk.Kom niet direct ingezet en wordt eerst op een andere wijze dienstverlening aangeboden.

Het aantal kwetsbare jongeren dat instroomt is hoger dan in 2019. Dat Werk.Kom vaker nodig was voor deze groep, komt mogelijk doordat de doorstroom van onderwijs naar werk minder goed verliep wegens de coronacrisis.

Door Werk.Kom zijn in 2020 meer proefplaatsingen gerealiseerd en minder leerwerkplekken. Door de coronacrisis zijn werkgevers terughoudend geweest in het aanbieden van leerwerkplekken. In 2020 zijn minder medische-, psychische en arbeidsdeskundige onderzoeken uitgevoerd dan in 2019. Ook hier heeft de coronacrisis invloed gehad.

In 2020 zijn in totaal 157 personen geplaatst op een betaalde baan vanuit Werk.Kom. Dit zijn uitkeringsgerechtigden die volledig² of parttime zijn gaan werken, niet-uitkeringsgerechtigden (Nuggers) en kwetsbare jongeren. Door de coronacrisis waren de mogelijkheden op de arbeidsmarkt in 2020 beperkt. Wel is het aantal kwetsbare jongeren en Nuggers dat geplaatst is op een baan toegenomen. Dit is mede veroorzaakt doordat er meer kwetsbare jongeren zijn ingestroomd bij Werk.Kom.

Inzet vanuit team participatie van de gemeente Weert

Uitkeringsgerechtigden die vanwege een langere afstand tot de arbeidsmarkt nog niet doorverwezen kunnen worden naar Werk.Kom, worden ondersteund door regisseurs van het team Participatie. Door het team Participatie, Werk.Kom en eventueel andere partners in het sociaal domein is in 2020 specifiek ingezet op een aantal doelgroepen en projecten, waar dit mogelijk was ondanks de coronacrisis. Een aantal voorbeelden:

- Dienstverlening specifiek gericht op kwetsbare jongeren
- Dienstverlening specifiek gericht op 50plussers
- Dienstverlening specifiek gericht op statushouders

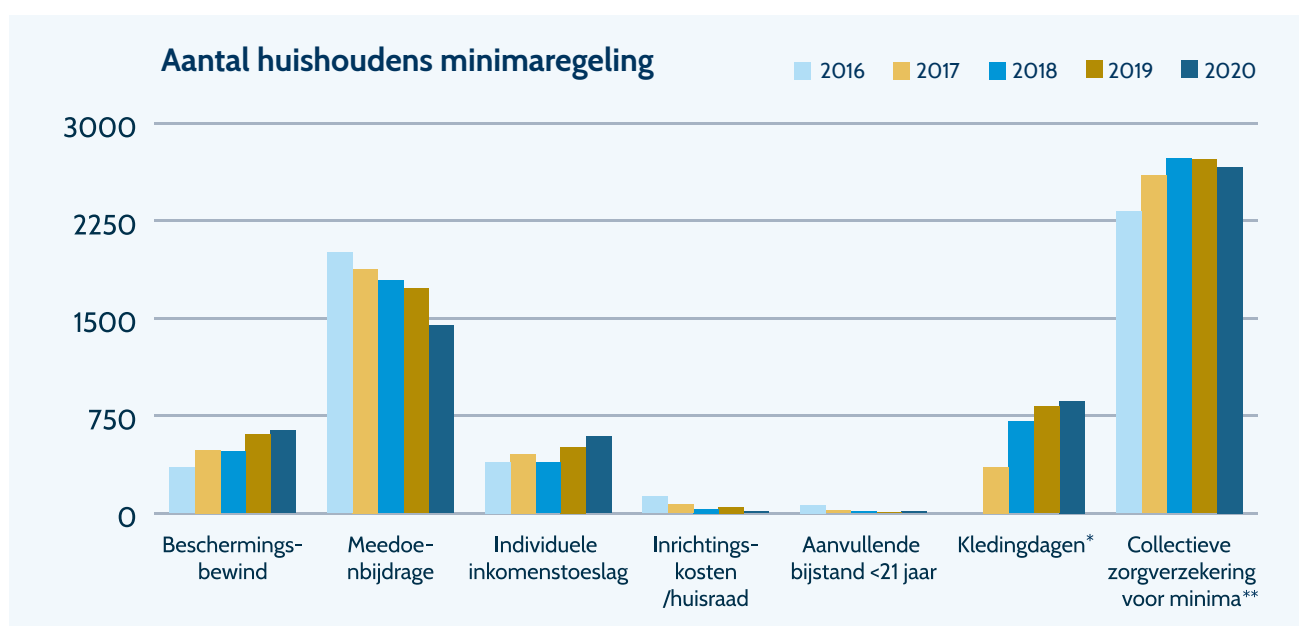
---

² Dit aantal wijkt af van de uitstroom uit de uitkering wegens werk, omdat het daar gaat om uitstroom van minimaal zes maanden en bij Werk.Kom ook een kortere plaatsing wordt meegerekend.

- Parttime ondernemen voor uitkeringsgerechtigden
- Werkgeversconstructie met detachering vanuit Risse Groep
- Project Kansrijk in de Wijk 2.0
- Pilots veranderopgave inburgering
- Pilot alleenstaande ouders (Solvare)

Minimaregelingen

In totaal maakten 1.786 huishoudens gebruik van één of meerdere minimaregelingen in 2020. In 2019 waren dat er 1.820. De daling komt doordat er in 2020 gemiddeld minder huishoudens een uitkering ontvingen dan in 2019.

*: aantal kinderen / **: aantal volwassen deelnemers in de gemeentepolis.

De meedoenbijdrage was in 2016 en 2017 nog het Sociaal Cultureel Fonds.

De kledingdagen worden vanaf 2017 georganiseerd.

Belangrijkste ontwikkelingen:

- Het aantal huishoudens dat de meedoenbijdrage heeft ontvangen was lager in 2020 dan in 2019. Dit houdt verband met een lager aantal uitkeringsgerechtigden. De meedoenbijdrage is begin 2020 verstrekt, toen het aantal uitkeringsgerechtigden lager was dan begin 2019.
- Er is een daling van het aantal deelnemers aan de collectieve zorgverzekering minima. Dit is een gevolg van stijging van de premie, waardoor inwoners andere keuzes maken.
- Het aantal huishoudens dat gebruik maakt van individuele inkomensvoetstuk was hoger dan in 2019, doordat er in 2020 een grotere groep rechthebbenden is aangeschreven.
- De uitgaven voor aanvullende bijstand onder 21 jaar laten een dalende trend zien. Dit komt doordat deze grotendeels zijn verstrekt aan statushouders, die inmiddels zijn uitgestroomd naar werk of 21 jaar zijn geworden.
- Het bereik van de kledingdagen is in 2020 iets hoger dan in 2019. De uitgaven waren daarentegen lager, doordat de kledingdag in het voorjaar geen doorgang heeft gevonden. Het besteedbare bedrag per kind is verhoogd bij de kledingdag in het najaar, maar niet tot het totale bedrag dat anders per kind op jaarbasis besteedbaar zou zijn geweest.

Schulddienstverlening

In 2020 hebben zich 237 inwoners gemeld voor ondersteuning bij hun schuldenproblematiek. Daarvan zijn 203 intakes daadwerkelijk doorgegaan. 34 intakes zijn door verschillende redenen vanuit de cliënt geannuleerd. In 2019³ meldden zich 232 cliënten en zijn 199 intakes gehouden.

Bij het aantal meldingen voor schulddienstverlening was een effect van de coronacrisis zichtbaar. Tijdens de lockdowns meldden zich minder inwoners voor ondersteuning bij hun financiële problematiek. Ten tijde van de periode met versoepelingen was juist sprake van een toename van het aantal hulpvragen. Dit beeld sluit aan bij het landelijke beeld dat het aantal inwoners met financiële problemen door de coronacrisis is toegenomen. De coronamaatregelen lijken inwoners ervan te weerhouden hulp te zoeken. Een fikse toename in aanmeldingen ten gevolge van de coronacrisis volgt naar verwachting ná de crisis.

Instroom schulddienstverlening	2018	2019	2020
Meldingen	252	232	237
Intakes	218	199	203
Uitval	34	33	34

Naast de reguliere dienstverlening heeft het team schulddienstverlening het instrumentarium uitgebreid met het SchuldenlabWeert en de Nederlandse Schuldhulproute. Ook werd deelgenomen aan de pilot 'Schuldenloket Rechtbank'. Verder is het instrument thuisadministratie in samenwerking met Punt Welzijn, Algemeen Maatschappelijk Werk en de gemeente Nederweert gestart onder de vlag 'Thuisadministratie Weerterland'. In 2020 is de gemaakte kwaliteitsslag van 2019 verder verankerd. De contacten met de klant zijn fors uitgebreid. Hierdoor blijven klanten beter gemotiveerd, krijgen zij meer begeleiding en coaching hetgeen leidt tot minder uitval, minder recidive en meer zelfredzaamheid. Het instrument nazorg is ingericht. Dit moet leiden tot minder terugval in het oude gedrag en minder recidive. Daarnaast is intensief gewerkt aan de uitbreiding van wettelijke taken en landelijke wijzigingen, te weten wijzigingen Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs).

³ Cijfers met betrekking tot 2019 zijn op een aantal onderdelen aangepast ten opzichte van de jaarrapportage 2019, wegens wijzigingen in de administratie.

In deze paragraaf zijn de belangrijkste bevindingen uit de regionale jaarrapportage Midden-Limburg West opgenomen, toegespitst op de gemeente Weert.

Continuïteit van zorg gedurende coronacrisis

Voor continuïteit van financiering gedurende de coronacrisis is in totaal € 49.000.-- betaald in 2020 aan zeven aanbieders van Jeugdhulp. Vier aanbieders hebben een vergoeding voor meerkosten ontvangen voor in totaal € 14.000.--.

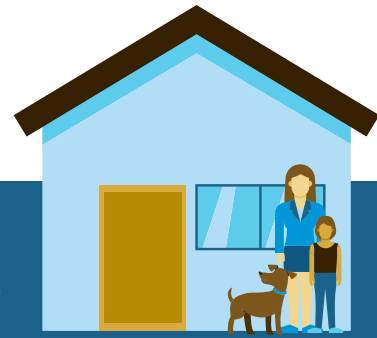
Beleidsmatige ontwikkelingen

De belangrijkste beleidsmatige ontwikkelingen in 2020 worden in de regionale jaarrapportage beschreven en hadden betrekking op preventie, buurtgezinnen, pilots bij het Centrum voor Jeugd en Gezin in de toegang, samenwerking Jeugdhulp en onderwijs, lokale behandelteams, pilots ondersteuner-Jeugd bij de huisartsen, crisishulp, Jeugdzorg Plus, financiële taakstelling gemeente Leudal en stand van zaken modules gecertificeerde instellingen.

Gespecialiseerde Jeugdhulp wordt ingedeeld in percelen, bijvoorbeeld:

- Jeugdhulp voor jeugd met een beperking / Jeugd- en opvoedhulp: Jeugdigen die gedragsproblemen hebben of vastlopen in hun ontwikkeling worden geholpen. Ouders/ opvoeders krijgen die hulp die nodig is om de jeugdigen zelfstandig en zo goed mogelijk op te voeden. Daarnaast gaat het om hulp voor jeugdigen met een beperking, zoals een verstandelijke of lichamelijke beperking.
- Jeugd GGZ (geestelijke gezondheidszorg) biedt hulp aan jeugdigen met een psychische aandoening die zo ernstig kan zijn, dat zij hierdoor in hun ontwikkeling worden bedreigd.
- Diensten gecertificeerde instellingen betreffen het gedwongen kader (jeugdbescherming en jeugdreclassering), crisisdienst jeugd en Veilig Thuis (advies- en meldpunt geweld en kindermishandeling).
- ADHD is een psychische stoornis. Kenmerken zijn impulsief gedrag, concentratieproblemen, rusteloosheid en leermoeilijkheden.
- Jeugdzorg Plus is een intensieve vorm van jeugd- en opvoedhulp voor jeugdigen die ernstige gedragsproblemen hebben en zich aan de noodzakelijke vrijwillige behandeling dreigen te onttrekken.
- Landelijke transitiearrangement (LTA): hele specifieke gespecialiseerde Jeugdhulp waarvoor de VNG met aanbieders een contract heeft afgesloten.

Aantal jeugdigen in hulp

	2017	2018	2019	2020	
Centrum voor Jeugd en Gezin:	867	909	909	853	↓
Gecertificeerde instellingen:	85	84	92	93	↑
Gespecialiseerde Jeugdhulp:	1066	1087	1193	1216	↑

Het aantal jeugdigen uit de gemeente Weert dat wordt begeleid bij het Centrum voor Jeugd en Gezin daalt ten opzichte van 2019, terwijl het aantal jeugdigen in de gespecialiseerde Jeugdhulp toeneemt. Er is met name sprake van een toename van het aantal jeugdigen in de percelen Jeugdhulp voor jeugd met een beperking / Jeugd- en opvoedhulp, Jeugd GGZ en het landelijk transitiearrangement. Voor ADHD neemt het aantal jeugdigen af. Landelijk onderzoek laat zien dat sinds de decentralisaties het aantal cliënten in de Jeugdhulp in Nederland jaarlijks is gestegen⁴.

Hieronder wordt het aantal jeugdigen in hulp in 2018, 2019 en 2020 weergegeven voor de gemeente Weert en de regio Midden-Limburg West (MLW). Eén jeugdige kan vaker kan voorkomen in de cijfers, omdat een jeugdige ondersteuning binnen meerdere percelen kan ontvangen.

Aantal jeugdigen in hulp	Weert 2018	Weert ⁵ 2019	Weert 2020	Totaal MLW 2018	Totaal MLW 2019	Totaal MLW 2020
Centrum voor Jeugd en gezin	909	909	853	1.865	1.880	1.797
Jeugdhulp voor jeugd met beperking /Jeugd- en opvoedhulp	294	336	350	745	814	824
Jeugd GGZ (inclusief dyslexie)	647	711	728	1.298	1.520	1.494
Diensten gecertificeerde instellingen	85	92	93	232	263	258
ADHD	90	89	80	143	145	128
Jeugdzorg Plus	2	2	2	6	6	5
Landelijke transitiearrangement	6	7	10	19	21	20
Persoonsgebonden budget	48	48	46	150	143	139

⁴ Stelsel in groei: een onderzoek naar financiële tekorten in de jeugdzorg, Andersson Elffers Felix, december 2020.

⁵ Cijfers zijn geactualiseerd ten opzichte van de jaarrapportage 2019.

Centrum voor Jeugd en Gezin

Het aantal meldingen in het tweede kwartaal 2020 bij het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) was relatief laag, onder andere als gevolg van de coronapandemie. Het aantal meldingen heeft zich in het derde en vierde kwartaal 2020 weer hersteld. Het aantal mensen dat zelf de weg naar het CJG vindt daalt. De verwijzingen komen steeds vaker van scholen en artsen. De wachttijden voor jeugdigen uit de gemeente Weert zijn ten opzichte van 2019 toegenomen. De wachttijd was in 2019 voor 46% van de jeugdigen langer dan 23 dagen. In 2020 was dat 56%.

Interesse in preventie-activiteiten was hoog, waarbij het CJG nieuwe activiteiten heeft ontwikkeld binnen de beperkingen van de coronapandemie. Dit heeft geleid tot het gebruik van digitale kanalen. Op basis van de goede ervaringen wordt dit in de toekomst voortgezet.

Jeugdhulp voor jeugd met een beperking / Jeugd- en opvoedhulp

Het aantal jeugdigen binnen dit perceel is met 16 (4%) toegenomen binnen de gemeente Weert. De uitgaven voor dit perceel zijn in totaal met € 33.000,-- (1%) gestegen⁶. Hierbij is sprake van een lichte daling van de kosten voor verblijf en een lichte stijging van de kosten voor de ambulante hulpverlening. De gemiddelde kosten per jeugdige voor verblijf zijn gestegen met 2% en voor ambulante hulpverlening gedaald met 1%.

Jeugd GGZ

Het aantal jeugdigen binnen de Jeugd GGZ binnen de gemeente Weert is met 17 (2%) gestegen ten opzichte van 2019. De uitgaven stegen harder dan het aantal cliënten, namelijk met € 528.000,-- (18%). Dit is het gevolg van hogere gemiddelde kosten per cliënt binnen de ambulante hulpverlening. Het grootste deel van de Jeugd GGZ betreft ambulante hulpverlening (in de gemeente Weert 98%). Het aandeel verblijf is ten opzichte van 2019 verder gedaald. Binnen de ambulante hulpverlening is een stijging zichtbaar van het aandeel van de profielen specialistisch plus en specialistisch en de producten dagbehandeling groep zwaar en midden.

De ingezette zorg in 2020 was zwaarder dan in 2019. Ook in 2019 was ten opzichte van 2018 al een verzwaring zichtbaar. De oorzaken van de stijging van de gemiddelde kosten in de Jeugd GGZ worden nader onderzocht. Overigens blijkt uit onderzoek dat landelijk de gemiddelde kosten in de Jeugdhulp tussen 2016 en 2019 gestegen zijn⁷.

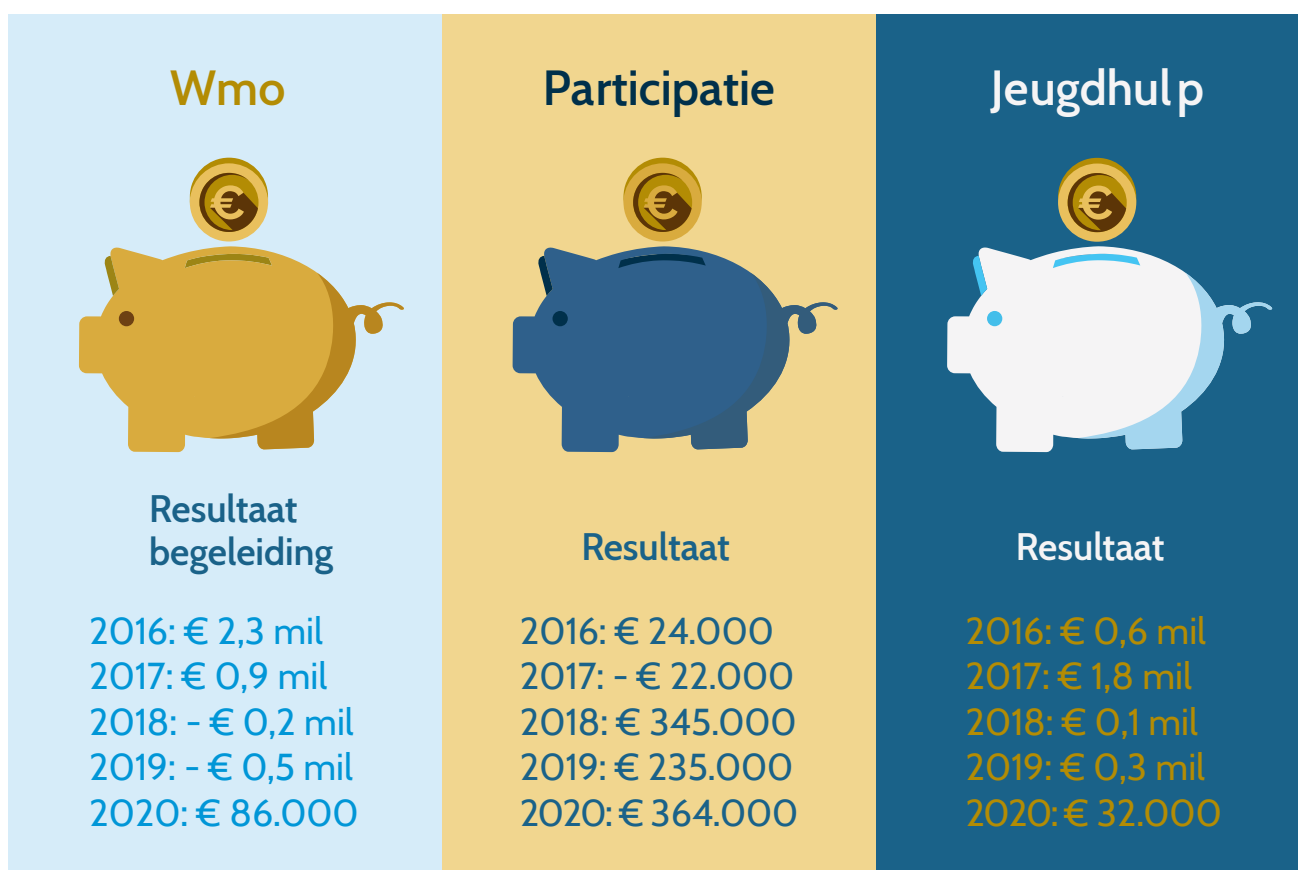
⁶ De tarieven binnen de Jeugdhulp zijn met 2,1% geïndexeerd in 2020.

⁷ Zie voetnoot 4.

Financiën

De gemeente Weert heeft de beschikbare middelen voor de drie decentralisaties in 2020 berekend. Afwijkingen ten opzichte van de beschikbare middelen worden verrekend met de reserve sociaal domein. Per 2021 komt deze koppeling met de beschikbare rijksmiddelen en reserve sociaal domein te vervallen.

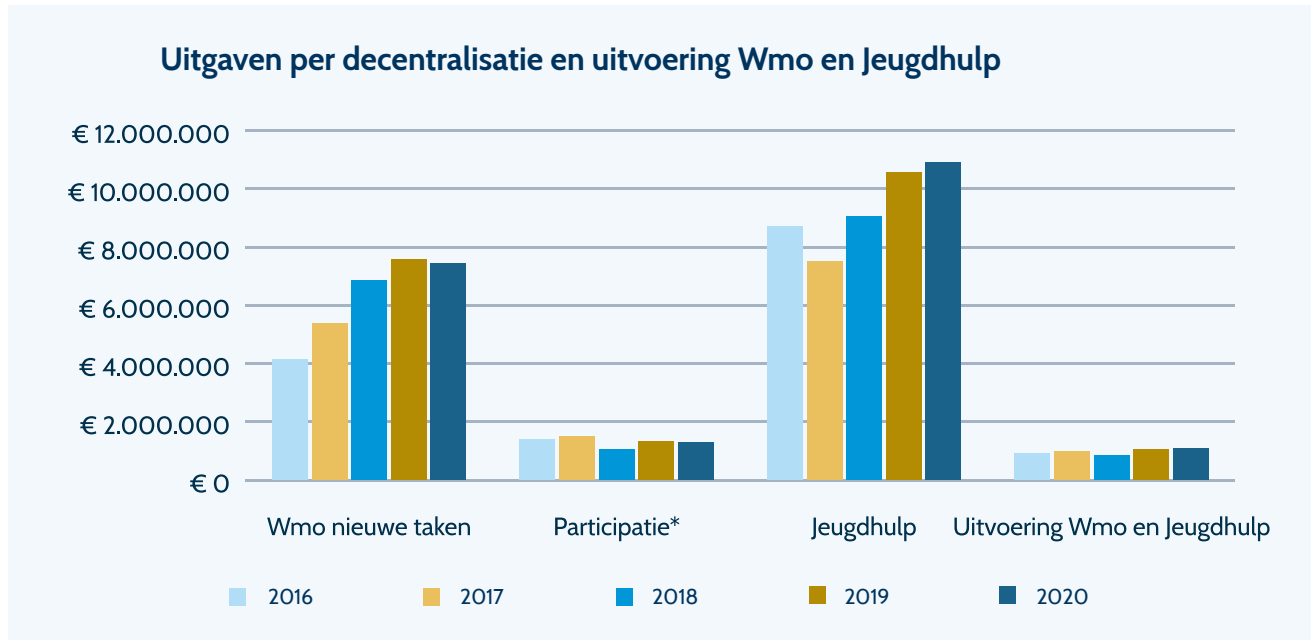
Op basis van de realisatie nieuwe taken Wmo begeleiding, Participatiewet en Jeugdhulp in de jaarrekening 2020 is een positief resultaat behaald van € 511.000,-- (2%) ten opzichte van de beschikbare middelen. In 2019 bedroeg dit € 70.000,--. Het resultaat 2020 heeft betrekking op:

	Resultaat	
Wmo begeleiding	€ 86.000,--	1%
Participatie	€ 364.000,--	22%
Jeugdhulp	€ 32.000,--	0,3%
Uitvoeringskosten Wmo en Jeugd	€ 29.000,--	5%
Totaal (toevoeging reserve sociaal domein)	€ 511.000,--	2%

Dit financieel resultaat wordt toegevoegd aan de reserve sociaal domein, waardoor de stand van de reserve sociaal domein per 31 december 2020 in de conceptjaarrekening 2020 € 3,8 miljoen

bedraagt. Van dit bedrag wordt € 1,5 miljoen overgeheveld naar de per 2021 nieuw te vormen reserve innovatie en transformatie sociaal domein. Het restantbedrag van € 2,3 miljoen wordt inclusief claims op basis van eerdere besluitvorming (€ 1,1 miljoen) overgeheveld naar de algemene reserve.

* Dit is het bedrag voor participatie re-integratie, dus exclusief Wsw. De budgetten voor Wmo nieuwe taken en Jeugdhulp zijn exclusief het budget voor uitvoering.

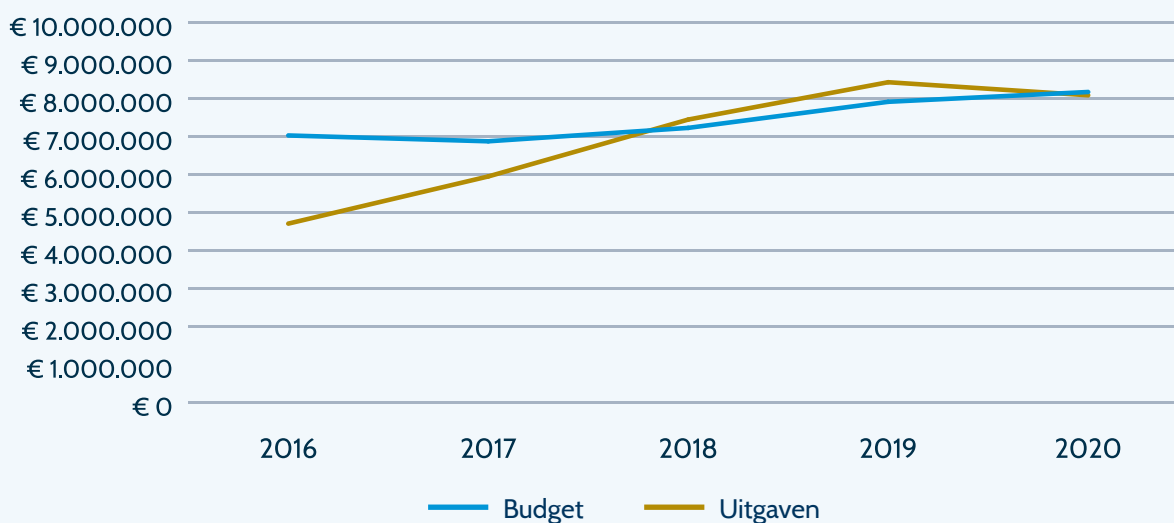
Wmo

2020 is afgerond met een positief resultaat voor Wmo begeleiding van € 86.000,--. In 2019 was het resultaat € 515.000,-- negatief. De beschikbare middelen waren € 258.000,-- hoger en de uitgaven waren € 343.000,-- lager dan in 2019.

De afname van uitgaven ten opzichte van 2019 heeft als belangrijkste oorzaken:

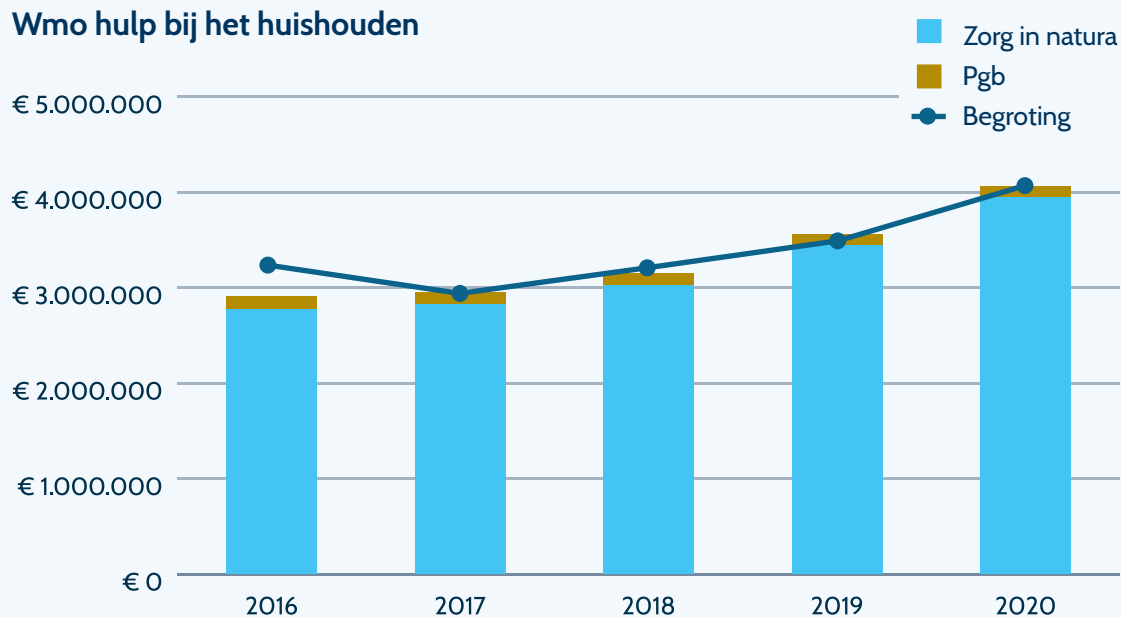
- Er is sprake van een tegemoetkoming van € 170.000,-- van de gemeente Venlo ten behoeve van cliënten die doorgestroomd zijn van beschermd wonen naar begeleiding vanuit de gemeente Weert.
- Er is € 130.000,-- minder uitgegeven aan 0^e en 1^e lijnsvoorzieningen. Zo is Weer(t) Actief in 2020 niet meer projectmatig vanuit de Wmo gefinancierd.
- De uitgaven aan organisatiekosten waren € 99.000,-- lager dan in 2019. In 2019 zijn incidenteel middelen ingezet voor de optimalisatie van het toegangsproces.
- De totale uitgaven voor maatwerkvoorzieningen begeleiding waren € 54.000,-- hoger dan in 2019. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere uitgaven voor persoonsgebonden budgetten (€ 42.000,--). Ondanks een gestegen aantal cliënten zijn de uitgaven voor maatwerkvoorzieningen begeleiding in natura nagenoeg gelijk gebleven aan 2019 door gemiddeld lagere kosten per cliënt.

Wmo begeleiding - Ontwikkeling budget en uitgaven

In tegenstelling tot Wmo begeleiding komen voor- of nadelen binnen de 'oude' Wmo-taken (hulp bij het huishouden, woon, rolstoel- en vervoersvoorzieningen en eigen bijdragen) ten gunste of ten laste van de algemene middelen.

Wmo hulp bij het huishouden

- De uitgaven voor hulp bij het huishouden zorg in natura zijn in 2020 € 508.000,-- (14%) hoger dan in 2019, voornamelijk door de groei van het aantal cliënten als gevolg van het abonnementstarief, waardoor met name de hogere inkomens een lagere eigen bijdrage betalen.
- De totale uitgaven voor woon-, rolstoel- en vervoersvoorzieningen in 2020 zijn gestegen ten opzichte van 2019 met € 253.000,-- (17%). Op alle onderdelen was een stijging zichtbaar. Bij

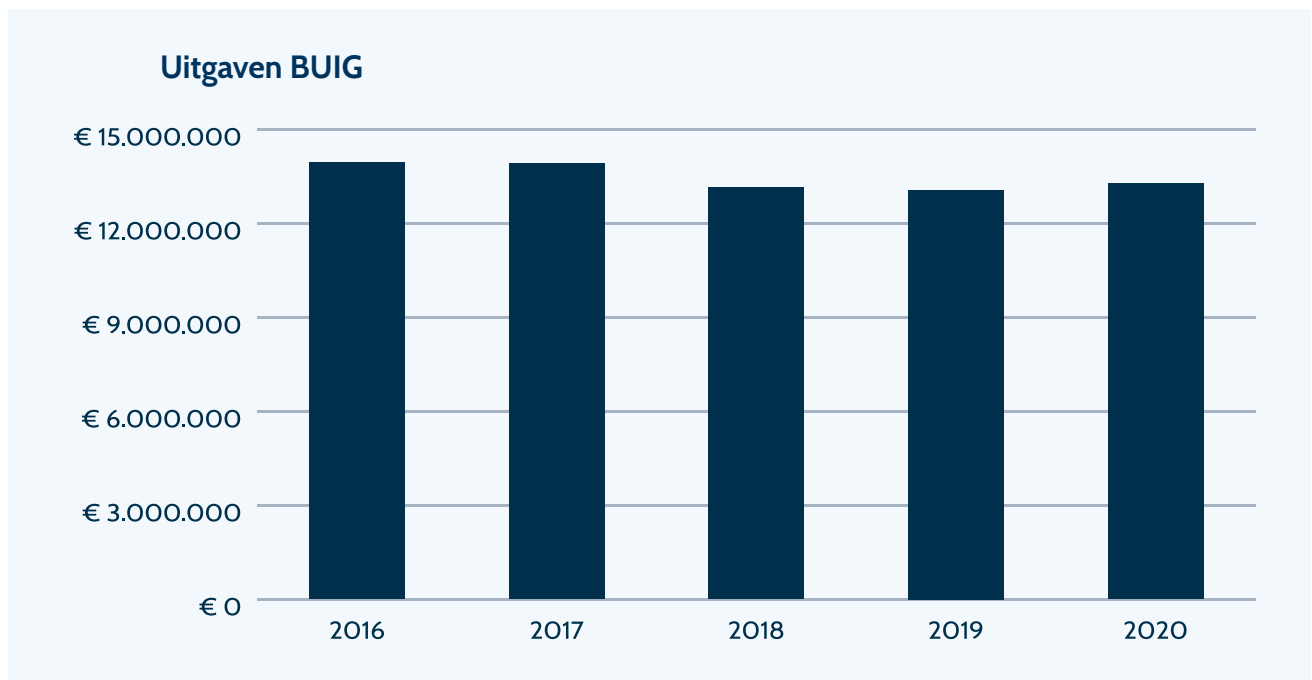
woonvoorzieningen was deze het grootst. Het lagere gebruik van het collectief vervoer (Omnibuzz) leidde niet tot evenredig lagere kosten. De vervoerders zijn gecompenseerd om zorgcontinuïteit te borgen.

Participatie

Bundeling Uitkering Inkomensvoorzieningen Gemeenten (BUIG)

De Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten (BUIG) betreft het inkomensdeel van de Participatiewet. Dit budget wordt ingezet voor uitkeringen en loonkostensubsidies. De definitief vastgestelde BUIG-inkomsten zijn € 422.000,-- hoger dan de voorlopige vaststelling die is geraamd in de begroting. Totaal waren de lasten op bijstandsuitkeringen € 180.000,-- minder dan begroot.

Als gevolg van de coronapandemie werd een stijging van het aantal bijstandsuitkeringen verwacht van juni tot december. Door het (tijdelijk) versoepelen van de coronamaatregelen heeft deze stijging niet plaatsgevonden. De kosten voor bijstand voor zelfstandigen (BBZ) zijn lager dan begroot, omdat zelfstandige ondernemers tijdens de coronacrisis de Tozo hebben aangevraagd.

Participatie re-integratie

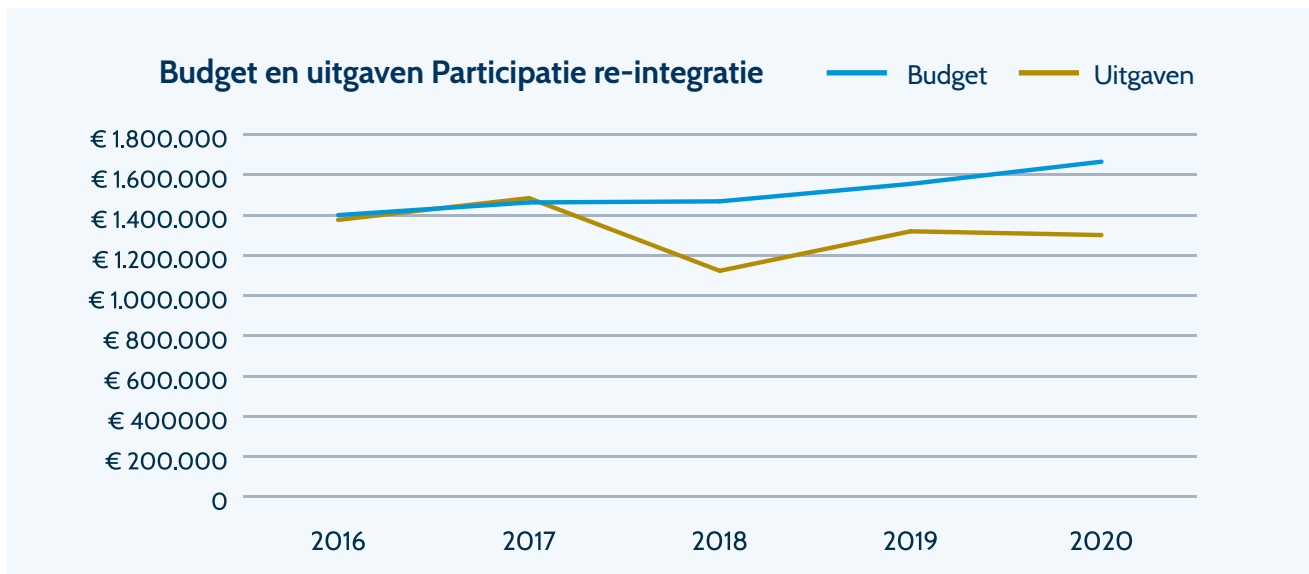
Voor- of nadelen ten opzichte van de beschikbare middelen voor participatie re-integratie komen ten gunste of laste van de reserve sociaal domein.

Het participatiebudget bestaat uit twee onderdelen:

- De rijksbijdrage voor de Sociale Werkvoorzieningsindicatie (Sw-indicatie). Voor 2020 bedraagt deze bijdrage € 8,7 miljoen die volledig is doorbetaald aan De Risse voor de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening. In dit bedrag is € 626.000,-- opgenomen ten behoeve van coronamaatregelen. In 2019 betrof de rijksbijdrage € 8,6 miljoen.
- De re-integratiemiddelen om uitkeringsgerechtigden te begeleiden naar werk en de begeleiding van de doelgroepen uit de Participatiewet. De rijksbijdrage bedroeg € 1,7 miljoen in 2020 en € 1,6 miljoen in 2019.

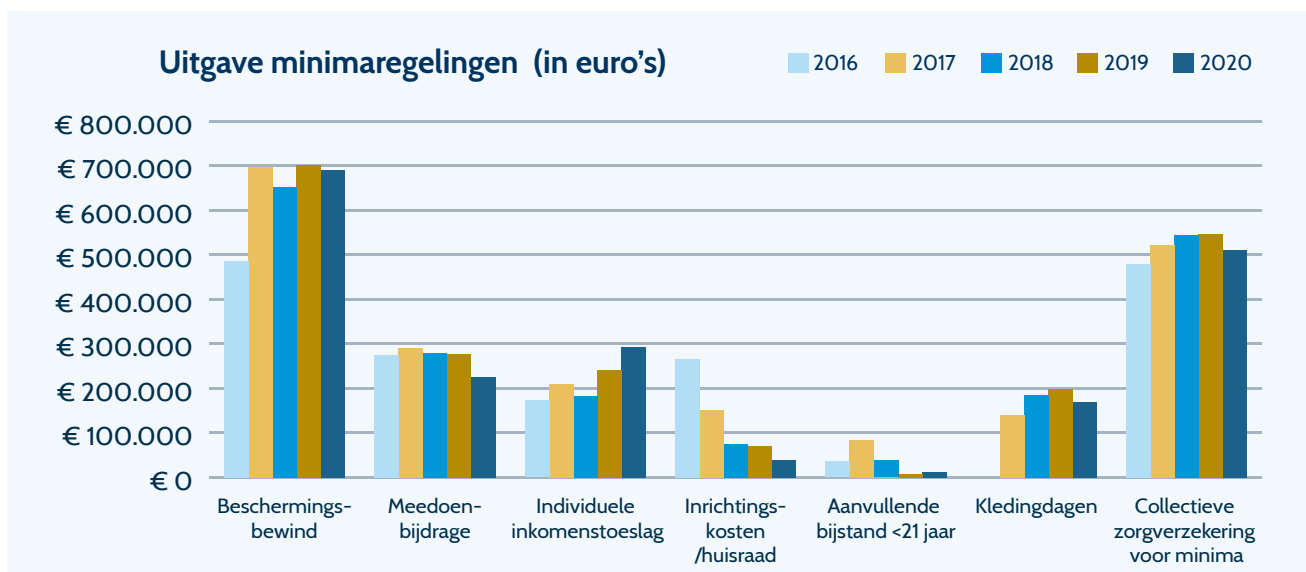
Het resultaat op Participatie (re-integratie) bedroeg in 2020 € 364.000,-- positief. In 2019 was het resultaat € 235.000,-- positief. Dat het resultaat positief is, wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door hogere baten. Er was een nabetaling van € 151.000,-- voor een subsidie voor het ESF-project "Iedereen doet mee" (2015-2017) en een vergoeding van € 118.000,-- voor detachering van medewerkers bij Werk.Kom, tezamen € 269.000,--. Deze baten waren niet geraamd. De nabetaling van de subsidie is incidenteel. De detachingsvergoeding is vanaf 2021 structureel geraamd. Tevens waren er € 95.000,- - lagere uitgaven voor medisch arbeidsdeskundige onderzoeken en inzet re-integratie instrumenten. Dit heeft voor een groot deel te maken met de maatregelen in verband met de coronapandemie en is daarmee van tijdelijke aard.

De volgende grafiek toont de uitgaven en het budget voor Participatie re-integratie, exclusief Wsw.

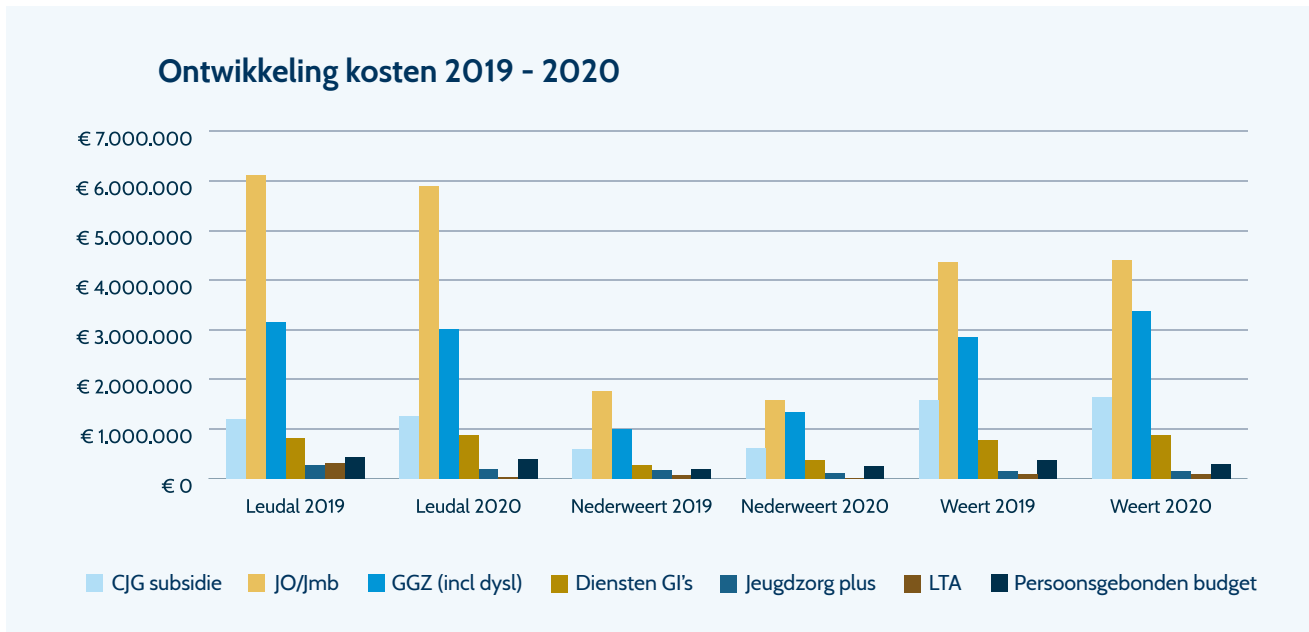
Minimaregelingen

Er is € 2,0 miljoen uitgegeven in 2020 aan minimaregelingen. In 2019 was dat € 2,1 miljoen. Dit hangt samen met het kleinere aantal huishoudens dat gebruik heeft gemaakt van één of meerdere regelingen.

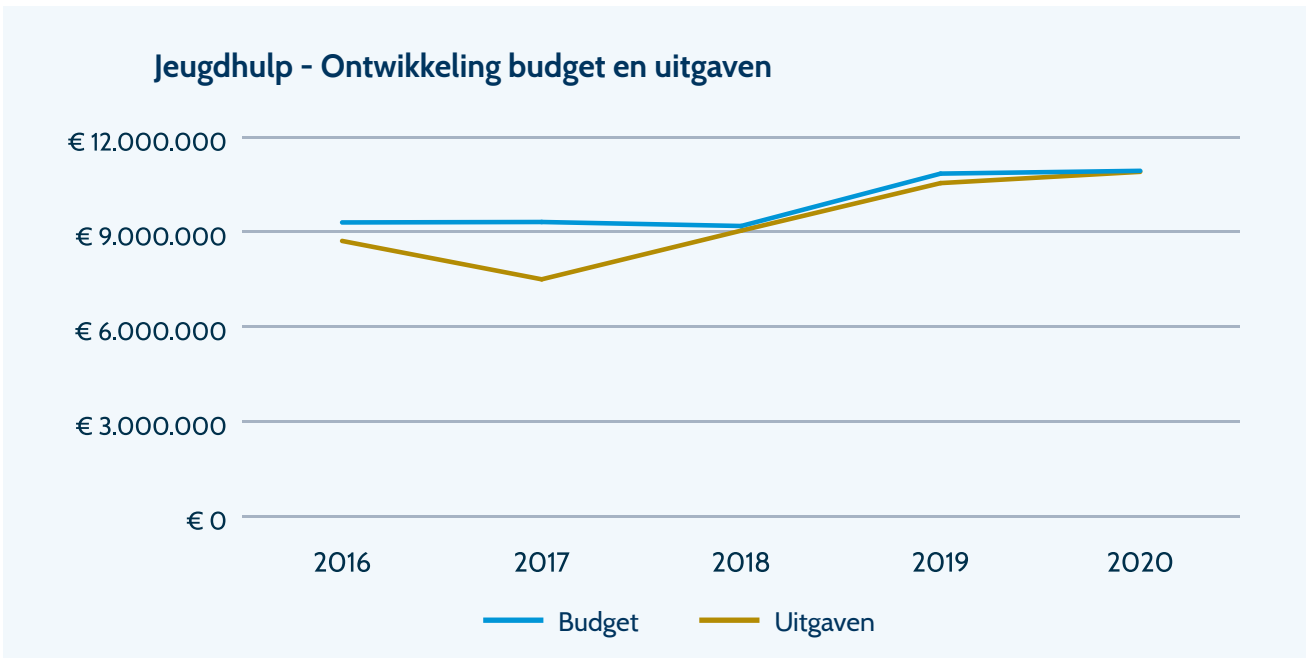

Jeugdhulp

Hieronder is de ontwikkeling van de kosten voor de verschillende percelen in de regio weergegeven voor de jaren 2019 en 2020.

Onderstaande grafiek toont voor de gemeente Weert de ontwikkeling van het beschikbare budget en de uitgaven.

De belangrijkste financiële ontwikkelingen worden hieronder benoemd⁸.

- Voor de jaren 2019 tot en met 2021 zijn er extra middelen voor de Jeugdhulp beschikbaar gesteld vanuit het rijk.

⁸ Bedragen die in de regionale jaarrapportage Jeugdhulp 2020 genoemd worden wijken af van de jaarrekeningen 2019 en 2020 voor de gemeente Weert. In de jaarrekening van de gemeente Weert zijn ook afrekeningen over eerdere jaren meegenomen.

- In 2020 blijven de kosten voor de regio Midden-Limburg West nagenoeg gelijk aan 2019. Hierbij zijn er wel grote verschillen tussen de gemeenten. In de gemeente Leudal dalen de kosten met 5%. In de gemeenten Nederweert en Weert stijgen de kosten met respectievelijk 5% en 6%.
- Het resultaat (verschil tussen beschikbare middelen en uitgaven) is voor de gemeente Weert gedaald ten opzichte van 2019, doordat de uitgaven harder zijn gestegen (met € 357.000,--⁹) dan de beschikbare middelen (met € 88.000,--). Het resultaat voor Weert is positief en bedraagt € 31.000,--. In 2019 was er een positief resultaat van € 300.000,--.
- De stijging van de uitgaven voor de gemeente Weert wordt grotendeels veroorzaakt door de stijging van de uitgaven voor Jeugd GGZ met € 528.000,--.

---

⁹ Zie voetnoot 8.

GEMEENTE WEERT

Jaarrapportage 2020

Sociaal Domein

Gemeente Weert

Inhoudsopgave

1 Algemeen beeld	2
1.1 Inhoud	2
1.2 Ontwikkelingen sociaal domein	3
1.3 De Vraagwijzer	7
1.4 Klachten, bezwaar en beroep	9
1.5 Financiën	10
2 Rapportage Wmo 2020	12
Samenvatting	12
2.1 Inleiding	13
2.2 Indicatoren per fase	15
2.3 Financiën	22
2.4 Abonnementstarief Wmo (eigen bijdrage)	26
3 Rapportage Participatie 2020	27
Samenvatting	27
3.1 Inleiding	28
3.2 Uitkeringsbestand	30
3.3 Instroom in de Participatiewet	33
3.4 Instroombeperkende maatregelen	34
3.5 Uitstroom uit de Participatiewet	35
3.6 Uitstroombevorderende maatregelen	36
3.7 Handhaving	41
3.8 Minimaregelingen	44
3.9 Schulddienstverlening	47
3.10 Financiën	51
4 Rapportage Jeugdhulp 2020	53
4.1 Inleiding	53
4.2 Ontwikkelingen	53
4.3 Financiën	55

1 Algemeen beeld

1.1 Inhoud

Voor u ligt de jaarrapportage sociaal domein 2020. In deze rapportage ligt de nadruk op de drie decentralisaties. Er zijn aparte hoofdstukken gewijd aan de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), de Participatiewet en de Jeugdhulp. Ook over andere gemeentelijke taken die niet tot de drie decentralisaties behoren, maar hier wel raakvlakken mee hebben, wordt gerapporteerd. Schulddienstverlening maakt bijvoorbeeld ook onderdeel uit van de rapportage. Omwille van de leesbaarheid is het in deze rapportage opgenomen in het hoofdstuk Participatie, al maakt het daar in de praktijk geen onderdeel van uit.

In het algemeen worden de cijfers in de rapportage in een context geplaatst door de cijfers vanaf 2016 weer te geven. In een aantal gevallen is voor minder jaren gekozen vanwege de overzichtelijkheid en beschikbaarheid van vergelijkbare cijfers.

In dit inleidende hoofdstuk worden de algemene ontwikkelingen binnen het sociaal domein beschreven. Ook wordt hier gerapporteerd over De Vraagwijzer en klachten, bezwaar en beroep, omdat deze het hele sociale domein betreffen. Tevens wordt in dit hoofdstuk een algemeen financieel beeld gegeven. Hoofdstuk 2 geeft de rapportage Wmo weer. Hoofdstuk 3 betreft de Participatiewet, inclusief schulddienstverlening. Tot slot bevat hoofdstuk 4 een samenvatting van de rapportage Jeugdhulp. De volledige regionale jaarrapportage Jeugdhulp is als bijlage toegevoegd.

1.2 Ontwikkelingen sociaal domein

Invloed corona

Het jaar 2020 stond in het teken van de coronapandemie. Uiteraard heeft dit ook op diverse aspecten binnen het sociaal domein invloed gehad. Op diverse plekken in de rapportage lees je dit terug. Een aantal belangrijke onderwerpen wordt in dit algemene deel uitgelicht.

Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)

De Tozo is een van de maatregelen van het kabinet om ondernemers te ondersteunen tijdens de coronacrisis. De regeling is voor zelfstandig ondernemers, waaronder ZZP'ers (zelfstandigen zonder personeel). Het voorziet in een aanvullende uitkering voor levensonderhoud als het inkomen door de coronacrisis onder het sociaal minimum daalt. Tevens bestaat er de mogelijkheid tot een lening voor bedrijfskapitaal van €10.000,- om in het bedrijf te investeren. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de Tozo. In de rapportage Participatie 2020 (hoofdstuk 3) is meer te lezen over het gebruik in de gemeente Weert van deze regeling.

Continuïteit van zorg tijdens de coronacrisis

Het kabinet en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) hebben afspraken gemaakt met betrekking tot het bieden van financiële zekerheid aan zorgaanbieders in het kader van de Wmo en Jeugdwet. Gemeente Weert heeft ook invulling gegeven aan deze afspraken. Dit betrof enerzijds het bieden van een gegarandeerde omzet en anderzijds een vergoeding van meerkosten die aanbieders maakten om te kunnen voldoen aan de richtlijnen van het RIVM. Op deze manier kon zorgcontinuïteit worden geborgd en faillissementen en/of ontslagen zoveel mogelijk worden voorkomen.

Transformatie in het sociaal domein

Transformeren is een proces van lange adem. Transformeren heeft tijd nodig. Tijd om hardnekkige schotten te slechten, samenwerking te bevorderen en ruimte te bieden aan eigentijdse vormen van ondersteuning. In 2020 is hier verder aan gewerkt waar dat mogelijk was binnen de grenzen van de coronacrisis. Hieronder lichten we een aantal stappen toe die in 2020 zijn gezet.

Beleidsplan sociaal domein 2020-2023

2020 was het eerste jaar van het regionaal beleidsplan sociaal domein 2020 tot en met 2023. Het is een integraal beleidsplan met één visie die de diverse beleidsvelden, zoals Jeugdwet, Wmo en Participatiewet, overstijgt. De visie is als volgt geformuleerd: 'Samen aan de slag met talent: iedereen telt mee, doet mee en draagt bij naar eigen vermogen'. De visie geeft verdere richting aan de ingeslagen weg zoals eerder vastgelegd in afzonderlijke beleidsplannen. Het beleidsplan is vertaald in een Regionaal Uitvoeringsplan Sociaal Domein voor 2020 tot en met 2021. Hierin is uitgewerkt welke activiteiten plaats zullen vinden en hoe gemonitord wordt of resultaten bereikt worden.

Samen aan de Slag!

Samen met de gemeenten Nederweert en Cranendonck is in 2020 verdere uitvoering gegeven aan 'Samen aan de Slag!'. De ambitie is als volgt: 'In 2022 telt iedereen mee, doet iedereen mee en draagt iedereen naar eigen kracht bij. Alle talenten komen tot ontwikkeling; voor het individu en voor de samenleving.'

Deze ambitie sluit naadloos aan bij de visie uit het beleidsplan sociaal domein. De stip op de horizon waarmee we een bijdrage leveren aan de transformatie van het sociaal domein bereiken we niet alleen. Dat doen we samen met inwoners en partners. Daarbij hoort een aanpak waarbij iedereen de kans en ruimte krijgt om vanuit gelijkwaardigheid mee te werken en te co-creëren, te experimenteren en in te spelen op nieuwe ontwikkelingen. Als gemeenten hebben we in dit proces verschillende rollen; van geen rol (loslaten) tot een regulerende rol. Het proces op gang houden is een belangrijke taak, die de gemeenten in overleg met partners op zich hebben genomen. De gemeenten stellen

gezamenlijk hiervoor een aanjager beschikbaar. De experimenteerregeling maakt het handelen conform de gedeelde waarden van gemeenten en partners financieel mogelijk door het verlenen van subsidies. Vanuit de drie gemeenten samen is € 100.000,-- per jaar beschikbaar gesteld voor de experimenteerregeling in 2019, 2020 en 2021. Het aandeel van de gemeente Weert daarin betreft € 58.897,--.

In 2020 was het voornemen in twee rondes de experimenteerregeling onder de aandacht te brengen. De eerste ronde heeft geleid tot 26 aanvragen voor een totaal van ruim acht keer het beschikbare budget. Beoordelingen werden helaas vanwege de coronapandemie uitgesteld. Hiermee kwam ook het proces deels stil te liggen. In het laatste kwartaal van 2020 zijn uiteindelijk zeven experimenten voor subsidie in aanmerking gekomen en is gestart met het opnieuw op gang brengen van het proces.

Impulsen voor transformatie

De VNG en het rijk hebben een transformatiefonds Jeugdhulp ingesteld, waaruit voor de regio Midden-Limburg West (gemeenten Leudal, Nederweert en Weert) € 193.355,-- per jaar gedurende drie jaar beschikbaar is gesteld. Dit is en wordt ingezet in de jaren 2019, 2020 en 2021. In 2020 is gereflecteerd op hetgeen is gerealiseerd door het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) en welke ervaringen zijn opgedaan met het brede veld van voorliggende voorzieningen en aanbieders. De ervaringen zijn vertaald naar pilotactiviteiten met het CJG, om een nieuwe impuls te geven gericht op verbetering van kwaliteit en terugdringen van kosten. Denk hierbij aan het uitbreiden van de samenwerking met huisartsen door inzet van CJG-medewerkers als Praktijkondersteuner Huisarts-Jeugd (POH-Jeugd) op huisartsenpraktijken of het uitbreiden van de ambulante basisjeugdhulp door het CJG.

In 2020 is door de gemeenten Weert en Nederweert budget beschikbaar gesteld voor innovatie en transformatie sociaal domein in Midden-Limburg West, als een alternatief voor de verevening Jeugdhulp. Deze verevening was bedoeld om risico's op financiële tekorten in de Jeugdhulp te verminderen op basis van solidariteit. Gemeente Weert stelde € 500.000,-- beschikbaar en gemeente Nederweert € 165.000,--. De gemeente Leudal stelde geen middelen beschikbaar, omdat deze gemeente geconfronteerd is met grote financiële tekorten op Jeugdhulp. Dit gezamenlijke budget is beschikbaar voor projecten die met vernieuwingen bijdragen aan het bereiken van onze missie en de maatschappelijke effecten uit het beleidsplan sociaal domein. In 2020 is met gebruik van dit budget een pilot lokale behandelteams gestart. In de behandelteams werken zeven gespecialiseerde jeugdhulpaanbieders samen in het bespreken en oppakken van verwijzingen naar ambulante behandeling door het CJG. Uiteindelijk is de verwachting dat deze werkwijze leidt tot minder gebruik van gespecialiseerde jeugdhulp.

De gemeenteraad van de gemeente Weert heeft in november 2020 besloten de huidige reserve sociaal domein op heffen per 31 december 2020 en een nieuwe reserve te vormen. Deze nieuwe reserve bedraagt € 1,5 miljoen en is bedoeld voor innovatie en transformatie in het sociaal domein in de gemeente Weert.

Een laatste impuls voor transformatie is dat de gemeente Weert geselecteerd is als koploper onafhankelijke cliëntondersteuning voor 2020 en 2021. In dit kader wordt een aantal deelprojecten uitgevoerd om onafhankelijke cliëntondersteuning uit te laten groeien tot een laagdrempelige en zinvolle voorziening. Door het ministerie van VSW is hiervoor een subsidiebedrag van € 438.125,-- beschikbaar gesteld aan de gemeente Weert.

Samenwerking regio

De gemeenten in Midden-Limburg West werken op basis van een convenant samen op het gebied van Wmo en Jeugdhulp. Deze samenwerking heeft als doel de individuele kwetsbaarheid van de gemeenten bij uitvoering van belangrijke, complexe en risicodragende taken in het sociaal domein te verminderen. In 2020 zijn voorbereidingen getroffen voor een nieuwe wijze van inkoop.

Beschermd wonen en maatschappelijke opvang

Onderdeel van de Wmo is beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Deze taken zijn in de regio Noord- en Midden-Limburg tot en met 2021 aan de centrumgemeente Venlo gemandateerd. Vanaf 2022 is er geen sprake meer van een centrumgemeente, maar is elke individuele gemeente verantwoordelijk voor de zorg op het gebied van beschermd wonen, maatschappelijk opvang en bemoeizorg en preventie. Wel is regionale samenwerking verplicht en ook noodzakelijk. Beschermd wonen is specialistische 24-uurszorg voor een relatief klein aantal cliënten. Om dit te kunnen organiseren is voldoende omvang nodig. Ook blijft er een financiële relatie met de centrumgemeente Venlo. Middelen voor beschermd wonen verschuiven gefaseerd over tien jaar van de centrumgemeente naar de lokale gemeenten en de centrumgemeente ontvangt nog tot zeker 2026 alle middelen voor maatschappelijke opvang.

Voorheen werd een opsplitsing in de regio Noord- en Midden-Limburg in twee regio's (Noord en Midden) beoogd. Begin 2020 werd duidelijk dat deze opsplitsing negatieve financiële gevolgen zou hebben. Dit naar aanleiding van de werking van een tweetal maatstaven van het huidige objectieve verdeelmodel voor maatschappelijke opvang. Voor de regio Noord- en Midden-Limburg zou het gaan om een korting van circa € 1,5 miljoen op een totale uitkering voor maatschappelijke opvang van circa € 7,7 miljoen. Gezien het toch al niet zo ruime budget voor maatschappelijke opvang, bleek dit voor onze regio een onverantwoorde keuze waardoor het huidige voorzieningenniveau onmiddellijk onder druk zou komen te staan. In overleg met het Ministerie van Binnenlandse Zaken (BZK) en de VNG hebben de nieuwe regio's (waaronder Midden-Limburg) een memo geschreven met scenario's om als nieuwe regio's gecompenseerd te worden voor de hierboven genoemde negatieve financiële gevolgen. Deze memo is op 13 februari 2020 ter besluitvorming voorgelegd aan de VNG-commissie Zorg, Jeugd en Onderwijs (ZJO). De VNG-commissie ZJO heeft hierop besloten de huidige regio's te handhaven. Er komen dus geen nieuwe regio's en zij ontvangen dus ook geen eigen middelen voor de uitvoering van de taken maatschappelijke opvang, bemoeizorg en OGGz-preventie.

In 2020 is in samenwerking met de andere gemeenten uit Noord- en Midden-Limburg onder andere gewerkt aan voorbereiding van de inkoop, lokale toegang en juridische en financiële afspraken over een nieuwe vormgeving van regionale samenwerking per 2022. De inkoop voor beschermd wonen, maatschappelijke opvang en bemoeizorg en preventie is vanaf 1 januari 2022 gemandateerd aan de gemeente Venlo.

Cliëntervaring

Ook in 2020 is op diverse manieren cliëntervaring gemeten.

Jaarlijks vindt er een cliëntervaringsonderzoek Wmo plaats in de gemeente Weert¹. Ook in 2020 bleek dat cliënten over het algemeen tevreden zijn over de uitvoering van de Wmo. 83% van de respondenten geeft aan beter de dingen te kunnen doen die zij willen. 80% is tevreden over de kwaliteit van de ondersteuning. Als gevolg van de cliëntervaringsonderzoeken zijn activiteiten ondernomen om de wachttijden en doorlooptijden te verbeteren en is er nog meer aandacht voor de communicatie vanuit de gemeente richting de inwoner.

Werk.Kom voert tweemaal per jaar een tevredenheidsonderzoek uit bij werkgevers en werkzoekenden. In 2020 heeft er bij de werkzoekenden een aangepast onderzoek plaatsgevonden over hoe men de dienstverlening vanuit Werk.Kom heeft ervaren tijdens de coronaperiode. De gemiddelde waardering van het meest actuele onderzoek is een 8,1 van de werkzoekenden en 8,5 van de werkgevers (was in 2019 voor beiden 8,1).

Het Centrum voor Jeugd en Gezin rapporteert per kwartaal over de mening van cliënten over de

¹ Dit is een verplichting die in de wet is opgenomen. In 2020 is gerapporteerd over het cliëntervaringsonderzoek dat betrekking had op 2019. Resultaten over het cliëntervaringsonderzoek over 2020 worden in het najaar van 2021 bekend.

dienstverlening. In 2020 beoordeelt 98% van de cliënten uit Weert de hulpverlening van het CJG als voldoende of goed (was 99% in 2019).

1.3 De Vraagwijzer

De Vraagwijzer en het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)

De Vraagwijzer is over het algemeen het eerste contact met de gemeente van een inwoner die informatie en/of advies vraagt op het gebied van wonen, welzijn, zorg, werk en inkomen. Een inwoner kan via e-mail, telefoon of aan de balie contact leggen.

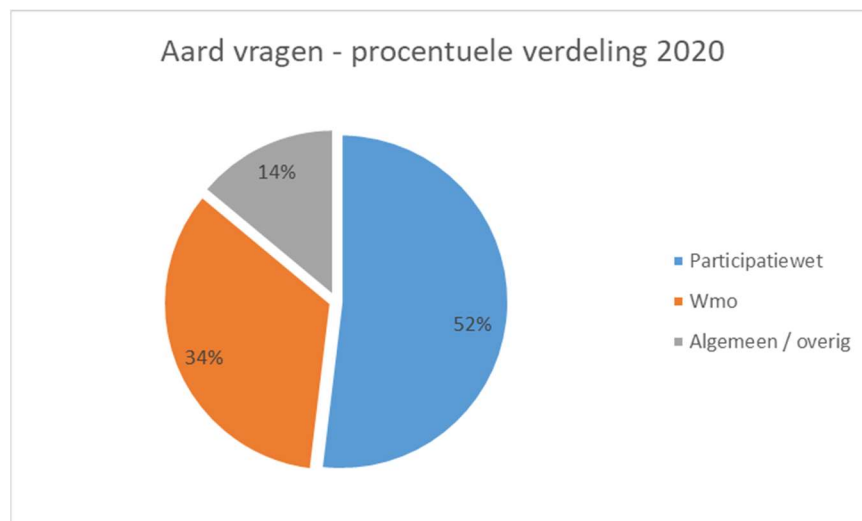
Voor Jeugdhulp vervult het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) deze rol. Het CJG beantwoordt vragen van ouders en kinderen in het kader van preventie. Daarnaast verzorgt het CJG themabijeenkomsten, workshops, lezingen, cursussen en gastlessen.

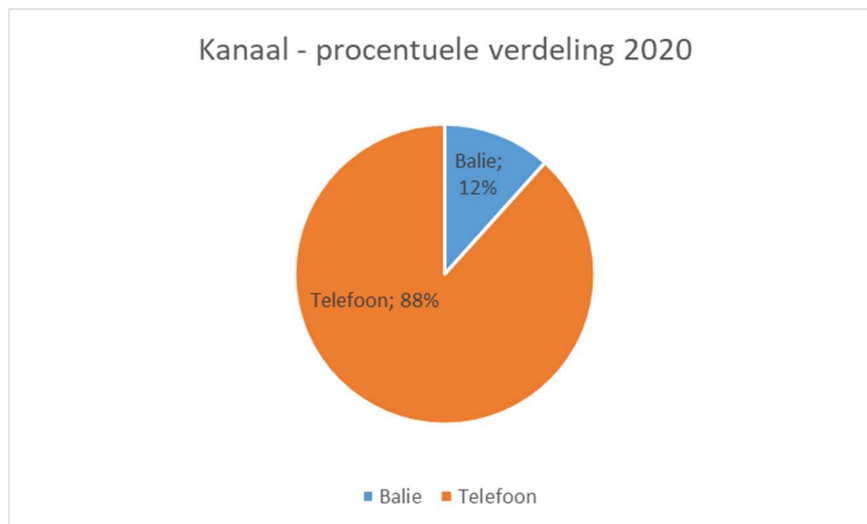
In 2020 zijn 13.636 contacten geregistreerd bij De Vraagwijzer. Dat zijn er meer dan in 2019. Toen waren het er 13.433.

Aantal vragen De Vraagwijzer	2016	2017	2018	2019	2020
Participatiewet	6.463	5.857	5.353	6.538	7.078
Wmo	3.437	3.553	3.331	4.436	4.655
Algemeen / overig	3.791	3.127	3.390	2.459	1.903
Totaal	13.691	12.537	12.074	13.433	13.636

Het aandeel van de Participatiewet is het grootst (52%). Er is een toename zichtbaar van het aantal vragen in het kader van de Participatiewet en Wmo. Enerzijds komt dit door een andere manier van registreren, waardoor nu vragen onder Participatiewet en Wmo zijn geregistreerd, die voorheen onder algemeen/overig geregistreerd werden. Anderzijds zijn ook diverse vragen binnengekomen over bijvoorbeeld de Tozo-regeling.

Het aantal contacten is toegenomen, ondanks het feit dat het aantal baliecontacten wegens de coronamaatregelen aanzienlijk minder was. Vrije inloop was niet meer mogelijk. Wel was het mogelijk om op afspraak langs te komen bij De Vraagwijzer. Het grootste deel van de contacten is hierdoor telefonisch verlopen (88%). 12% van de contacten vond plaats via de balie, waar dit in 2019 nog 44% betrof. Tevens vindt e-mailcontact plaats. Dit is niet op vergelijkbare wijze geregistreerd en is daarom in onderstaande grafiek achterwege gelaten.

Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) beantwoordt vragen van ouders en kinderen in het kader van preventieactiviteiten. Daarnaast verzorgt het CJG themabijeenkomsten, workshops, lezingen, cursussen en gastlessen. In 2020 zijn hiervoor digitale alternatieven ontwikkeld. Deze zijn positief ontvangen en worden in de toekomst voortgezet. In totaal hebben in 2020 met deze activiteiten op Midden-Limburgse schaal 10.152 contacten plaatsgevonden. Daarvan betrof het in 342 gevallen een individuele vraag. Dit wordt verder toegelicht in hoofdstuk 4 van de regionale rapportage Jeugdhulp.

1.4 Klachten, bezwaar en beroep

Klachten, bezwaar en beroep

In de uitvoering van de Wmo, Participatiewet en Jeugdhulp kunnen meningsverschillen ontstaan tussen de gemeente en haar inwoners. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen het 'hoe' en het 'wat'. Meningsverschillen over het 'hoe', zoals de wijze van communicatie, kunnen zich uiten als klacht. Meningsverschillen over het 'wat', de inhoud van het besluit, kunnen zich uiten als bezwaar. Wanneer iemand het niet eens is met de beslissing op het bezwaar, is het mogelijk om in beroep te gaan bij de rechtbank.

Het aantal bezwaren en beroepschriften is gestegen ten opzichte van 2019, maar blijft relatief laag in vergelijking met de grote aantallen cliënten. Het aantal bezwaren binnen het onderdeel Participatie is gestegen. Dit heeft waarschijnlijk verband met het toegenomen aantal aanvragen voor een uitkering en afwijzingen van aanvragen. Een groot aandeel van de bezwaren betrekking heeft op de afwijzing van de aanvraag van een uitkering. Binnen de Wmo is er verschillende malen bezwaar ingediend tegen de afwijzing van een aanvraag voor hulp bij het huishouden.

Hieronder worden de ontwikkelingen per wet getoond.

Wmo	2018	2019	2020
Klachten	4	3	4
Bezwaren	14	14	16
Beroepschriften	3	2	4

Participatie*	2018	2019	2020
Klachten	4	2	2
Bezwaren	74	88	119
Beroepschriften	16	24	32

*Hierin wordt ook een klein aantal zaken meegenomen met betrekking tot de Inkomensvoorziening Oudere en Arbeidsongeschikte Werknemers (IOAW), het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz), de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) en schulddienstverlening.

Jeugdhulp	2018	2019	2020
Bezwaren	1	1	3
Beroepschriften	0	5	

Een minderheid van de afgehandelde bezwaren werd gegrond verklaard. Voor Wmo was dit 31% en voor de Participatiewet 19%. Voor Jeugdhulp wordt hier gezien het kleine aantal niet over gerapporteerd.

Klachten omtrent de Jeugdhulp komen binnen bij het Centrum voor Jeugd en Gezin, Jeugdhulpaanbieders en het Advies- en Klachtenbureau Jeugdzorg (AKJ). Dit wordt verder toegelicht in de regionale rapportage Jeugdhulp.

1.5 Financiën

Middelen sociaal domein

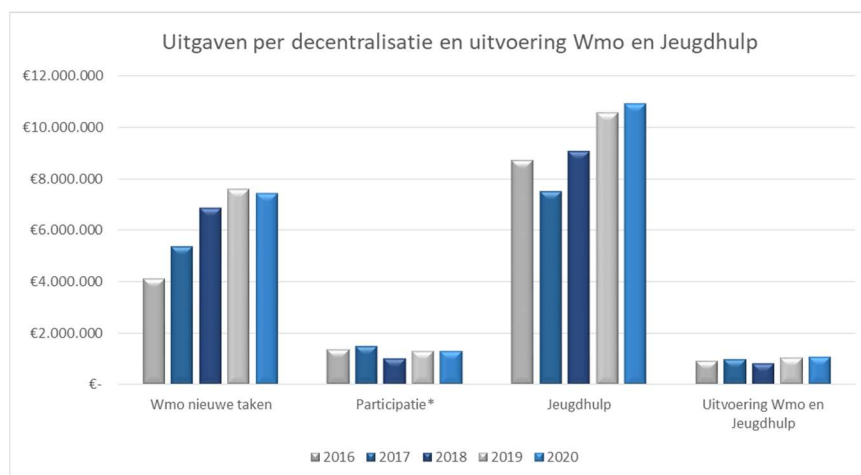
De gemeente ontving van het rijk tot en met 2018 middelen via de integratie-uitkering sociaal domein voor Wmo begeleiding, Jeugdhulp en Participatie (re-integratie uitkeringsgerechtigden, re-integratie nieuwe doelgroepen en Wet Sociale Werkvoorziening). Met ingang van 2019 zijn deze middelen grotendeels toegevoegd aan de algemene uitkering. De gemeente Weert heeft de beschikbare middelen voor de drie decentralisaties in 2019 en 2020 zelf berekend. Afwijkingen ten opzichte van de beschikbare middelen worden verrekend met de reserve sociaal domein. Per 2021 komt deze koppeling met de beschikbare rijksmiddelen en reserve sociaal domein te vervallen.

De Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten (BUIG) betreft het inkomensdeel van de Participatiewet. Dit budget wordt ingezet voor uitkeringen en loonkostensubsidies.

Op basis van de realisatie nieuwe taken Wmo begeleiding, Participatiewet en Jeugdhulp in de jaarrekening 2020 is een positief resultaat behaald van € 511.000,-- (2%) ten opzichte van de beschikbare middelen. In 2019 bedroeg dit € 70.000,--. Het resultaat 2020 heeft betrekking op:

	Resultaat
Wmo begeleiding	€ 86.000,-- (1%)
Participatie	€ 364.000,-- (22%)
Jeugdhulp	€ 32.000,-- (0,3%)
Uitvoeringskosten Wmo en Jeugd	€ 29.000,-- (5%)
Totaal (toevoeging reserve sociaal domein)	€ 511.000,-- (2%)

De stand van de reserve sociaal domein bedraagt per 31 december 2020 in de conceptjaarrekening 2020 € 3,8 miljoen. Van dit bedrag wordt € 1,5 miljoen overgeheveld naar de per 2021 nieuw te vormen reserve innovatie en transformatie sociaal domein. Het restantbedrag van € 2,3 miljoen wordt inclusief claims (€ 1,1 miljoen) op basis van eerdere besluitvorming overgeheveld naar de algemene reserve.

*Dit is het bedrag voor participatie re-integratie, dus exclusief Wsw.

De budgetten voor Wmo nieuwe taken en Jeugdhulp zijn exclusief het budget voor gemeentelijke uitvoering.

In de volgende hoofdstukken worden de financiële resultaten per onderwerp toegelicht en worden ook de financiële resultaten behandeld op de onderwerpen die niet tot de drie decentralisaties behoren. Uitvoeringskosten hebben betrekking op zowel Wmo als Jeugdhulp en komen daarom hier aan bod.

Uitvoeringskosten Wmo en Jeugd

Van het budget voor Wmo nieuwe taken en het budget voor Jeugdhulp was voor 2020 in totaal € 1.100.000,-- gereserveerd voor uitvoeringskosten. Er is € 1.070.000,-- uitgegeven.

De uitvoeringskosten bevatten voornamelijk structurele uitgaven voor bijvoorbeeld:

- consulenten / regisseurs
- beleidscapaciteit
- contractmanagement en inkoop
- business control en informatieanalyse
- De Vraagwijzer
- ICT
- administratie en facturatie

2 Rapportage Wmo 2020

Samenvatting

Deze rapportage geeft een beeld van de uitvoering van de Wmo in 2020, met een focus op de maatwerkvoorzieningen. In 2020 is uitvoering gegeven aan diverse maatregelen om de zorgcontinuïteit gedurende de coronacrisis zoveel mogelijk te waarborgen.

Ontwikkeling cliëntaantallen

- Het aantal unieke cliënten met begeleiding is tussen 1 januari 2020 en 31 december 2020 gestegen met 29 (4%). Toename is vooral zichtbaar binnen de leeftijdscategorieën 18 tot en met 39 jaar en 80 jaar en ouder. Met betrekking tot de grondslagen is een toename zichtbaar binnen de categorieën psychiatrisch en psychogeriatrisch.
- Het aantal cliënten dat per 31 december 2020 hulp bij het huishouden ontving is gestegen met 12% (143 cliënten) ten opzichte van 1 januari 2020. De stijging is te verklaren door de invoering van het abonnementstarief, waardoor de eigen bijdrage voor hulp bij het huishouden voor hogere inkomens lager geworden is (€19,- per maand), omdat deze niet meer inkomensafhankelijk is. Toename is zichtbaar binnen de leeftijdscategorie 60 tot en met 79 jaar.
- In 2020 zijn meer rolstoelen (+2%) en vervoersvoorzieningen (+10%) verstrekt dan in 2019. Ook het aantal woningaanpassingen boven € 5.000,- was hoger dan in 2019. Gebruik van het collectief vervoer van Omnibuzz was 50% lager dan verwacht als gevolg van de coronacrisis.

Ontwikkeling financiën

- 2020 is afgerond met een positief resultaat voor Wmo begeleiding van € 86.000,-. In 2019 was het resultaat € 515.000,- negatief. De beschikbare middelen waren € 258.000,- hoger en de uitgaven waren € 343.000,- lager dan in 2019.
- De uitgaven voor hulp bij het huishouden zorg in natura zijn in 2020 € 508.000,- (14%) hoger dan in 2019, voornamelijk door de groei van het aantal cliënten. Ook waren ze hoger dan begroot.
- De totale uitgaven voor woon-, rolstoel- en vervoersvoorzieningen in 2020 zijn gestegen ten opzichte van 2019 met € 253.000,- (17%). Op alle onderdelen was een stijging zichtbaar. Bij woonvoorzieningen was deze het grootst. Het lagere gebruik van het collectief vervoer (Omnibuzz) leidde niet tot evenredig lagere kosten. De vervoerders zijn gecompenseerd om zorgcontinuïteit te borgen.

2.1 Inleiding

Kader

2020 is het eerste uitvoeringsjaar van het Regionaal Beleidsplan Sociaal Domein 2020 t/m 2023. Een belangrijk onderdeel van het beleid in het sociaal domein is het versterken van preventie, de basisvoorzieningen² en de algemene voorzieningen³. Hierdoor kunnen problemen (deels) voorkomen worden, wordt het welzijn van inwoners vergroot en kan de inzet van individuele maatwerkvoorzieningen afnemen.

Binnen dit kader behandelt deze rapportage de maatwerkvoorzieningen. Algemene voorzieningen blijven grotendeels buiten beschouwing. Ook de toegang tot beschermd wonen blijft buiten beschouwing, omdat deze tot en met 2021 is gemandateerd aan centrumgemeente Venlo.

Coronacrisis

In paragraaf 1.2 is op hoofdlijnen aangegeven welke maatregelen in 2020 zijn getroffen om de zorgcontinuïteit voor de inwoners gedurende de coronacrisis zoveel mogelijk te waarborgen. Hieronder is een schema weergegeven met de Wmo-gerelateerde afspraken.

Onderwerp	Looptijd	Toelichting	Stand van zaken
Continuïteit van financiering	1 maart t/m 30 juni '20	Aanbieder ontvangt garantieomzet om omzetsdaling als gevolg van vraaguitval te voorkomen.	Er is in totaal € 70.000,-- betaald aan zeven aanbieders.
Meerkosten	1 maart t/m 31 dec. '20 Verlengd t/m 31 dec. '21	Aanbieders kunnen geconfronteerd worden met meerkosten om aan de richtlijnen van het RIVM te voldoen. Het rijk compenseert de gemeenten voor deze meerkosten.	Er is in totaal € 4.600,-- betaald aan vier aanbieders. Collegebesluit dd 30 maart 2021.
Effecten na corona (uitgestelde vraag)	Vanaf 2020	Door uitstel van zorg wordt een toename van het beroep op de Wmo verwacht, doordat ondersteuning naar achter wordt verplaatst en mogelijk zwaardere ondersteuning nodig is. Het rijk compenseert de gemeenten.	Uitstel van zorg wordt niet apart geregistreerd, zie paragraaf 2.2.3.
Persoonsgebonden budgetten	1 maart t/m 30 juni '20 1 maart t/m 31 dec. '20	<ul style="list-style-type: none"> Niet-geleverde zorg mocht worden gedeclareerd om de continuïteit te borgen. Regeling Extra Kosten Corona (EKC-regeling): meerkosten kunnen worden vergoed. 	Er is geen gebruik gemaakt van deze regeling.
Collectief vervoer (Omnibuzz)	1 maart t/m 30 juni '20	In het belang van continuïteit heeft Omnibuzz 80% van de normale vervoerskosten betaald aan vervoerders en zijn aanpassingen om aan de richtlijnen te voldoen vergoed.	Per saldo zijn de uitgaven lager dan begroot, zie paragraaf 2.3.3.
Eigen bijdrage	1 april t/m 31 mei '20	Wmo-cliënten hoefden van rijkswege twee maanden geen eigen bijdrage te betalen. Het rijk stelt compensatie beschikbaar.	Zie paragraaf 2.4.
Rechtmatigheid	2020	Door bovenstaande maatregelen kan het zijn dat baten en lasten niet in overeenstemming zijn met contracten en wetgeving. Een aanbieder krijgt bijvoorbeeld een aanvulling tot de garantieomzet, zonder dat hier een prestatie tegenover staat.	Landelijke richtlijn toegepast in jaarverantwoording.

² Basisvoorzieningen zijn plekken waar inwoners van nature komen, meestal gebonden aan hun levensfase: consultatiebureau, kinderopvang, scholen, verenigingen, Algemeen Maatschappelijk Werk en dergelijke.

³ Algemene voorzieningen zijn een vorm van ondersteuning zonder verwijzing, maar men moet er wel om vragen: eetpunten in de wijk, huiskamers van de Stichting Dagopvang Weert, De Vraagwijzer en dergelijke.

Leeswijzer

De rapportage geeft een toelichting op het proces van toegang tot de Wmo-maatwerkvoorzieningen. Hierin wordt ingegaan op het aantal meldingen, aanvragen en toekenningen in de jaren 2018 tot en met 2020. Daarna wordt de ontwikkeling van kosten weergegeven per onderdeel binnen de Wmo.

2.2 Indicatoren per fase

Deze rapportage is opgebouwd aan de hand van het proces van toegang tot de Wmo:

1. Informatie en advies
2. Melding en gesprek
3. Aanvraag
4. Levering en evaluatie van maatwerkvoorziening

2.2.1 Informatie en advies

Vragen met een relatie tot de Wmo komen in de meeste gevallen binnen bij De Vraagwijzer. Het gaat hierbij om het eerste contact van een inwoner met de gemeente in het kader van de Wmo. Dit gebeurt telefonisch, aan de balie of via e-mail. Het aantal Wmo-gerelateerde vragen was 4.655 in 2020. Dit is een toename ten opzichte van 2019. Toen waren het 4.436 vragen.

De vraag van de inwoner wordt verhelderd en indien mogelijk wordt de inwoner verwezen en/of overgedragen aan een hulpverlener die buiten de maatwerkvoorzieningen Wmo om in staat is de inwoner bij te staan. Dat kan bijvoorbeeld via een algemene voorziening als een huiskamerproject of een maaltijdservice.

2.2.2 Melding en aanvraag

Als een inwoner niet voldoende ondersteund wordt met een algemene voorziening, vindt een melding plaats. De gemeente verricht vervolgens onderzoek middels het gesprek. Als blijkt dat een maatwerkvoorziening nodig is of verlenging of wijziging van de bestaande maatwerkvoorziening aan de orde is, volgt een aanvraag.

Onderstaande tabel geeft het aantal meldingen en aanvragen weer van 2016 tot en met 2020. Zowel het aantal meldingen als aanvragen is in 2020 lager dan in 2019. Tijdens de eerste coronagolf was een dip zichtbaar in het aantal meldingen. Daarna is het aantal weer aangetrokken.

	2016	2017	2018	2019	2020
Meldingen	1.270	1.574	1.408	1.611	1.407
Aanvragen	826	1.086	976	1.102	1.044

2.2.3 Levering en evaluatie

Nadat de gemeente een aanvraag toekent kan de cliënt gebruik maken van één of meerdere maatwerkvoorzieningen. Deze voorzieningen betreffen begeleiding, hulp bij het huishouden en woon-, rolstoel- en vervoersvoorzieningen. Levering vindt plaats in de vorm van zorg in natura (waarbij de gemeente de ondersteuning inkoop) of als persoonsgebonden budget (pgb) (waarmee de cliënt zelf de ondersteuning inkoop). Bij begeleiding en hulp bij het huishouden vindt minstens eenmaal gedurende de looptijd van de voorziening een tussentijdse evaluatie plaats.

In de volgende paragrafen wordt per soort voorziening ingegaan op het aantal cliënten, de opbouw van het cliëntenbestand, de leveringsvorm en de intensiteit van ondersteuning.

2.2.3.1 Begeleiding

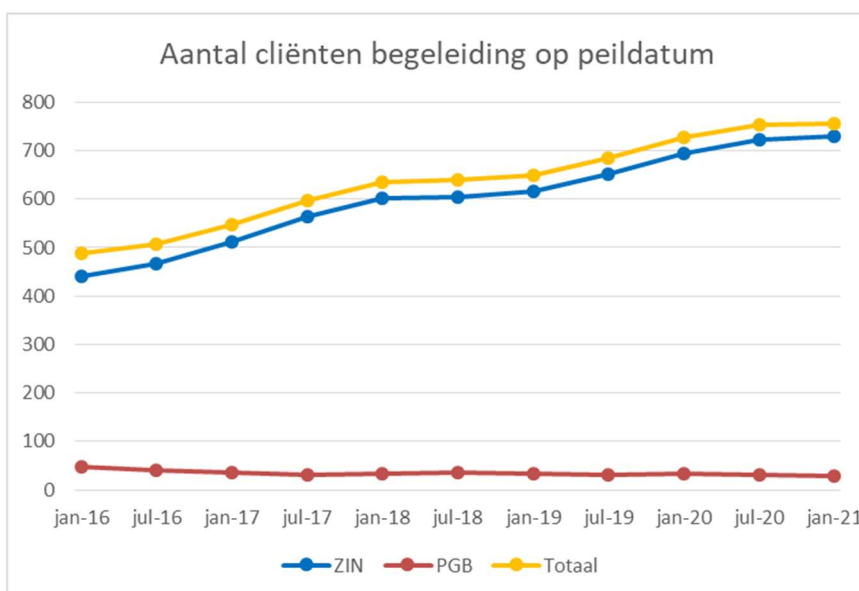
Wmo begeleiding

Begeleiding is ondersteuning die mensen nodig hebben bij activiteiten in het dagelijks leven die gericht zijn op zelfredzaamheid en meedoen in de maatschappij. De begeleiding kan individueel, in groepsverband of in combinatie worden aangeboden. Ook kortdurend verblijf is een vorm van begeleiding en kan worden ingezet als vorm van respijtzorg om mantelzorgers te ontlasten. Zorg in natura wordt geleverd binnen één van negen profielen. De keuze voor een profiel wordt gebaseerd op de grondslag van de beperking en de benodigde intensiteit en complexiteit van de ondersteuning om het afgesproken resultaat te bereiken.

Begeleiding cliënten met toekenning				
	Beginstand	Instroom	Uitstroom	Eindstand
2016	465	219	137	547
2017	547	255	167	635
2018	635	250	236	650
2019	650	286	208	728
2020	728	270	241	757

De tabel hierboven geeft het aantal cliënten weer met een toekenning voor Wmo begeleiding in de jaren 2016 tot en met 2020. Bij aanvang van 2020 waren er 728 cliënten. In 2020 is dit aantal met 29 cliënten (4%) toegenomen tot 757 cliënten per 31 december 2020. Het aantal cliënten is minder gegroeid dan in 2019, toen het aantal cliënten met 12% toenam. In 2020 was de instroom lager dan in 2019 en de uitstroom hoger. De belangrijkste reden van de toegenomen uitstroom is dat een voorziening bij afloop vaker niet is verlengd. Een voor de hand liggende verklaring hiervoor is dat de geformuleerde resultaten behaald zijn en de cliënt geen ondersteuning meer nodig had.

De ontwikkeling van de cliëntaantallen vanaf 2016 wordt geïllustreerd in onderstaande grafiek. De grafiek illustreert tevens de verhouding tussen zorg in natura (ZIN) en persoonsgebonden budgetten (pgb). Het aantal cliënten met een persoonsgebonden budget is tussen 1 januari 2020 en 31 december 2020 met vijf afgenomen. Wel is sprake van een stijging van de gemiddelde hoogte van de persoonsgebonden budgetten.

Opbouw cliëntenbestand

Leeftijd en grondslag

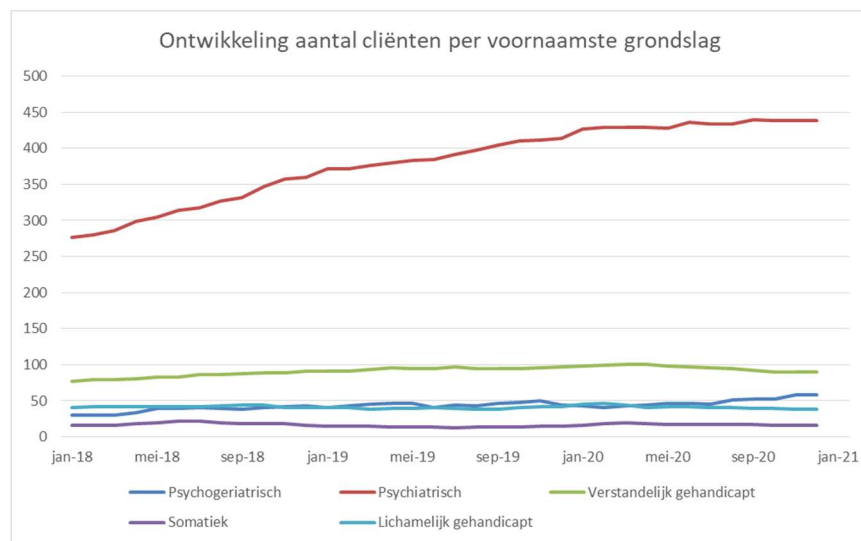
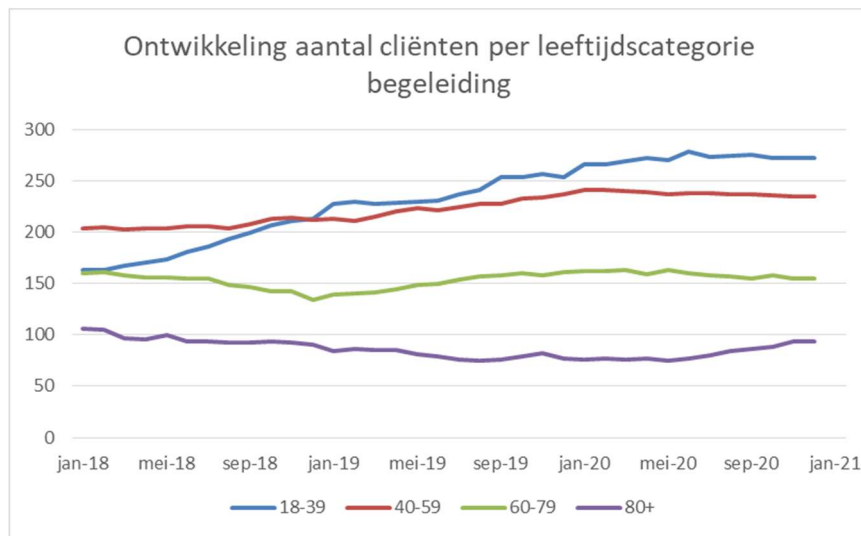
In het eerste halfjaar van 2020 was voornamelijk sprake van een stijgend aantal cliënten in de leeftijdsgroep tot 39 jaar. Ook steeg het aantal cliënten met een psychiatrische grondslag. In het tweede halfjaar stabiliseerde het aantal binnen deze groep cliënten. Mogelijk is deze stabilisatie een tijdelijk effect dat verband houdt met de coronapandemie. De toename van het aantal cliënten in deze groep past bij de trend van de ambulantisering van de geestelijke gezondheidszorg (GGZ) en wachtlijsten voor de GGZ waarbij Wmo begeleiding wordt ingezet ter overbrugging. Tevens vindt er doorstroom plaats vanuit beschermd wonen. Voor deze cliënten heeft de gemeente Weert in 2020 middelen ontvangen vanuit de gemeente Venlo.

In het tweede halfjaar van 2020 is sprake van een toename van het aantal cliënten boven de 80 jaar.

Ook nam het aantal cliënten met de grondslag psychogeriatricie (leeftijdsgelateerde beperkingen) toe. Wegens de coronacrisis zijn veel voorliggende voorzieningen gesloten, zoals de huiskamers van de Stichting Dagopvang Weert. De waarneming van professionals is dat hierdoor vaker een beroep op Wmo begeleiding wordt gedaan, mede om overbelasting van mantelzorgers te beperken.

Tot slot is een lichte daling zichtbaar in 2020 van het aantal cliënten met de grondslagen verstandelijk gehandicapt en lichamelijk gehandicapt. Mogelijk is hier sprake van een tijdelijke afname en is men wegens de coronacrisis afwachtend geweest om zich te melden.

Onderstaande grafieken tonen de ontwikkeling van het aantal cliënten verdeeld naar leeftijdscategorie en grondslag⁴ in 2018 tot en met 2020.

Intensiteit ondersteuning

Trends over de intensiteit van ondersteuning zijn nog niet uit de cijfers af te leiden. Er wordt pas relatief kort met profielen gewerkt, vanaf 2018, en er hebben sindsdien wijzigingen plaatsgevonden in de manier waarop profielen werden toegekend. Gemiddelde kosten per cliënt kunnen gebruikt worden als indicator voor de intensiteit van ondersteuning, maar zijn ook afhankelijk van inkoop en tarifiering.

⁴ Voor 15% van de cliënten is de grondslag niet geregistreerd, omdat dit nog niet zo lang wordt vastgelegd. Er is geen reden aan te nemen dat dit invloed heeft op het algemene beeld.

In 2020 hadden de coronamaatregelen hier ook een beperkte invloed op. Gemiddeld werd in 2020 per cliënt € 8.360,-- op jaarbasis gefactureerd.

2.2.3.2 Hulp bij het huishouden

Hulp bij het huishouden

Hulp bij het huishouden wordt hoofdzakelijk geleverd in de vorm van profielen. Voor een aantal producten die weinig voorkomen wordt gewerkt met uren:

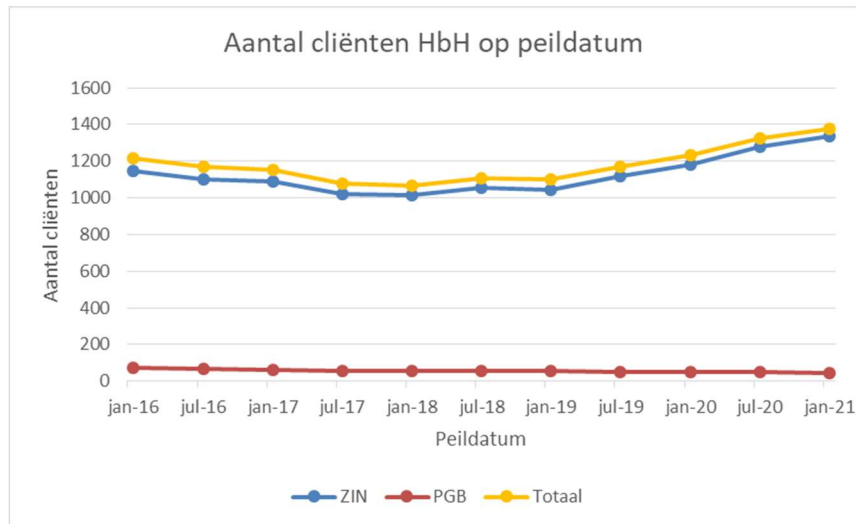
- Profiel A schoon en leefbaar huis
- Profiel B schoon en leefbaar huis, schone was
- Profiel C schoon en leefbaar huis, schone was, regie en instructie
- Uren voor verzorgen van maaltijden
- Uren voor thuis zorgen voor kinderen

Hbh cliënten met toekenningen				
	Beginstand	Instroom	Uitstroom	Eindstand
2016	1213	127	188	1152
2017	1152	203	288	1067
2018	1067	252	221	1097
2019	1097	344	206	1235
2020	1235	369	226	1378

De tabel hierboven laat het aantal cliënten zien met een toekenning voor hulp bij het huishouden (hbh) in 2016 tot en met 2020. Het aantal cliënten is tussen 1 januari 2020 en 31 december 2020 gestegen met 143 cliënten (12%). Deze stijging houdt verband met de invoering van het abonnementstarief. Voorheen was de hoogte van de eigen bijdrage afhankelijk van het inkomen. Vanaf januari 2019 betaalt een huishouden een *inkomensonafhankelijke* eigen bijdrage van € 19,--⁵ per maand, ongeacht hoeveel Wmo-voorzieningen het huishouden gebruikt. Met name voor de hogere inkomens betekent dit een (forse) verlaging van de eigen bijdrage. Hierdoor is er sprake van een aanzuigende werking. Inwoners die voorheen een particuliere hulp in het huishouden hadden, melden zich hiervoor nu bij de Wmo. Uit de monitor abonnementstarief⁶ blijkt dat landelijk het aantal cliënten met hulp bij het huishouden in 2019 met 13% is gestegen. De stijging in de gemeente Weert komt overeen met dit landelijke beeld. Op dit moment zijn nog geen betrouwbare landelijke cijfers over 2020 beschikbaar.

⁵ Meerpersoonshuishoudens onder de AOW-gerechtigde leeftijd waren al uitgezonderd van de eigen bijdrage en zijn dit nog steeds.

⁶ Monitor abonnementstarief Wmo, tweede rapportage – 2020, Significant Public, 30 september 2020.

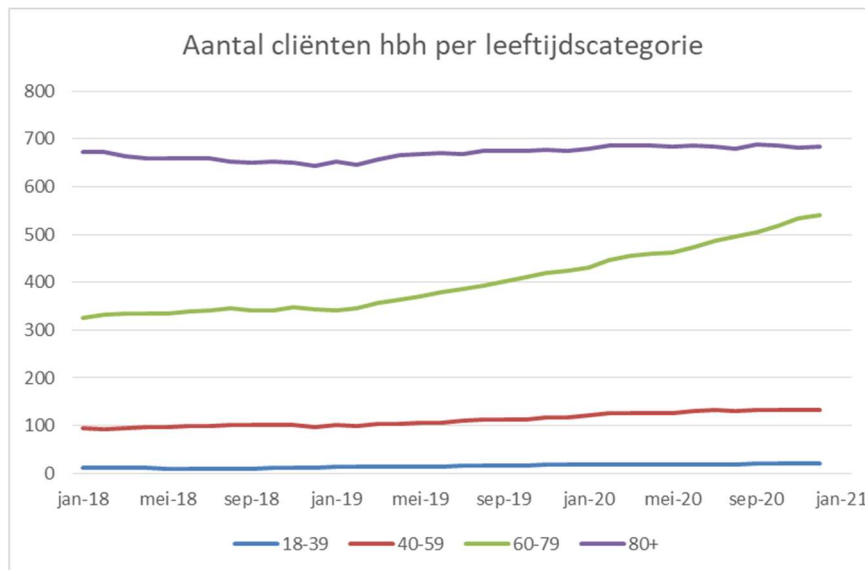

Bovenstaande grafiek geeft de ontwikkeling weer van het aantal cliënten hulp bij het huishouden en de verdeling tussen zorg in natura en persoonsgebonden budgetten. Het aantal cliënten met een persoonsgebonden budget is met acht afgenomen tussen 1 januari 2020 en 31 december 2020.

Opbouw cliëntenbestand

Leeftijd

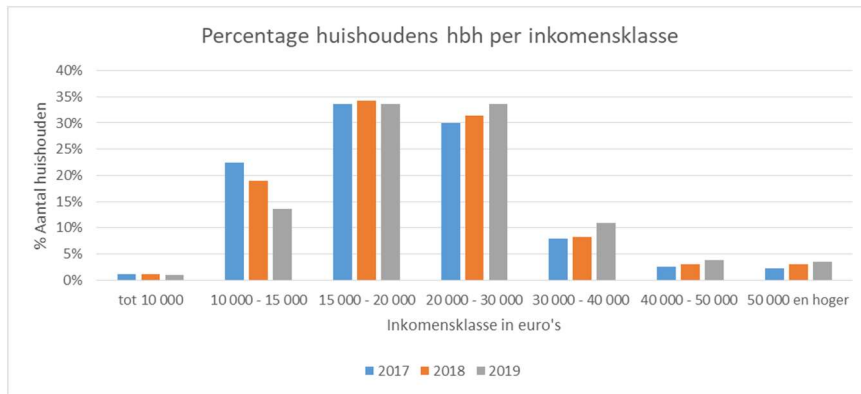
Wanneer nader wordt ingezoomd op het cliëntenbestand, valt op dat het aantal cliënten in de leeftijdscategorie 60 tot 79 jaar is toegenomen. Onderstaande grafiek toont de ontwikkeling van het aantal cliënten verdeeld naar leeftijdscategorie van 2018 tot en met 2020.

Inkomen

Met name binnen de hogere inkomenscategorieën is een stijging van het aantal cliënten met hulp bij het huishouden zichtbaar. Hieronder is de verdeling van het aantal huishoudens per inkomensklasse weergegeven voor de jaren 2017 tot en met 2019⁷. Over 2020 zijn nog geen gegevens beschikbaar.

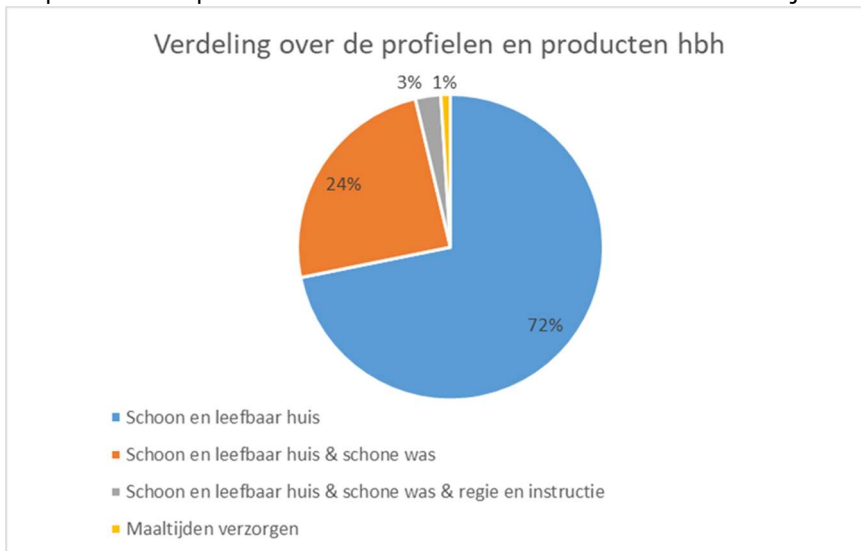
⁷ Bron: www.monitorabonnementstarief.nl, inkomensgegevens zijn vanwege privacy niet bekend bij de gemeente.

Intensiteit ondersteuning

Voor het grootste deel van de cliënten (72%) betreft hulp bij het huishouden alleen het zorgen voor een schoon en leefbaar huis. Bij 24% van de cliënten wordt daarnaast ook de was verzorgd. Een klein deel (3%) ontvangt ook regie en instructie. Uren voor het verzorgen van maaltijden en het thuis zorgen voor kinderen worden heel beperkt ingezet.

De verdeling in de profielen en producten is sinds de introductie in 2018 nauwelijks veranderd.

2.2.3.3 Woon-, rolstoel- en vervoersvoorzieningen

Woon-, rolstoel- en vervoersvoorzieningen

Vanuit de Wmo worden hulpmiddelen verstrekt, zoals een traplift, badkameraanpassing, rolstoel of scootmobiel. Ook is er sprake van collectief vervoer (Regiotaxi), verzorgd door Omnibuzz.

Woonvoorzieningen

In 2020 zijn er meer grote woonvoorzieningen verstrekt dan in 2019. In 2019 hebben vijf woningaanpassingen boven de € 5.000,- plaatsgevonden. In 2020 waren dit elf stuks, waarvan de gemiddelde kosten per voorziening ook hoger waren dan in 2019. Het beeld in 2020 komt overeen met dat van 2018. Het aantal (grote) woningaanpassingen fluctueert jaarlijks. Wel lijkt ook bij de woonvoorzieningen een effect van het abonnementstarief zichtbaar, waardoor meer inwoners zich melden bij de Wmo.

Rolstoelen

In 2020 zet de groei in het aantal rolstoelen zich voort, zij het minder sterk dan in 2019. In 2020 maakten zo'n 2% meer cliënten gebruik van een rolstoel dan in 2019. Er werden daarnaast meer dure rolstoelen verstrekt, omdat er sprake is van zwaardere problematiek. Rolstoelen zijn vrijgesteld van het abonnementstarief.

Vervoersvoorzieningen

Het aantal individuele vervoersvoorzieningen, zoals scootmobielen, is gestegen in 2020 met ruim 10% op jaarbasis. Ook dit is waarschijnlijk een effect van het abonnementstarief.

Het aantal cliënten met een pas voor het collectief vervoer van Omnibuzz is gedaald in de gemeente Weert met 3% tussen begin en eind 2020. Dit is waarschijnlijk het gevolg van de coronacrisis en komt overeen met het beeld in andere gemeenten. De coronacrisis heeft een grote invloed op het gebruik van het Omnibuzz vervoer. In 2020 is in de gemeente Weert 50% gereisd van het aantal zones dat vooraf was begroot. Ook dit percentage komt overeen met de overige gemeenten.

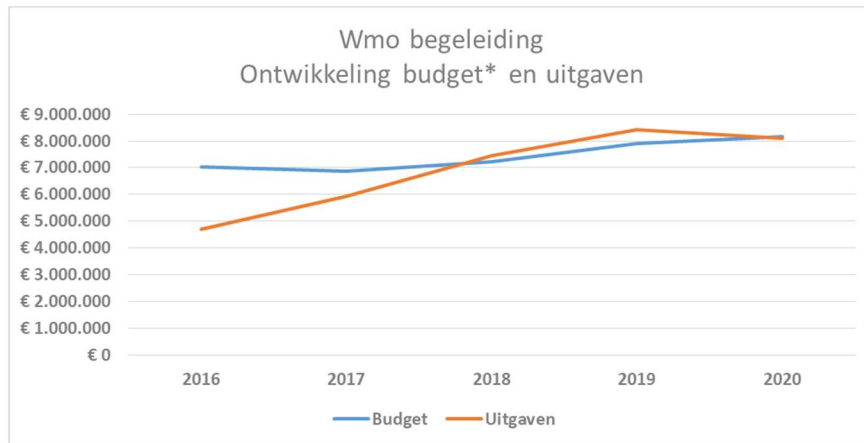
2.3 Financiën

Eerst wordt ingegaan op de financiële situatie met betrekking tot de taken Wmo die vanaf 2015 door de gemeente worden uitgevoerd (begeleiding). Daarna komen de Wmo-taken aan bod die daarvoor ook al tot het takenpakket van de gemeente behoorden (hulp bij het huishouden, woon-, rolstoel- en vervoersvoorzieningen).

2.3.1 Begeleiding Wmo

Tot en met 2018 ontvingen gemeenten middelen van het rijk voor de gedecentraliseerde taken Wmo middels de integratie-uitkering sociaal domein Wmo. Vanaf 2019 is deze integratie-uitkering opgenomen in de algemene uitkering. De gemeente Weert berekent voor 2020 welk deel van de algemene uitkering zij beschikbaar heeft voor Wmo begeleiding. Afwijkingen ten opzichte van de beschikbare middelen worden in de jaarrekening verrekend met de reserve sociaal domein⁸.

De beschikbare middelen zijn gestegen en de uitgaven gedaald. De beschikbare middelen voor 2020 bedragen op basis van de decembercirculaire 2020 € 8,2 miljoen (€ 7,9 miljoen in 2019). De uitgaven in 2020 waren € 8,1 miljoen (€ 8,4 miljoen in 2019). Hierdoor ontstaat een positief financieel resultaat over 2020 van € 86.000,-- In 2019 was het resultaat € 515.000,-- negatief.

* Budget op basis van decembercirculaire 2020

Het budget voor begeleiding wordt besteed aan maatwerkvoorzieningen (76% van de uitgaven), 0^e en 1^e lijnsvoorzieningen (16%) en uitvoeringskosten (8%). Ontwikkelingen op deze onderdelen worden hieronder nader toegelicht.

2.3.1.1 Wmo begeleiding Maatwerkvoorzieningen

Het grootste deel van uitgaven voor maatwerkvoorzieningen wordt gedaan voor zorg in natura. Persoonsgebonden budgetten maken maar een klein onderdeel uit van de uitgaven. Onderstaande grafiek toont de bedragen voor begeleiding die zijn uitgegeven in 2016 tot en met 2020.

⁸ De reserve sociaal domein wordt vervolgens per 31 december 2020 opgeheven, zie verder paragraaf 1.5.

De uitgaven voor maatwerkvoorzieningen zorg in natura waren in 2020 nagenoeg gelijk aan 2019. Het aantal cliënten is weliswaar gestegen, maar de gemiddelde kosten per cliënt waren in 2020 lager dan in 2019. Naast de facturatiegegevens zoals in de grafiek weergegeven, hebben zes aanbieders in totaal € 67.000,-- ontvangen als onderdeel van de afspraken om zorgcontinuïteit te behouden gedurende de coronacrisis (zie paragraaf 2.1). In 2020 is een bedrag van € 170.000,-- van de gemeente Venlo ontvangen ten behoeve van cliënten die doorgestroomd zijn van beschermd wonen naar begeleiding vanuit de gemeente Weert. Dit bedrag is niet in mindering gebracht op de bedragen in de bovenstaande grafiek, maar zorgt per saldo in 2020 voor lagere uitgaven dan in 2019.

De uitgaven voor persoonsgebonden budgetten zijn met € 42.000,-- gestegen. Dit is het gevolg van gemiddeld hogere budgetten per cliënt dan in 2019.

2.3.1.2 Wmo begeleiding 0^e en 1^e lijnsvoorzieningen

Onder 0^e en 1^e lijnsvoorzieningen vallen voornamelijk uitgaven voor algemene voorzieningen. Uitgaven zijn bijvoorbeeld gedaan voor Inloop GGZ, formele cliëntondersteuning door het AMW, mantelzorgondersteuning, het Zelfregiecentrum en diverse eetpunten. De uitgaven waren in 2020 € 130.000,-- lager dan in 2019. Dit wordt onder andere veroorzaakt doordat Weer(t) Actief in 2020 niet meer projectmatig vanuit de Wmo is gefinancierd en in de reguliere dienstverlening is opgenomen. Voorheen werd hier € 100.000,-- aan uitgegeven.

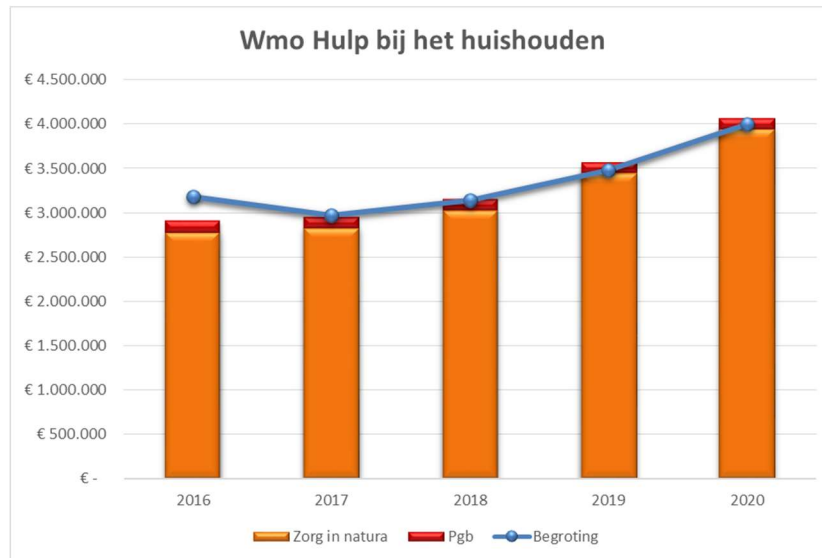
2.3.1.3 Uitvoeringskosten

Vanuit het budget voor Wmo nieuwe taken is een bedrag van € 638.000,-- gereserveerd voor uitvoeringskosten Wmo nieuwe taken en Jeugdhulp. Dit gaat vooral om structurele uitgaven.

De uitgaven waren € 99.000,-- lager dan in 2019. Toen zijn er incidentele uitgaven gedaan voor de optimalisering van het toegangsproces.

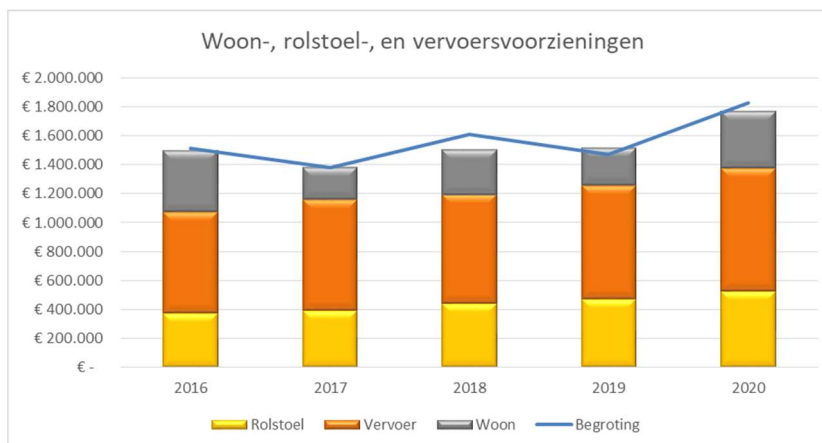
2.3.2 Hulp bij het huishouden

In tegenstelling tot Wmo begeleiding komen voor- of nadelen binnen de 'oude' Wmo-taken (hulp bij het huishouden, woon, rolstoel- en vervoersvoorzieningen en eigen bijdragen) ten gunste of ten laste van de algemene middelen. In de tussenrapportage 2020 is de begroting aangepast. De uitgaven worden afgezet tegen deze bijgestelde begroting.

Bovenstaande grafiek geeft de uitgaven voor hulp bij het huishouden weer in 2016 tot en met 2020. De kosten zijn gestegen ten opzichte van 2019 met € 508.000,-- (14%). De stijging tussen 2018 en 2019 bedroeg eveneens 14%. Dit komt overeen met het landelijke beeld. In 2019 waren de uitgaven voor hulp bij het huishouden landelijk 13% hoger dan in 2018⁹. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door de stijging van het aantal cliënten. Daarnaast zijn de tarieven geïndexeerd met 4,4% ten opzichte van 2019. Gemeenten dienen een reële prijs voor de Wmo-ondersteuning te betalen, zoals vastgelegd in de Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) Reële prijs Wmo. De uitgaven zijn in 2020 € 65.000,-- hoger dan de bijgestelde begroting in de tussenrapportage 2020. Het was vooraf lastig de gevolgen van het abonnementstarief voor hulp bij het huishouden precies in te schatten. Daarnaast wordt dit ook gecompenseerd door hogere inkomsten uit eigen bijdragen (zie paragraaf 2.4).

2.3.3 Woon-, rolstoel- en vervoersvoorzieningen

De totale uitgaven voor woon-, rolstoel- en vervoersvoorzieningen waren in 2020 € 253.000,-- (17%) hoger dan in 2019. In bovenstaande grafiek zijn de uitgaven afgezet tegen het budget. De belangrijkste ontwikkelingen worden hieronder per onderdeel weergegeven.

- *Woonvoorzieningen*: door relatief veel (grote) woningaanpassingen waren de uitgaven in 2020 € 136.000,-- hoger dan in 2019 en € 5.000,-- hoger dan de bijgestelde begroting 2020.

⁹ De groeiende druk van het sociaal domein, BDO, maart 2021.

- *Rolstoelvoorzieningen*: Door de stijging van het aantal cliënten, duurdere typen rolstoelen en indexering waren de uitgaven in 2020 € 53.000,-- hoger dan in 2019, maar nagenoeg gelijk aan de bijgestelde begroting 2020.
- *Vervoersvoorzieningen*:
  - o Door de stijging van het aantal cliënten en indexering waren de uitgaven voor individuele voorzieningen (zoals scootmobielen) in 2020 € 55.000,-- hoger dan in 2019 en € 18.000,-- hoger dan begroot.
  - o De kosten voor het collectief vervoer van Omnibuzz zijn per saldo € 81.000,-- lager dan begroot: € 113.000,-- lagere kosten aan Omnibuzz, maar ook € 32.000,-- lagere inkomsten uit eigen vervoersbijdragen. De kosten waren daarmee in 2020 in totaal iets hoger dan in 2019 (€ 9.000,--). De uitgaven aan Omnibuzz waren lager, maar er stonden ook minder inkomsten van eigen vervoersbijdragen van de gebruikers tegenover. Dit komt doordat er minder gebruik is gemaakt van het collectief vervoer door de coronacrisis. Ondanks dit lagere gebruik heeft Omnibuzz wel 80% van de normale vervoerskosten betaald aan de vervoerders in het belang van continuïteit en landelijke richtlijnen hierover. Ook zijn kosten vergoed om het vervoer aan te passen aan de richtlijnen.

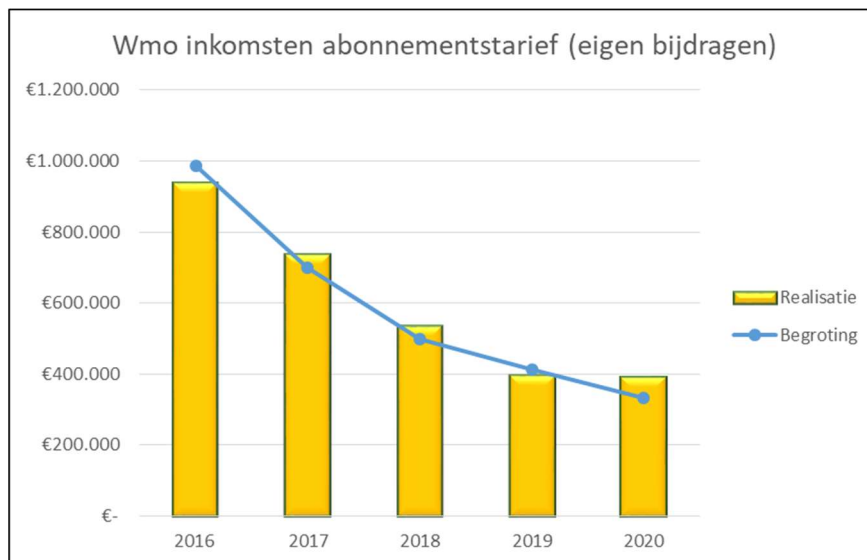
2.4 Abonnementstarief Wmo (eigen bijdrage)

Abonnementstarief Wmo (eigen bijdrage)

Tot 2019 betaalde men een inkomensafhankelijke bijdrage voor gebruik van de Wmo. Vanaf 1 januari 2019 is dit veranderd en is het landelijke abonnementstarief van kracht, waarbij elk huishouden nooit meer dan € 19,-- per maand mag betalen als bijdrage in de kosten Wmo. In de gemeente Weert betaalde een huishouden in 2019 € 15,75 per periode van vier weken op basis van de verordening Wmo. Vanaf 2020 is dit € 19,-- euro per maand, conform het landelijke tarief. Dit komt overeen met € 17,50 per periode van vier weken en betekent dus een stijging ten opzichte van 2019.

Gemeenten worden vanuit het gemeentefonds gecompenseerd voor lagere inkomsten uit eigen bijdragen en een toegenomen vraag naar ondersteuning, al lijkt deze compensatie de gestegen kosten niet volledig te dekken. Er is een landelijke monitor abonnementstarief om de consequenties van de invoering van het abonnementstarief te volgen¹⁰.

Onderstaande grafiek laat de inkomsten uit de eigen bijdragen zien, afgezet tegen de bijgestelde begroting.

De inkomsten uit het abonnementstarief waren in 2020 € 4.000,-- lager dan in 2019 en wijken hiermee nauwelijks af van 2019. In verband met de coronacrisis heeft het rijk cliënten twee maanden vrijgesteld van het abonnementstarief. De gemeenten zijn dekkend gecompenseerd voor de misgelopen inkomsten. De compensatie is in de grafiek hierboven niet opgenomen. Ondanks deze vrijstelling wijken de inkomsten nauwelijks af van 2019. Dit is het gevolg van:

- Er waren meer cliënten in 2020 dan in 2019, wat een positief effect heeft op de inkomsten uit eigen bijdragen.
- Cliënten betaalden in 2020 een hoger bedrag per maand dan in 2019, zoals in het kader hierboven toegelicht, wat een positief effect heeft op de inkomsten uit eigen bijdragen.
- In 2020 heeft er vanuit het CAK een proceswijziging plaatsgevonden. Hierdoor is het vanaf 2020 mogelijk om de inkomsten beter toe te wijzen aan het jaar waarop deze betrekking hebben. Een eigen bijdrage die een klant over december 2020 betaalt, komt in 2021 binnen bij de gemeente. In de oude systematiek werd deze bijdrage aan 2021 toegerekend. Nu is deze toegewezen aan 2020. Hierdoor is in 2020 eenmalig een extra maand aan inkomsten opgenomen.

¹⁰ Zie voetnoot 6 en 7.

3 Rapportage Participatie 2020

Samenvatting

Het aantal huishoudens dat een uitkering ontvangt is voor het eerst sinds 2016 gestegen. Het aantal is gestegen met 15 huishoudens (2%). In december 2020 ontvingen 883 huishoudens een uitkering. In december 2019 waren dat er 868. Het effect van de coronacrisis is vooralsnog met name zichtbaar in een lagere uitstroom van uitkeringsgerechtigden, doordat er minder mogelijkheden voor uitkeringsgerechtigden zijn op de arbeidsmarkt.

Naast de reguliere uitkeringen heeft de gemeente Weert in 2020 aan 723 ondernemers een Tozo-uitkering verstrekt. Van deze ondernemers hebben er 76 gebruik gemaakt van een lening voor bedrijfskapitaal.

Ook in 2020 is door de gemeente Weert en Werk.Kom ingezet op instroombeperkende en uitstroombevorderende maatregelen, al dan niet in samenwerking met andere partners. Door de contactbeperkende maatregelen als gevolg van corona, hebben sommige activiteiten geen of in andere vorm doorgang gevonden.

In totaal maakten 1.786 huishoudens gebruik van één of meerdere minimaregelingen in 2020. In 2019 waren dat er 1.820. De daling is in lijn met het op jaarbasis gemiddeld lagere aantal huishoudens met een uitkering.

De uitgaven voor uitkeringen waren lager dan begroot, omdat het aantal uitkeringsgerechtigden minder gestegen is dan begroot. De uitgaven voor loonkostensubsidies waren hoger dan begroot. Ook waren de beschikbare middelen vanuit de BUIG hoger dan begroot.

Voor 2020 is berekend welk bedrag uit de algemene uitkering beschikbaar was voor participatie, onderdeel re-integratie. De uitgaven waren lager dan dit beschikbare bedrag. Dit positief financieel resultaat op participatie is verrekend met de reserve sociaal domein.

Ook bij het aantal meldingen voor schulddienstverlening was een effect van de coronacrisis zichtbaar. Tijdens de lockdowns meldden zich minder inwoners voor ondersteuning bij hun financiële problematiek. Ten tijde van de periode met versoepelingen was juist sprake van een toename van het aantal hulpvragen. Dit beeld sluit aan bij het landelijke beeld dat het aantal inwoners met financiële problemen door de coronacrisis is toegenomen. De coronamaatregelen lijken inwoners ervan te weerhouden hulp te zoeken. Een fikse toename in aanmeldingen ten gevolge van de coronacrisis volgt naar verwachting ná de crisis.

3.1 Inleiding

De impact van de contactbeperkende maatregelen voor het bedrijfsleven en de werkgelegenheid is groot. Mede door de steunpakketten van de overheid blijft het aantal faillissementen en ontslagen nog beperkt. De verwachting is dat op termijn niet alle bedrijven in staat zullen zijn overeind te blijven en al hun personeel in dienst te houden. De werkloosheid loopt daarmee op.

Taskforce Economie, Onderwijs, Arbeidsmarkt

Om de verbinding en samenwerking in de regio te bewerkstelligen is in 2020 op schaal van Midden-Limburg plus Cranendonck een Taskforce Economie, Onderwijs, Arbeidsmarkt ingericht. Naast de gemeenten zijn UWV, Stichting Keyport, Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven, Werkgevers- en werknemersorganisaties en Onderwijs Midden-Limburg vertegenwoordigd.

Door vanuit de verschillende structuren te werken aan een gecoördineerde aanpak tot in ieder geval 2022, gericht op economisch herstel en behoud van werkgelegenheid, is in 2020 een integraal plan voorbereid. Dit plan biedt mogelijkheden tot een extra pakket aan maatregelen die voldoen aan de volgende eisen:

- De impact op werkloosheid op de korte termijn beperken door zoveel mogelijk extra faillissementen en baanverlies te voorkomen;
- Een postcorona boost voor innovatie, economie en arbeidsmarkt om klaar te zijn voor de toekomst;
- We spelen in op het DNA van de regio en bouwen voort op de sterke fundering die er ligt;
- Een pakket aan maatregelen dat nauw op elkaar aansluit en waarin de doelen elkaar versterken.

De maatregelen zijn onderverdeeld over de volgende speerpunten:

- Circulaire economie
- Leven Lang Ontwikkelen
- Mobiele arbeidsmarkt
- Aantrekken en behouden van jong talent
- Voorkomen en bestrijden van jeugdwerkloosheid
- Steun voor ondernemers

Relatie met het plan Perspectief op Werk

Voor de realisatie van het plan Perspectief op Werk is door het rijk een impulsfinanciering van € 1 miljoen aan de arbeidsmarktregio uitgekeerd met de decembercirculaire 2019 en de meicirculaire 2020. Dit bedrag is toegekend aan de gemeente Roermond. Het ministerie heeft aan de arbeidsmarktregio's gevraagd in het kader van Perspectief op Werk om met de samenwerkende partijen te beoordelen of er wijzigingen in het actieplan nodig zijn als gevolg van de coronacrisis. In de arbeidsmarktregio Midden-Limburg hebben we ervoor gekozen om de middelen vanuit Perspectief op Werk ondersteunend en faciliterend te laten zijn aan de benodigde aanpak voor de postcorona arbeidsmarkt. Hiervoor is op basis van een postcorona plan van aanpak een Doe-Agenda opgesteld waar met name in 2021 en 2022 uitvoering aan wordt gegeven.

Pilots veranderopgave inburgering

Voor wat betreft de integratie en participatie van statushouders hebben we in 2020 uitvoering gegeven aan het beleids- en actieplan opvang en integratie van statushouders en de pilots veranderopgave inburgering: één pilot met als thema brede intake en plan inburgering en participatie (PIP) en één pilot met als thema duale trajecten. De pilot loopt door in 2021.

Leeswijzer

Eerst wordt inzicht gegeven in de ontwikkeling en de opbouw van het uitkeringsbestand en de Tozo (3.2). Vervolgens wordt nader ingezoomd op de instroom (3.3) en de maatregelen die worden genomen om instroom te beperken (3.4). In paragraaf 3.5 worden cijfers omtrent uitstroom toegelicht en in paragraaf 3.6 worden de maatregelen beschreven die uitstroom bevorderen. De inspanningen en resultaten op het gebied van handhaving in 2020 worden toegelicht in paragraaf 3.7. Vervolgens wordt aandacht besteed aan de minimaregelingen die de gemeente Weert beschikbaar heeft (3.8).

Paragraaf 3.9 bevat de evaluatie van schulddienstverlening. Tot slot wordt het financiële plaatje toegelicht in paragraaf 3.10.

3.2 Uitkeringsbestand

Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)

De Tozo is een van de maatregelen van het kabinet om ondernemers te ondersteunen tijdens de coronacrisis. De regeling is voor zelfstandig ondernemers, waaronder ZZP'ers (zelfstandigen zonder personeel). Ze voorziet in een aanvullende uitkering voor levensonderhoud als het inkomen door de coronacrisis onder het sociaal minimum daalt. Tevens bestaat er de mogelijkheid tot aanvraag van een lening voor bedrijfskapitaal van € 10.000,-- om in het bedrijf te investeren.

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de Tozo. In 2020 hebben in totaal 723 ondernemers gebruik gemaakt van de Tozo. Van deze ondernemers hebben er 76 gebruik gemaakt van de lening voor bedrijfskapitaal. Onderstaande tabel laat het gebruik zien van de achtereenvolgende Tozo-regelingen. Het gebruik van Tozo 2 was lager, omdat in die periode sprake was van versoepelingen van de coronamaatregelen. Daarnaast was bij Tozo 2 en 3 sprake van een partnerinkomenstoets, terwijl dit bij Tozo 1 nog niet het geval was. Dit betekent dat bij Tozo 2 en 3 het inkomen van de partner werd meegeteld voor het bepalen van het recht op en de hoogte van de uitkering.

Overigens is in het vervolg van de rapportage de Tozo buiten beschouwing gelaten.

Tozo-Regeling	Aantal	Periode
Tozo 1	711	1 maart t/m 31 augustus 2020 (max 3 aaneengesloten maanden)
Tozo 2	135	1 juni t/m 30 september 2020
Tozo 3	161	1 oktober t/m 31 december 2020 (looptijd t/m 31 maart 2021)
Tozo bedrijfskapitaal	76	

Ontwikkeling aantal uitkeringsgerechtigden

Het aantal huishoudens dat een uitkering ontvangt van de gemeente Weert is voor het eerst in jaren gestegen, zoals zichtbaar in onderstaande grafiek. Ten opzichte van eind 2019 waren er 15 huishoudens (2%) meer met een uitkering¹¹. Gemiddeld ontvingen in het jaar 2020 nog wel minder huishoudens een uitkering dan in 2019.

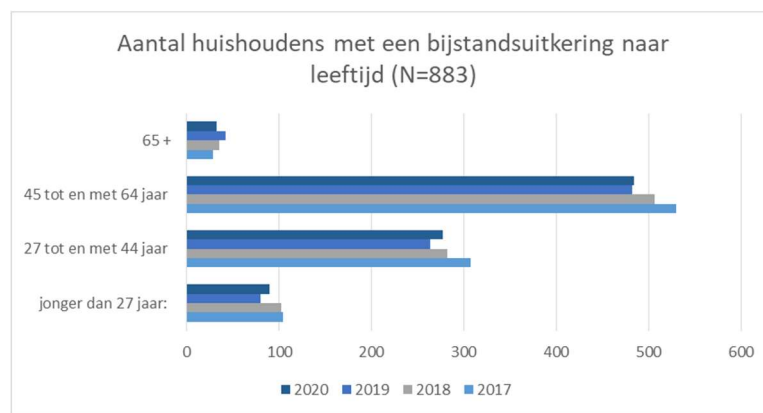

¹¹ De aantallen wijken mogelijk enigszins af van de jaarrekening 2020 door het moment van rapporteren. In 2021 kunnen nog registraties over 2020 plaatsvinden. Over voorgaande jaren is de stand zoals gepresenteerd in de jaarrapportage aangehouden, ook als daarna nog wijzigingen hebben plaatsgevonden.

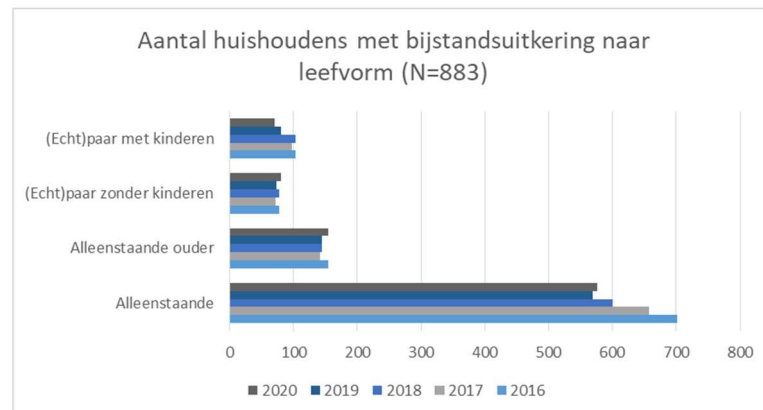
In 2020 was er meer instroom en vooral minder uitstroom dan in 2019. De coronacrisis is hierop van invloed geweest. In de paragrafen 3.3 tot en met 3.6 wordt ingezoomd op de instroom en uitstroom en de maatregelen die genomen worden om de instroom te beperken en uitstroom te bevorderen.

Aantal huishoudens met uitkering				
	Beginstand	Instroom	Uitstroom	Eindstand
2016	1003	341	309	1035
2017	1035	242	308	969
2018	969	235	278	926
2019	926	211	269	868
2020	868	230	215	883

Het grootste gedeelte van de uitkeringsgerechtigden¹² bevindt zich in de leeftijdscategorie 45 tot en met 64 jaar. De stijging van het aantal uitkeringsgerechtigden ten opzichte van eind 2019 vindt plaats binnen alle leeftijdscategorieën, behalve de categorie 65+.

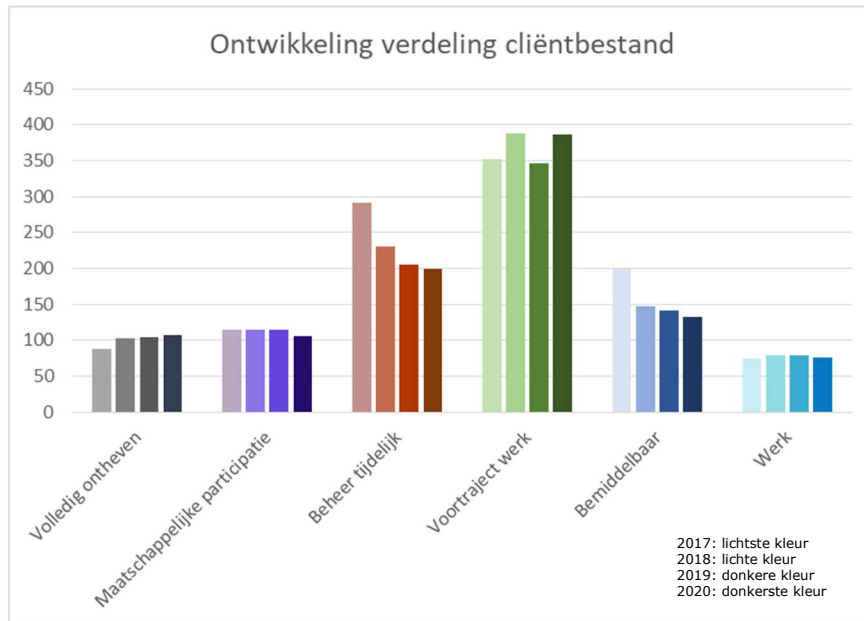
De grootste groep uitkeringsontvangers betreft alleenstaanden. Het aantal uitkeringen stijgt ten opzichte van 2019 binnen alle leefvormen, behalve de (echt)paren met kinderen.

¹² Leeftijd van de persoon binnen het huishouden op wiens naam de uitkering staat.

Verdeling van het cliëntenbestand in trajectvorm

Na een intake wordt de uitkeringsgerechtigde ingedeeld in één van zes categorieën, zoals weergegeven in onderstaande figuur¹³.

107 uitkeringsgerechtigden hebben *volledige ontheffing* van de arbeids- en re-integratieverplichtingen. Deze personen zijn duurzaam niet plaatsbaar op de arbeidsmarkt op basis van een medisch onderzoek. Dit aantal is de afgelopen jaren niet gedaald. Uitstroom bij deze groep kan alleen door natuurlijk verloop gerealiseerd worden, zoals verhuizing en het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd.

105 uitkeringsgerechtigden zijn niet in staat loonvormende arbeid te verrichten en hebben geen groeipotentieel. Wel zijn ze in staat vrijwilligerswerk te verrichten (*maatschappelijke participatie*). Hiervoor worden zij begeleid door de gemeente. Deze groep is licht gedaald, mogelijk door natuurlijke uitstroom.

199 uitkeringsgerechtigden zijn tijdelijk niet plaatsbaar (*beheer tijdelijk*). Dit kan zijn door medische problematiek, maar het kunnen ook bijvoorbeeld alleenstaande ouders zijn die zorgen voor jonge kinderen. Het aantal personen in deze categorie is afgenomen, soms door doorstroom naar een voortraject richting werk, soms naar volledige ontheffing.

De meeste uitkeringsgerechtigden, 387, nemen deel aan een *voortraject richting werk*. Zij zijn nog niet direct bemiddelbaar naar werk, maar zullen dit naar verwachting wel zijn na afronding van het voortraject. Het aantal personen in deze categorie is gestegen.

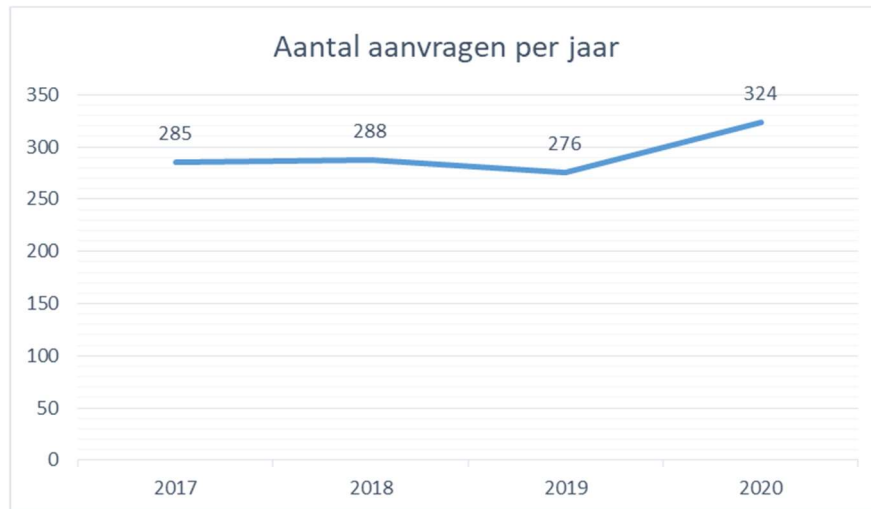
133 uitkeringsgerechtigden zijn *bemiddelbaar* en volgen een traject bij Werk.Kom gericht op werk. Dit aantal is licht gedaald ten opzichte van 2019.

76 uitkeringsgerechtigden hebben parttime inkomsten uit *werk* en zijn maximaal belast. Dit kan bijvoorbeeld zijn omdat zij vanwege medische beperkingen niet meer uren inzetbaar zijn. Dit aantal is de afgelopen drie jaar nagenoeg stabiel.

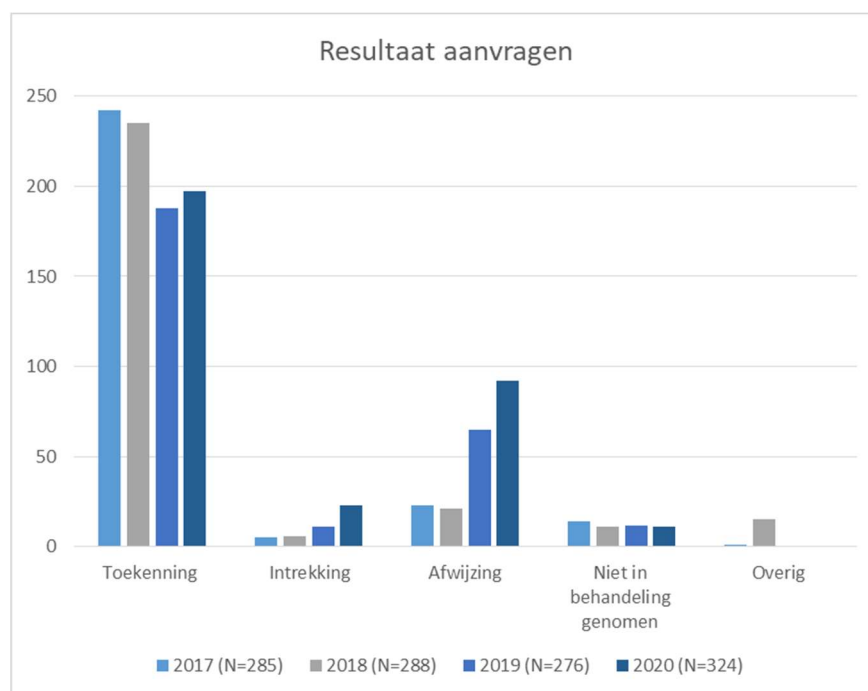
¹³ Het gaat hierbij om alle personen in de uitkering, in eerdere grafieken ging het om het aantal huishoudens.

3.3 Instroom in de Participatiewet

In 2020 zijn 324 aanvragen ingediend. Dit aantal is hoger dan in 2019.

Van de 324 aanvragen zijn er 197 toegekend¹⁴. Onderstaande figuur geeft het resultaat van de aanvragen weer. Hieruit blijkt dat er in 2020 relatief veel aanvragen afgewezen zijn.

De instroom in de gemeente Weert is gestegen in 2020 ten opzichte van 2019, maar blijft in vergelijking met andere gemeenten relatief laag. In 2020 was het instroompercentage in Weert gemiddeld 2,3% (2019: 1,9%), in gemeenten met dezelfde grootteklasse was dit 2,7% (2019: 2,4%)¹⁵.

¹⁴ Deze cijfers betreffen alleen huishoudens die niet eerder een uitkering hebben gehad. Het aantal wijkt hierdoor af van de instroom in de uitkering.

¹⁵ Divosa Benchmark Werk & Inkomen, trendgrafiek gemiddeld instroompercentage

3.4 Instroombeperkende maatregelen

Om de instroom in een uitkering te beperken worden diverse maatregelen ingezet. Deze worden in deze paragraaf toegelicht.

Intake aanvraag levensonderhoud

Elke inwoner die een aanvraag levensonderhoud indient start met een voorlichtingsbijeenkomst over de algemene voorwaarden die verbonden zijn aan een uitkering. In verband met de coronacrisis hebben er geen voorlichtingsbijeenkomsten meer plaatsgevonden. De procesgang is dan ook aangepast zoals hieronder beschreven.

Inwoners melden zich bij de gemeente voor een uitkering. Ze krijgen een aanvraagpakket toegestuurd met daarin onder meer informatie over de rechten en plichten en een uitnodiging voor een intakegesprek. In dit gesprek worden elf levensdomeinen uitgevraagd volgens de methodiek van de zelfredzaamheidsmatrix. Doel van dit gesprek is een eventuele koppeling te realiseren tussen Jeugdhulp, leerplicht, Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC), schulddienstverlening en Wet maatschappelijke ondersteuning. Daar waar nodig worden acties uitgezet en wordt een basis gelegd voor het vervolg. In het gesprek wordt ook een snelle check verricht op het recht op uitkering. Wanneer deze check positief is krijgt de aanvrager direct een plan van aanpak waarin afspraken worden gemaakt op het gebied van re-integratie.

In het kader van het Armoedebeleid heeft de GGD in samenwerking met gespecialiseerde partners (Publab en TRY) een doelgroeponderzoek gedaan naar de 'Aanvraag bijstandsuitkering'. Het doel van het onderzoek was inzicht verkrijgen in welke interventies het meest kansrijk zijn om in te zetten bij de doelgroep en het proces van melding/aanvraag tot besluitvorming (klantreis). Het onderzoeksrapport wordt begin 2021 aangeboden ter besluitvorming. Hierin staan voorstellen om het proces te verbeteren. In 2021 is een start gemaakt om de informatievoorziening aan inwoners die een uitkering aanvragen, te verbeteren. Hiervoor is een werkgroep geformeerd. De werkgroep onderzoekt ook of er een geschikt alternatief is voor de voorlichtingsbijeenkomst.

Proef max WW project

In 2020 heeft het max WW project niet plaatsgevonden in verband met de coronacrisis. Wel hebben de voorbereidingen plaatsgevonden om dit project vanaf februari 2021 digitaal vorm te geven. Alle inwoners waarvan de werkloosheidsuitkering (WW-uitkering) binnen zes maanden afloopt krijgen het aanbod deel te nemen aan het max WW-project. Het traject start met een voorlichting (vier maal per jaar) en vervolgens worden deelnemers middels twee contactmomenten per week intensief bemiddeld naar werk.

Expeditie 'Samen op Weg naar Werk' voor alle werkloze inwoners

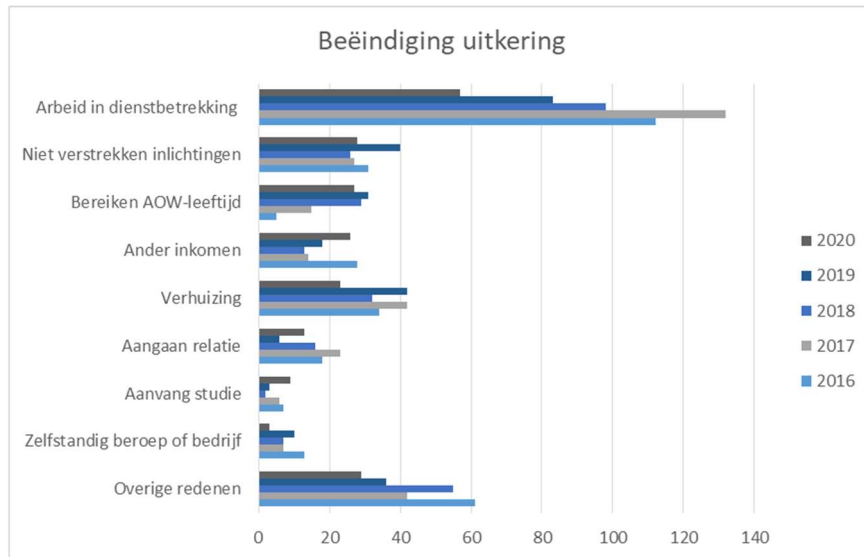
Vanwege de coronacrisis is een expeditie in 2020 geen optie geweest. Wel is er vanuit Werk.Kom in 2020 onderzocht of we een digitale variant van de banenmarkt konden organiseren in samenwerking met Meet de Youngsters. Helaas hebben we moeten concluderen dat dit geen haalbare kaart was, de kosten van het inrichten van zo'n platform in combinatie met de digitale vaardigheden van onze doelgroep maakten dat ervoor gekozen is om dit niet te organiseren.

Handhaving

Nadrukkelijk heeft handhaving aan de poort een rol gespeeld. De regisseurs sociaal domein worden hierbij gecoacht en ondersteund vanuit het team handhaving, met als bijkomend doel het bevorderen van fraudealertheid. Bij twijfels over de aanvraag wordt de casus in onderzoek genomen. Hierbij valt te denken aan het vaker uitvoeren van huisbezoeken. In 2020 hebben 23 onderzoeken plaatsgevonden, waardoor 12 uitkeringen niet zijn toegekend.

3.5 Uitstroom uit de Participatiewet

In 2020 zijn 215 uitkeringen beëindigd. In 2019 waren dat er 269. In de volgende grafiek is onderscheid gemaakt naar reden beëindiging. Overige redenen voor beëindiging kunnen onder andere zijn detentie en overlijden. In 2020 zijn minder uitkeringen beëindigd wegens uitstroom naar werk dan in 2019, 2018 en 2017. Een waarschijnlijke oorzaak is gelegen in de coronacrisis. Hierdoor waren de kansen op de arbeidsmarkt beperkt. Ook was er minder persoonlijke begeleiding vanuit Werk.Kom bij re-integratie.

3.6 Uitstroombevorderende maatregelen

In deze paragraaf wordt toegelicht welke maatregelen worden genomen door Werk.Kom en de gemeente om uitstroom te bevorderen, al dan niet in samenwerking met partners.

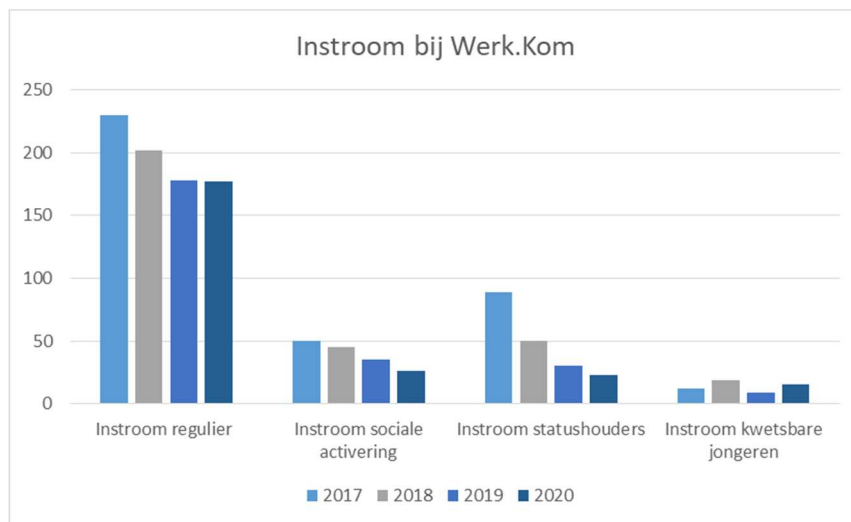
Inzet vanuit Werk.Kom

Werk.Kom is een samenwerkingsverband van de gemeenten Cranendonck, Nederweert en Weert en Risse Groep. Werk.Kom biedt één regionaal loket voor mens en arbeid en is het aanspreekpunt voor alle werkgevers in de regio Cranendonck, Nederweert en Weert.

Instroom Werk.Kom

In 2020 zijn 241 kandidaten ingestroomd bij Werk.Kom. In 2019 waren dat 252 kandidaten. Deze afname heeft te maken met onder andere een lagere instroom van statushouders. Daarnaast is het aantal uitkeringsgerechtigden in de gemeente Weert weliswaar gestegen in 2020, maar als de afstand tot de arbeidsmarkt nog te groot is en er andere problemen spelen wordt Werk.Kom niet direct ingezet en wordt eerst op een andere wijze dienstverlening aangeboden.

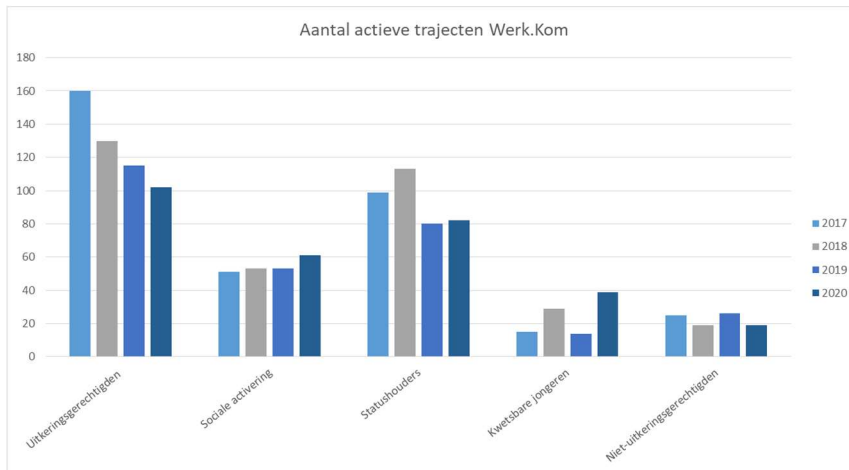
Het aantal kwetsbare jongeren dat instroomt is hoger dan in 2019. Dat Werk.Kom vaker nodig was voor deze groep, kan mogelijk komen doordat de doorstroom van onderwijs naar werk minder goed verliep wegens de coronacrisis.

Actieve trajecten Werk.Kom

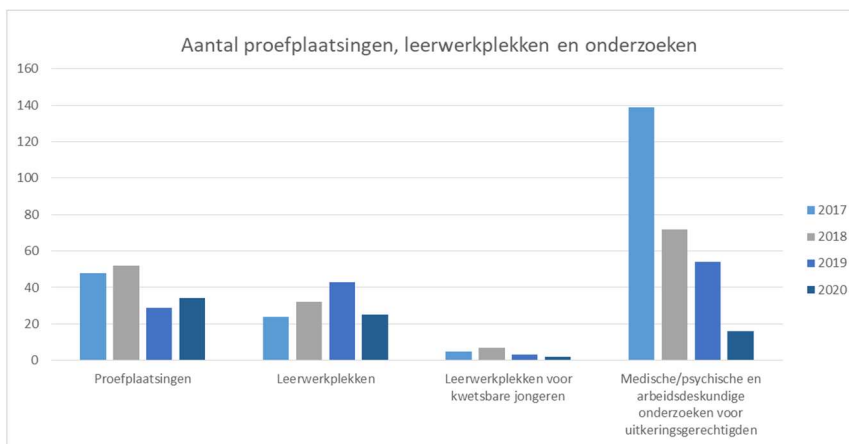
Per december 2020 waren er bij Werk.Kom 303 actieve trajecten vanuit de gemeente Weert. In december 2019 waren dat er 288. Met name het aantal kwetsbare jongeren dat een traject volgt is toegenomen.

Activiteiten Werk.Kom

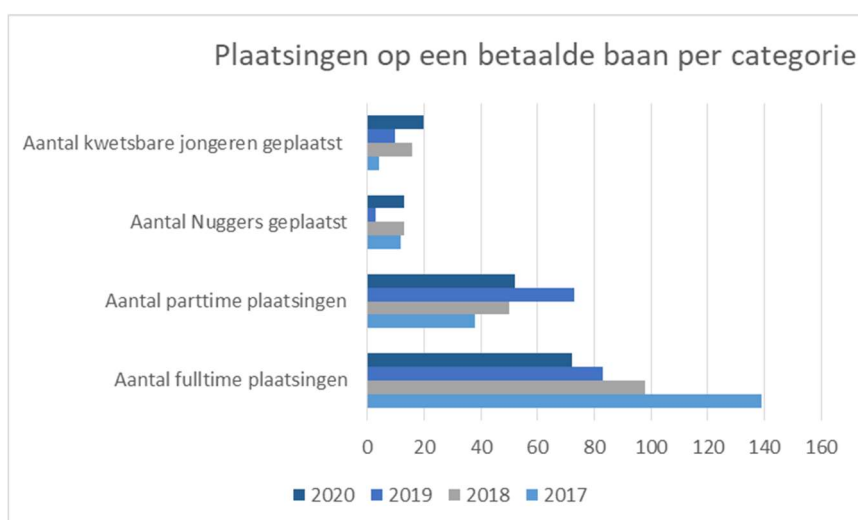
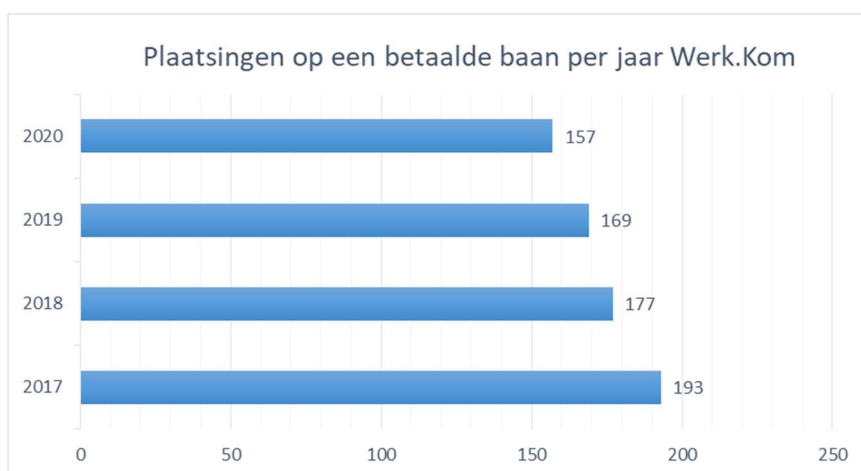
Door Werk.Kom zijn in 2020 meer proefplaatsingen gerealiseerd en minder leerwerkplekken. Door de coronacrisis zijn werkgevers terughoudend geweest in het aanbieden van leerwerkplekken. In 2020 zijn minder medische-, psychische en arbeidsdeskundige onderzoeken uitgevoerd dan in 2019. Hier heeft de coronacrisis invloed op gehad.

Plaatsingen Werk.Kom op een betaalde baan

In 2020 zijn in totaal 157 personen geplaatst op een betaalde baan vanuit Werk.Kom. Dit zijn uitkeringsgerechtigden die volledig¹⁶ of parttime zijn gaan werken, niet-uitkeringsgerechtigden (Nuggers) en kwetsbare jongeren. Hieronder is weergegeven hoeveel personen er in totaal per jaar op een betaalde baan zijn geplaatst en is onderscheid gemaakt tussen bovenstaande categorieën.

¹⁶ Dit aantal wijkt af van de uitstroom uit de uitkering wegens werk, omdat het daar gaat om uitstroom van minimaal zes maanden en bij Werk.Kom ook een kortere plaatsing wordt meegerekend.

Door de coronacrisis waren de mogelijkheden op de arbeidsmarkt in 2020 beperkt. Wel is het aantal kwetsbare jongeren en Nuggers dat geplaatst is op een baan toegenomen. Dit is mede veroorzaakt doordat er meer kwetsbare jongeren zijn ingestroomd bij Werk.Kom.

Inzet vanuit team Participatie van de gemeente Weert

Uitkeringsgerechtigden die vanwege een langere afstand tot de arbeidsmarkt nog niet doorverwezen kunnen worden naar Werk.Kom, worden ondersteund door regisseurs van het team Participatie. Door het team Participatie, Werk.Kom en eventueel andere partners in het sociaal domein is in 2020 specifiek ingezet op een aantal doelgroepen en projecten, waar dit mogelijk was ondanks de coronacrisis. Deze worden hieronder genoemd.

Kwetsbare jongeren

Werk.Kom heeft in 2020 15 kwetsbare jongeren in traject genomen. In 2019 waren dat er 9. 20 jongeren zijn in 2020 op een baan geplaatst, al dan niet met loonkostensubsidie. Dit is meer dan in 2019, toen waren dat er 10.

Statushouders

Het beleids- en actieplan opvang en integratie van vergunninghouders is ook in 2020 in de gemeente Weert uitgevoerd met als doel een snelle en doeltreffende integratie van vergunninghouders te bewerkstelligen. Bij Werk.Kom zijn in 2020 23 statushouders ingestroomd. Per december 2020 waren er bij Werk.Kom 82 statushouders actief in een traject vanuit de gemeente Weert. 19 personen hiervan zijn geplaatst op een betaalde baan. 17 personen zijn aan de slag met vrijwilligerswerk en één

statushouder is gestart met een opleiding. Daarnaast zijn nog twee statushouders aan een baan geholpen die niet uitkeringsgerechtigd waren.

In het hele proces wordt samengewerkt met diverse partijen en worden activiteiten gelijktijdig ingezet. We streven naar een integrale aanpak. Naast de reguliere inburgeringslessen worden statushouders sportactiviteiten aangeboden en trainingen zoals omgaan met geld, voorlichting over gezondheid en opvoeden. Ook zijn er aanvullende Nederlandse taallessen om de kans op de arbeidsmarkt te vergroten.

Statushouders	2018	2019	2020
Geplaatst op een betaalde baan	34	33	21
Vrijwilligerswerk	40	22	17
Regulier onderwijs	4	3	1

Parttime ondernemen (PTO) voor uitkeringsgerechtigden

Voor mensen met een uitkering is het mogelijk om parttime een zelfstandige onderneming op te zetten. Waarschijnlijk wegens de coronapandemie waren er in 2020 weinig geïnteresseerden voor PTO. In 2020 is één persoon ingestroomd, waardoor er nu drie personen begeleiding ontvangen. Zij genereren nu (beperkte) inkomsten en werken aan hun re-integratie.

Werkgeversconstructie

Risse Groep heeft een detachingsfaciliteit voor uitkeringsgerechtigden met een verminderde loonwaarde. Dit bevordert de uitstroom vanuit de uitkering naar een betaalde baan. De uitkeringsgerechtigde treedt in dienst van De Risse en wordt van daaruit gedetacheerd naar reguliere werkgevers. Hiermee worden risico's voor werkgevers weggenomen, hetgeen de drempel voor bedrijven verlaagt om de doelgroep met een afstand tot de arbeidsmarkt werk te bieden.

In december 2020 worden er voor de gemeente Weert 42 personen gedetacheerd vanuit de werkgeversconstructie. In december 2019 waren dat er 33.

Project Kansrijk in de Wijk 2.0

'Kansrijk in de Wijk' is een samenwerking tussen de gemeenten Nederweert en Weert, woningbouwverenigingen en Risse Groep. Samengevat is het centrale doel het activeren en laten participeren van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, welke door middel van het leveren van een bijdrage aan de leefbaarheid in de wijken zichzelf en de Participatiesamenleving verder ontwikkelen. Er wordt momenteel intensief samengewerkt met PSW en de Widdonckschool en ook SO Maaskei sluit zich, nadat zij in Weert zijn gestart, aan. Gedurende 1 à 2 dagen in de week rijden de drie partijen in gezamenlijkheid naar klussen. De deelnemers van de drie partijen vermengen zich en leren van elkaar. Taken worden onderling verdeeld. Dit heeft erin geresulteerd dat de eerste kandidaten konden doorstromen van een arbeidsmatige dagbesteding naar een baan conform de Participatiewet. Op de overige dagen van de week voert Kansrijk in de wijk voor diverse afdelingen van Gemeente Weert werkzaamheden uit.

Er hebben in 2020 20 personen vanuit sociale activering danwel vanuit een regulier traject deelgenomen aan het project. In 2019 waren dat 29 personen. 5 personen zijn uitgestroomd richting betaald werk. Vanwege de coronamaatregelen heeft de bus een groot deel van 2020 met minder deelnemers gereden.

Project Weer(t) Actief! 2.0

Het pilotproject 'Weer(t) Actief!' richtte zich in 2018 en 2019 op cliënten waarbij sprake is van psychische, fysieke en/of medische problematiek en die een hulpvraag hebben met betrekking tot participatie in de breedste zin van het woord. De dienstverlening die hierbij hoort bevindt zich vaak op het snijvlak tussen Wmo en Participatie. Op basis van de pilot is gebleken dat deze aanpak structureel wenselijk is. Het project is derhalve onderdeel geworden van de reguliere dienstverlening en indien nodig wordt aan inwoners dit aanbod aangeboden.

Pilots Veranderopgave Inburgering

Om proactief mee te doen aan de voorbereiding van de nieuwe Inburgeringswet heeft gemeente Weert zich medio 2019 samen met de gemeenten Nederweert en Cranendonck ingeschreven voor twee pilots in het kader van de Veranderopgave Inburgering van het ministerie van SZW; de pilot met als thema Brede intake & Plan Inburgering en Participatie (PIP) en de pilot met als thema Duale trajecten. Beide pilots zijn gegund.

De pilot Brede intake & PIP richt zich op het vroegtijdig kennismaken, reeds op het AZC, met de statushouder die op het punt staat gevestigd te worden in de gemeente, door middel van een brede intake. Hierna wordt er een Plan Inburgering & Participatie opgesteld, waarin wordt opgenomen aan welke doelen er wordt gewerkt, welke leerroute er in het kader van de inburgering wordt gevolgd en hoe de maatschappelijke begeleiding vorm wordt gegeven. Negen statushouders hebben deelgenomen aan de pilot Brede Intake & PIP.

De pilot Duale trajecten geeft vorm aan een aanpak waarin de statushouder zo snel mogelijk aan een duaal traject deelneemt; een combinatie van werken en inburgeren. In totaal hebben er 20 statushouders deelgenomen aan deze trajecten.

3.7 Handhaving

Er worden diverse onderzoeken uitgevoerd naar uitkeringsfraude. Dit kan plaatsvinden tijdens het aanvraagproces (zie ook paragraaf 3.4) of bij een lopende uitkering.

Fraudeonderzoeken

In 2020 werden er in totaal 98 fraudeonderzoeken uitgevoerd in de gemeente Weert door het team handhaving. In 2019 waren dit er 120. Het grootste deel van de onderzoeken richtte zich op woonfraude en leefvorm.

39 onderzoeken hebben geleid tot een gevolg voor de uitkering, deze is bijvoorbeeld herzien, ingetrokken of niet aangevraagd.

Resultaten	2018	2019	2020
Uitkeringsnorm aangepast	4	2	4
Aanvraag afgewezen	2	8	12
Aanvragen buiten behandeling gesteld	4		1
Aanvraag ingetrokken	2	2	
Ongewijzigde voortzetting / toekenning	62	46	37
Recht op bijstand ingetrokken (al dan niet met herziening en terugvordering)	21	28	16
Overig (uitkering was reeds beëindigd, herziening en terugvordering*, vooronderzoek)	9	34	28
Totaal	104	120	98

* In zes gevallen was in 2020 sprake van herziening en terugvordering

Bovenstaande cijfers leverden de volgende (fictieve) besparing op. In 2020 werden 29 uitkeringen afgewezen, buiten behandeling gesteld en ingetrokken. Verder werd in vier onderzoeken de norm aangepast.

Een uitkering kost een gemeente gemiddeld € 14.000,-- per jaar en gemiddeld € 2.900,-- aan uitvoeringskosten per jaar¹⁷. De (fictieve) besparing (bij twaalf maanden uitkering) is hiermee € 490.100,-- over het jaar 2020 (29 x € 16.900,--).

Terugvordering

In 2020 werd in twaalf onderzoeken een terugvordering ingesteld. Het terugvorderingsbedrag bedroeg in totaal € 94.994,--.

Coronapandemie

De coronapandemie is ook van invloed geweest op de werkzaamheden van de sociale recherche:

- Er konden tijdelijk geen spreekkamergesprekken worden uitgevoerd;
- Gedurende de lockdowns konden geen huisbezoeken worden afgelegd;
- Door medewerkers van de sociale recherche is 425 uur ondersteuning geboden bij de uitvoering van de Tozo-regeling.

Themacontrole waterverbruik

Voor 2020 stond de themacontrole "waterverbruik" op de planning. Bij watermaatschappij WML is een overzicht opgevraagd met het waterverbruik van alle uitkeringsgerechtigden. Op basis van het verbruik is een lijst gemaakt met afwijkend verbruik. Dit kan een relatief hoog of laag verbruik zijn, wat een signaal kan zijn voor hoeveel mensen op een bepaald adres leven. Op basis van deze

¹⁷ Onderzoek Berenschot oktober 2019, via <https://www.consultancy.nl/nieuws/24796/gemeente-2900-kwijt-aan-uitvoering-bijstandsuitkering>

gegevens zou verder onderzoek verricht worden. Vanwege de coronapandemie is echter besloten om de themacontrole op een later moment voort te zetten, om huisbezoeken en reisverkeer te beperken.

Bestuurlijke boete

Boeteonderzoeken	2018	2019	2020
Opgelegde boete	80	33	8
Opgelegde boete (recidive)	3	10	2
Afgezien van boete	5	4	4
Afzien waarschuwing boete	6	1	1
Waarschuwing boete	70	56	72
Abusief	4	13	
Totaal	168	117	87

Boeteonderzoek vindt plaats als er sprake is van schending inlichtingenplicht met een financieel nadeel. Boetes die zijn opgelegd op grond van het boeteregime moeten worden getoetst aan het evenredigheidsbeginsel. Een boetebedrag ligt gemiddeld tussen de € 300,00 en € 700,00. Als uitgangspunt bij bepaling van de hoogte van de boete geldt:

- opzet aantoonbaar: 100% van het benadelingsbedrag;
- grove schuld: 75% van het benadelingsbedrag;
- geen opzet en geen grove schuld: 50% van het benadelingsbedrag;
- verminderde verwijtbaarheid op grond van de criteria van artikel 2a Boetebesluit of om een andere reden verminderde verwijtbaarheid: 25% van het benadelingsbedrag.

Vermogenssignalen Inlichtingenbureau

Vermogenssignalen (kentekens, bankrekeningnummers, inkomsten dienstverband/afkoop pensioen) worden periodiek aangeleverd door het Inlichtingenbureau (IB). De ervaring leert dat, na onderzoek, dit meestal geen gevolgen heeft voor het recht op een uitkering. Wel volgt met enige regelmaat, na onderzoek, aanpassing van het vrij te laten bescheiden vermogen. In 2020 zijn 158 vermogenssignalen onderzocht.

Maatregelen

Het recht op een uitkering is altijd verbonden aan de plicht zich in te zetten om weer onafhankelijk van de uitkering te worden. Dit betekent dat de hoogte van de uitkering niet alleen afhangt van de toepasselijke uitkeringsnorm en de beschikbare middelen van de belanghebbende, maar ook van de mate waarin de arbeidsverplichtingen worden nagekomen.

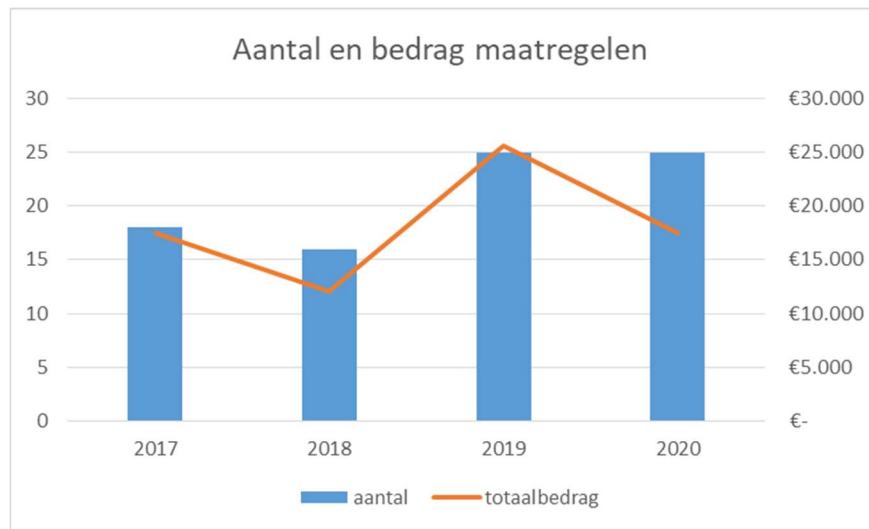
Wanneer de uitkeringsgerechtigde zich niet houdt aan de arbeidsverplichtingen kan een maatregel worden opgelegd. De maatregel kan een korting op de uitkering zijn of een waarschuwing. Bij het opleggen van een maatregel wordt altijd getoetst aan de ernst van de gedraging, de verwijtbaarheid en de persoonlijke omstandigheden, mogelijkheden en middelen van de belanghebbende. Het betreft dus altijd maatwerk. Het doel van de maatregel is niet straffen, maar is er juist op gericht om het gedrag van de uitkeringsgerechtigde te sturen en aan te passen.

De regering is voor een aantal arbeidsverplichtingen van mening dat iedere gemeente hierbij eenzelfde lijn moet voeren ten aanzien van het niet nakomen hiervan. Deze verplichtingen zijn rechtstreeks benoemd in de Participatiewet en heten geüniformeerde verplichtingen. Een gemeente is verplicht om bij het niet nakomen hiervan over te gaan tot het overwegen en opleggen van een maatregel. Een voorbeeld van het niet nakomen van een geüniformeerde verplichting is het niet aanvaarden of behouden van algemeen geaccepteerde arbeid. Daarnaast zijn er de niet-geüniformeerde verplichtingen. Dit is bijvoorbeeld het geregistreerd staan bij het UWV als werkzoekende. Hierbij hebben gemeenten beleidsvrijheid in de voorwaarden en hoogte van de maatregel en kunnen dit vastleggen in hun afstemmingsverordening.

In 2020 zijn 25 maatregelen opgelegd, evenals in 2019. In alle gevallen zijn maatregelen opgelegd die te maken hadden met verwijtbare gedragingen zoals verwijtbaar ontslag, onvoldoende solliciteren, het

niet nakomen van gemaakte afspraken, ernstige misdragingen op de werkvloer en het te snel interen op vermogen.

In geld uitgedrukt is in 2020 € 17.459,-- aan maatregelen opgelegd. In 2019 was dit € 25.640,--. Gemiddeld genomen waren de maatregelen in 2020 dus lager dan in 2019.

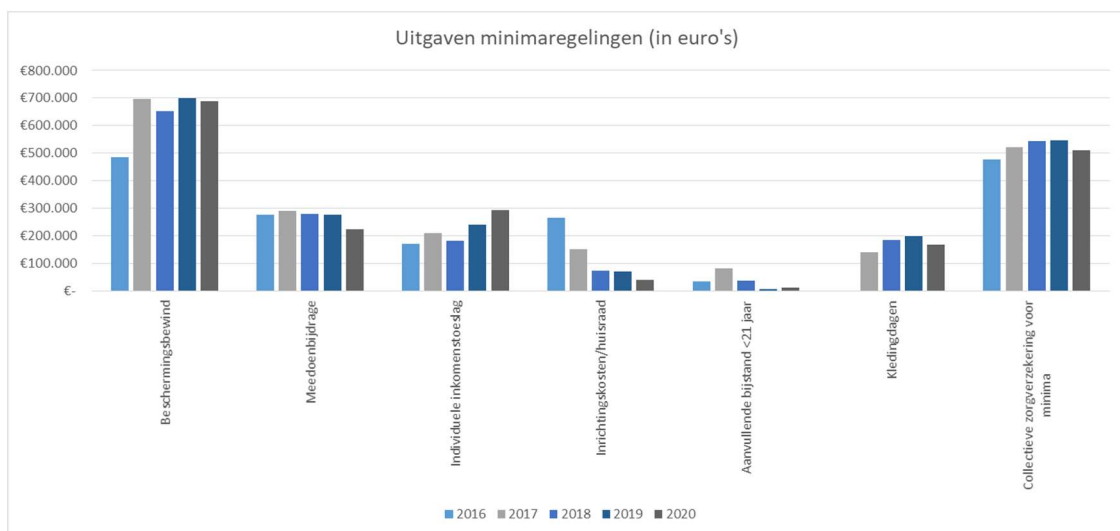

3.8 Minimaregelingen

Het minimabeleid ondersteunt erin dat inwoners mee kunnen doen. Het minimabeleid bestaat uit de inkomensondersteunende maatregelen op grond van de Participatiewet en de minimaregelingen op basis van de Gemeentewet. De volgende regelingen vallen hieronder:

- Beschermingsbewind
- Meedoenbijdrage
- Individuele inkomstenstoeslag
- Inrichtingskosten / huisraad
- Maaltijdvoorziening
- Woonkostentoeslag
- Overbruggingsuitkering
- Rechtsbijstand / griffiekosten
- Aanvullende bijstand onder de 21 jaar
- Kledingdagen
- Collectieve zorgverzekering voor minima
- Dieetkosten
- Individuele studietoeslag

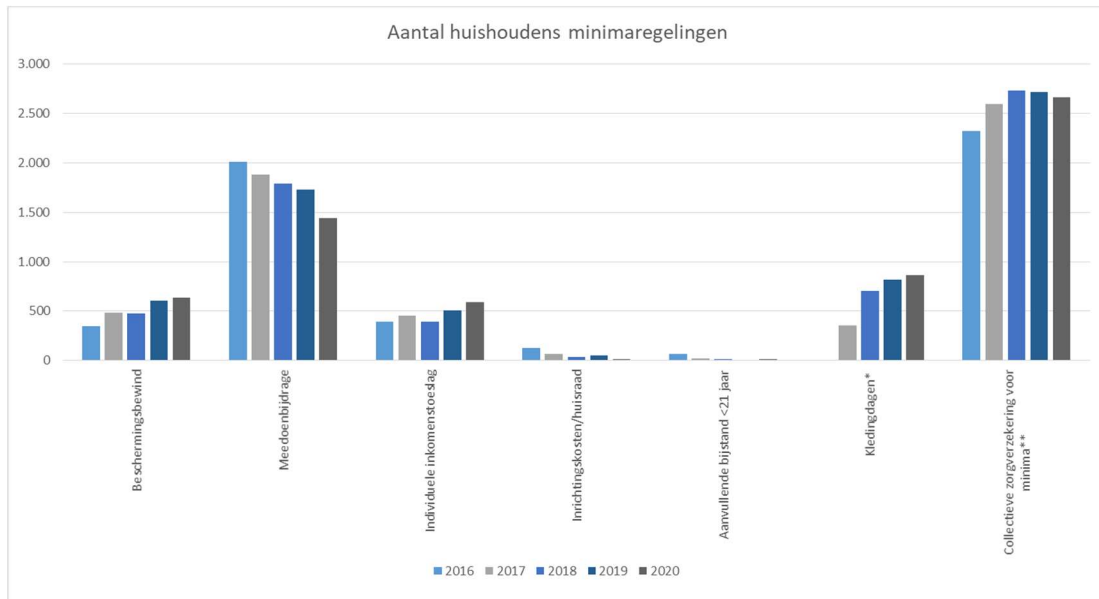
Er maakten in 2020 1.786 huishoudens gebruik van één of meerdere van deze regelingen. In 2019 waren dat er 1.820. Er is op deze onderdelen € 2,0 miljoen uitgegeven. In 2019 was dit € 2,1 miljoen. Hieronder worden de uitgaven weergegeven voor de regelingen waarvan het meest gebruik gemaakt wordt¹⁸.

De volgende grafiek geeft het aantal huishoudens weer dat gebruik heeft gemaakt van de voorziening.

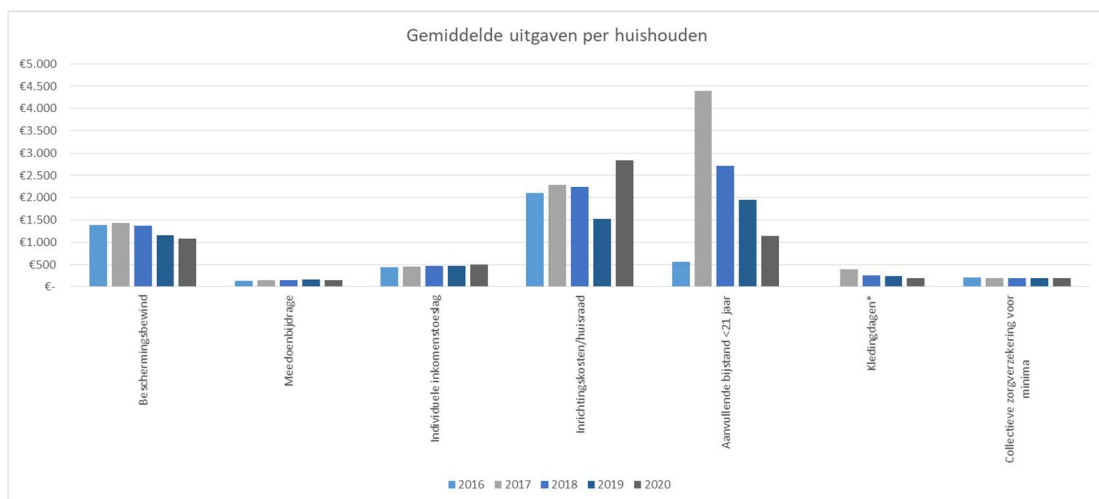
¹⁸ De meedoenbijdrage was in 2016 en 2017 nog het Sociaal Cultureel Fonds. De kledingdagen worden vanaf 2017 georganiseerd.

*: aantal kinderen / **: aantal volwassen deelnemers in de gemeentepolis

In de volgende grafiek worden de gemiddelde uitgaven per voorziening per huishouden getoond.

Belangrijkste ontwikkelingen:

- Het aantal huishoudens dat de meedoenbijdrage heeft ontvangen was lager in 2020 dan in 2019. Dit houdt verband met een lager aantal uitkeringsgerechtigden. De meedoenbijdrage is begin 2020 verstrekt, toen het aantal uitkeringsgerechtigden lager was dan begin 2019.
- Er is een daling van het aantal deelnemers aan de collectieve zorgverzekering minima. Dit is een gevolg van stijging van de premie, waardoor inwoners andere keuzes maken.
- Het aantal huishoudens dat gebruik maakt van individuele inkomenslosg was hoger dan in 2019, doordat er in 2020 een grotere groep rechthebbenden is aangeschreven.
- De uitgaven voor aanvullende bijstand onder 21 jaar laten een dalende trend zien. Dit komt doordat deze grotendeels zijn verstrekt aan statushouders, die inmiddels zijn uitgestroomd naar werk of 21 jaar zijn geworden.
- Het bereik van de kledingdagen is in 2020 iets hoger dan in 2019. De uitgaven waren daarentegen lager, doordat de kledingdag in het voorjaar geen doorgang heeft gevonden. Het besteedbare

bedrag per kind is verhoogd bij de kledingdag in het najaar, maar niet tot het totale bedrag dat anders per kind op jaarbasis besteedbaar zou zijn geweest.

3.9 Schulddienstverlening¹⁹

Op 1 juli 2012 is de Wet gemeente schuldhulpverlening (Wgs) in werking getreden. Gemeenten hebben hiermee expliciet de verantwoordelijkheid gekregen om schuldhulpverlening uit te (laten) voeren. De wet schrijft maar heel beperkt voor hoe gemeenten de schuldhulpverlening moeten uitvoeren, maar dwingt gemeenten wel om er een visie op te formuleren en vast te leggen in een beleidsplan. Verder is gesteld dat de schuldhulpverlening 'integraal' dient te worden uitgevoerd. Dat wil zeggen dat gemeenten niet alleen de schulden moeten aanpakken, maar ook de onderliggende oorzaken. Vanaf 1 januari 2016 voert de gemeente Weert schulddienstverlening zelf uit. In december 2018 heeft de gemeenteraad het beleidsplan 'Schulddienstverlening Weert 2019 – 2022' vastgesteld.

Algemene ontwikkelingen 2020

De coronacrisis heeft het bevorderen van de zichtbaarheid en bekendheid van schulddienstverlening bemoeilijkt. Zo was deelname aan bijvoorbeeld informatiemarkten en het geven van voorlichting aan interne en externe partners tijdelijk minder mogelijk. Ook zijn de (inloop)sprekuren op locatie bij de ketenpartners conform de geldende richtlijnen geminimaliseerd. Wel zijn inwoners via de reguliere communicatiekanalen herhaaldelijk geïnformeerd over de mogelijkheden van ondersteuning door het team schulddienstverlening. Ook zijn nog steeds gesprekken met klanten in de spreekkamer gevoerd. Dit is conform de landelijke oproep om fysieke loketten voor schulddienstverlening zoveel als mogelijk open te houden.

Naast de reguliere dienstverlening heeft het team schulddienstverlening het instrumentarium uitgebreid met het SchuldenlabWeert en de Nederlandse Schuldhulproute. Ook werd deelgenomen aan de pilot 'Schuldenloket Rechtbank'. Deze pilot is vanwege de coronapandemie verlengd tot 1 juli 2021. Verder is het instrument thuisadministratie in samenwerking met Punt Welzijn, Algemeen Maatschappelijk Werk en de gemeente Nederweert gestart onder de vlag 'Thuisadministratie Weerterland'. Daarnaast is intensief gewerkt aan de uitbreiding van wettelijke taken en landelijke wijzigingen, te weten wijzigingen Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs).

In 2020 is de gemaakte kwaliteitsslag van 2019 verder verankerd. De wettelijke wachttijd van vier weken wordt niet overschreden en intakes vinden vrijwel altijd plaats binnen de gemeentelijke streeftermijn van twee weken. De contacten met de klant zijn fors uitgebreid. Hierdoor blijven klanten beter gemotiveerd, krijgen zij meer begeleiding en coaching hetgeen leidt tot minder uitval, minder recidive en meer zelfredzaamheid. Het instrument nazorg is ingericht. Alle klanten waarvan het traject positief beëindigd wordt, waarbij een saneringskrediet gerealiseerd is of die toegelaten zijn tot de WSNP krijgen een nazorgtraject aangeboden. Dit moet leiden tot minder terugval in het oude gedrag en minder recidive.

In het kader van interne voorlichting hebben vijf online bijeenkomsten plaatsgevonden met betrekking tot financieel gezonde medewerkers. In samenwerking met de Coördinator Armoedebestrijding heeft het management en directie van de gemeente Weert samen met HRM voorlichting gekregen over de effecten van financiële problemen op medewerkers en wat je als werkgever in die situatie kunt doen.

Dienstverlening in cijfers

Inwoners komen op diverse manieren met het team Schulddienstverlening in contact, zowel via De Vraagwijzer als via interne en externe samenwerkingspartners. Het merendeel van de aanmeldingen verloopt via de centrale toegang van De Vraagwijzer.

¹⁹ Omwille van de leesbaarheid is schulddienstverlening opgenomen in het hoofdstuk Participatie, al maakt het daar in de praktijk geen onderdeel van uit.

In 2020 hebben zich 237 inwoners gemeld voor ondersteuning bij hun schuldenproblematiek. Daarvan zijn 203 intakes daadwerkelijk doorgegaan. 34 intakes zijn door verschillende redenen vanuit de cliënt geannuleerd. In 2019²⁰ meldden zich 232 cliënten en zijn 199 intakes gehouden.

Instroom schulddienstverlening	2018	2019	2020
Meldingen	252	232	237
Intakes	218	199	203
Uitval	34	33	34

Ten tijde van de lockdowns meldden minder inwoners zich bij de gemeente voor ondersteuning bij hun financiële problematiek. Tijdens de periode van versoepelingen was juist sprake van een toename van het aantal hulpvragen. Dit beeld sluit aan bij het landelijke beeld dat het aantal inwoners met financiële problemen door de coronacrisis is toegenomen. De coronamaatregelen lijken inwoners ervan te weerhouden hulp te zoeken. Een fikse toename in aanmeldingen ten gevolge van de coronacrisis volgt naar verwachting ná de crisis.

De intakes leidden tot 125 toegekende aanvragen in 2020²¹.

Resultaten intakes	2020
Aanvraag toegekend	125
Niet tot aanvraag gekomen	13
Aanvraag ingetrokken	30
Aanvraag buiten behandeling gesteld	42
Overig (overleden/verhuisd)	2

Binnen schulddienstverlening is er sprake van een vijftal trajectsoorten, waarbinnen diverse instrumenten worden ingezet, te weten²²:

1. Informatie en advies
2. Stabilisatie
3. Optimalisatie
4. Herfinanciering volledige schuldenlast
5. (Minnelijke) schuldregeling

Daarnaast wordt er actief gereageerd op crisissituaties. Van een crisis spreken we als het gaat om (dreigende):

- huisuitzetting (woning of kamer)
- afsluiting water
- afsluiting energie
- uitzetting zorgverzekering
- executieverkoop woning

²⁰ Cijfers met betrekking tot 2019 zijn op een aantal onderdelen aangepast ten opzichte van de jaarrapportage 2019, wegens wijzigingen in de administratie.

²¹ Het aantal resultaten van de intakes wijkt af van het aantal intakes in 2020, omdat er ook resultaten worden vermeld van intakeprocessen die in 2019 zijn opgestart en een aantal intakes in 2020 nog niet is afgerond.

²² De activiteiten en termen met betrekking tot schulddienstverlening zijn opgenomen in het beleidsplan, inclusief begrippenlijst.

Trajecten	2018	2019	2020
Informatie en advies	30	68	62
Stabilisatie	37	63	54
Optimalisatie	10	1	
Herfinanciering volledige schuldenlast		3	
Crisisinterventie	11	15	2

Minnelijke schuldregelingen	2019	2020
Start schuldregeling	41	45
Waarvan saneringskrediet	12	19
Gerealiseerde schuldregeling	31	18
Totaal lopende schuldregelingen	104	99

Het aantal crisisinterventies was in 2020 lager dan in 2019. Gedurende de coronacrisis hebben schuldeisers zich afwachtend opgesteld en waren er minder huisuitzettingen of afsluitingen van gas, water en licht.

Het aantal minnelijke schuldregelingen is iets toegenomen ten opzichte van 2019. Na inventarisatie van alle schulden doet de regisseur een betalingsvoorstel aan alle schuldeisers, waarin wordt verzocht na drie jaar maximaal aflossen het resterende schuldbedrag kwijt te schelden. Dit kan in de vorm van een schuldbemiddeling of in de vorm van een saneringskrediet.

Na het succesvol doorlopen van een minnelijke schuldregeling is een cliënt in het geval van schuldbemiddeling na drie jaar maximaal aflossen volledig schuldenvrij. Gedurende de periode van drie jaar blijft de regisseur de cliënt begeleiden en volgen. Door de gemaakte kwaliteitsslag gebeurt dit vanaf 2019 intensiever en zijn de heronderzoeken persoonlijker opgezet. Dit heeft een positief effect op het uitval- en recidivepercentage.

In het geval van een saneringskrediet wordt het bedrag tegen finale kwijting ineens uitbetaald aan de schuldeisers middels een krediet bij de Kredietbank Limburg. De klant heeft dan nog één schuldeiser, namelijk de kredietbank, waaraan maandelijks wordt afgelost over een periode van drie jaar. Indien nodig kunnen er gedurende deze periode nazorggesprekken worden aangeboden.

Wettelijke schuldregelingen	2018	2019	2020
WSNP (Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen)	3	20	9
Dwangakkoord	2	7	7
Moratorium	0	6	1
Voorlopige voorziening	0	1	0

In 2020 zijn iets minder WSNP-trajecten gestart dan in 2019. Bij een verzoek dwangakkoord, moratorium en voorlopige voorziening geldt het vormvoorschrift dat er tevens een aanvraag WSNP ingediend moet worden.

Binnen de trajecten schulddienstverlening wordt een groot aantal instrumenten ingezet. Afhankelijk van de problematiek kunnen dit één of meerdere instrumenten zijn, zowel gelijktijdig als opeenvolgend. Hierbij wordt ook gebruik gemaakt van het aanbod van ketenpartners. Een aantal voorbeelden:

- Preventie
- Budgetbeheer
- Budgetcoaching
- Beschermingsbewind
- Ondersteuning Algemeen Maatschappelijk Werk
- Thuisadministratie
- Voedselbank

- Nazorg

Resultaten

In 2020 werden 119 trajecten succesvol afgerond. In 2019 waren dat er 95.

Resultaten	2020
Positief beëindigd	119
Negatief beëindigd	21
Beëindigd wegens verhuizing	2
Beëindigd op verzoek cliënt	12

Financieel

De uitgaven voor schulddienstverlening in 2020 hebben binnen de beschikbare budgetten plaatsgevonden. Naast het reguliere budget voor schulddienstverlening is daarbij ook incidenteel gebruik gemaakt van de beschikbare budgetten voor het Aanvalsplan armoede 2018-2020 en minimabeleid. Daarnaast is het bedrag dat in 2018 via de algemene uitkering is ontvangen voor versterking van het gemeentelijk armoede- en schuldenbeleid overgeheveld naar 2019 en 2020, waar het is ingezet voor tijdelijke formatie-uitbreiding schulddienstverlening. De tijdelijke formatie-uitbreiding van 2019 en 2020 is via een prioriteit in de gemeentebegroting 2021 structureel geformaliseerd.

3.10 Financiën

In deze paragraaf wordt nader ingegaan op de uitgaven voor uitkeringen en re-integratie.

Tozo

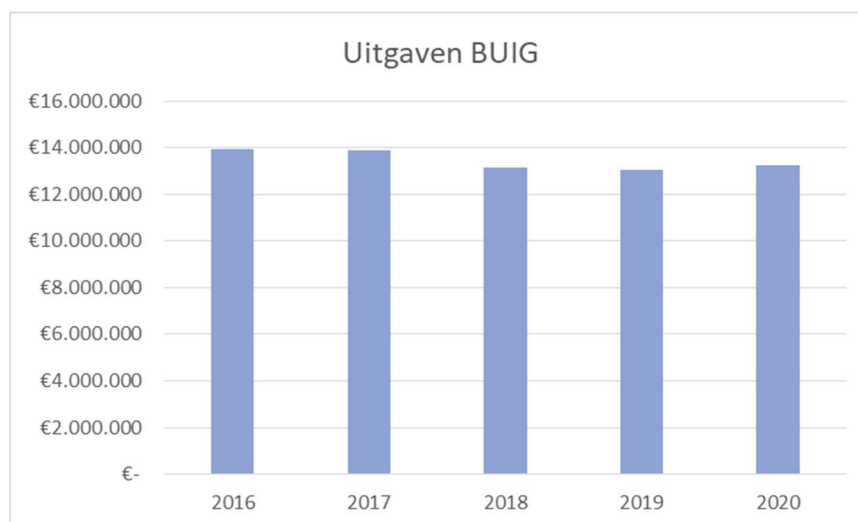
Voor uitvoering van de Tozo heeft de gemeente middelen van het rijk ontvangen. De rijksbijdrage voor de Tozo is gelijk aan de verstrekte Tozo-uitkeringen, bedrijfskredieten en de uitvoeringskosten Tozo (incl. de overheveling voor uitvoeringskosten naar 2021 op basis van de slotwijziging 2020). In 2020 is € 3,8 miljoen uitgegeven aan uitkeringen en bedrijfskredieten in het kader van de Tozo en € 150.000,- aan uitvoeringskosten.

Bundeling Uitkering Inkomensvoorzieningen Gemeenten (BUIG)

De Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten (BUIG) betreft het inkomensdeel van de Participatiewet. Dit budget wordt ingezet voor uitkeringen en loonkostensubsidies. De definitief vastgestelde BUIG-inkomsten zijn € 422.000,- hoger dan de voorlopige vaststelling die is geraamd in de begroting.

De uitgaven voor uitkeringen en loonkostensubsidie zijn per saldo € 115.000,- lager dan begroot. Als gevolg van de coronapandemie werd een stijging van het aantal bijstandsuitkeringen verwacht van juni tot december. Door het (tijdelijk) versoepelen van de coronamaatregelen heeft deze stijging niet plaatsgevonden. De kosten voor bijstand voor zelfstandigen (BBZ) zijn per saldo € 65.000,- lager dan begroot. Zelfstandige ondernemers hebben tijdens de coronacrisis in 2020 de Tozo aangevraagd. Totaal waren de lasten op bijstandsuitkeringen € 180.000,- minder dan begroot.

Hieronder worden de uitgaven van de afgelopen jaren weergegeven.

Participatie

Het Participatiebudget was van 2015 tot en met 2018 onderdeel van de integratie-uitkering sociaal domein. In 2019 is deze grotendeels opgenomen in de algemene uitkering van het Gemeentefonds en zijn de beschikbare middelen zelf berekend. Voor- of nadelen ten opzichte van de beschikbare middelen komen ten gunste of laste van de reserve sociaal domein²³.

Het participatiebudget bestaat uit twee onderdelen:

- De rijksbijdrage voor de Sociale Werkvoorzieningsindicatie (Sw-indicatie). Voor 2020 bedraagt deze bijdrage € 8,7 miljoen die volledig is doorbetaald aan De Risse voor de uitvoering van de Wet

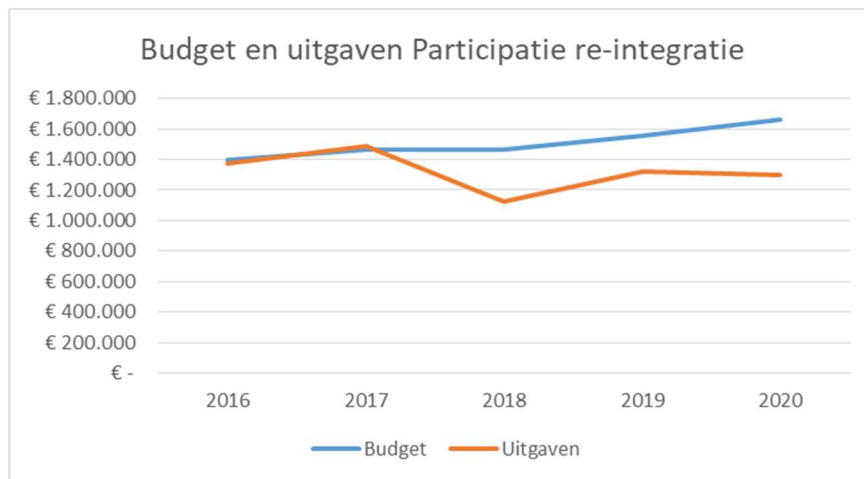
²³ Zie voetnoot 8 en paragraaf 1.5.

sociale werkvoorziening. In dit bedrag is € 626.000,-- opgenomen ten behoeve van coronamaatregelen. In 2019 betrof de rijksbijdrage € 8,6 miljoen.

- De re-integratiemiddelen om uitkeringsgerechtigden te begeleiden naar werk en de begeleiding van de doelgroepen uit de Participatiewet. De rijksbijdrage bedroeg € 1,7 miljoen in 2020 en € 1,6 miljoen in 2019.

Het resultaat op Participatie (re-integratie) bedroeg in 2020 € 364.000,-- positief. In 2019 was het resultaat € 235.000,-- positief. Dat het resultaat positief is, wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door hogere baten. Er was een nabetaling van € 151.000,-- voor een subsidie voor het ESF-project "Iedereen doet mee" (2015-2017) en een vergoeding van € 118.000,-- voor detachering van medewerkers bij Werk.Kom, tezamen € 269.000,--. Deze baten waren niet geraamd. De nabetaling van de subsidie is incidenteel. De detachingsvergoeding is vanaf 2021 structureel geraamd. Tevens waren er € 95.000,-- lagere uitgaven voor medisch arbeidsdeskundige onderzoeken en inzet re-integratie instrumenten. Dit heeft voor een groot deel te maken met de maatregelen in verband met de coronapandemie en is daarmee van tijdelijke aard.

De volgende grafiek toont de uitgaven en het budget voor Participatie re-integratie, exclusief Wsw.

4 Rapportage Jeugdhulp 2020

4.1 Inleiding

Vanuit de regio Midden-Limburg West is een jaarrapportage opgesteld. Deze vormt een separate bijlage van deze rapportage. Hierin staat het zorggebruik, de kosten en de ontwikkelingen in de gemeenten Leudal, Nederweert en Weert beschreven. In deze paragraaf zijn de belangrijkste bevindingen uit de regionale jaarrapportage opgenomen, toegespitst op de gemeente Weert.

De belangrijkste beleidsmatige ontwikkelingen in 2020 worden in de regionale jaarrapportage beschreven en hadden betrekking op preventie, buurtgezinnen, pilots bij het Centrum voor Jeugd en Gezin in de toegang, samenwerking Jeugdhulp en onderwijs, lokale behandelteams, pilots ondersteuner-Jeugd bij de huisartsen, crisishulp, Jeugdzorg Plus, financiële taakstelling gemeente Leudal en stand van zaken modules gecertificeerde instellingen.

Gespecialiseerde Jeugdhulp

Gespecialiseerde Jeugdhulp wordt ingedeeld in percelen, bijvoorbeeld:

- *Jeugdhulp voor jeugd met een beperking / Jeugd- en opvoedhulp*: Jeugdigen die gedragsproblemen hebben of vastlopen in hun ontwikkeling worden geholpen. Ouders/opvoeders krijgen die hulp die nodig is om de jeugdigen zelfstandig en zo goed mogelijk op te voeden. Daarnaast gaat het om hulp voor jeugdigen met een beperking, zoals een verstandelijke of lichamelijke beperking.
- *Jeugd GGZ* (geestelijke gezondheidszorg) biedt hulp aan jeugdigen met een psychische aandoening die zo ernstig kan zijn, dat zij hierdoor in hun ontwikkeling worden bedreigd.
- *Diensten gecertificeerde instellingen* betreffen het gedwongen kader (jeugdbescherming en jeugdreclassering), crisisdienst jeugd en Veilig Thuis (advies- en meldpunt geweld en kindermishandeling).
- *ADHD* is een psychische stoornis. Kenmerken zijn impulsief gedrag, concentratieproblemen, rusteloosheid en leermoeilijkheden.
- *Jeugdzorg Plus* is een intensieve vorm van jeugd- en opvoedhulp voor jeugdigen die ernstige gedragsproblemen hebben en zich aan de noodzakelijke vrijwillige behandeling dreigen te onttrekken.
- *Landelijke transitiearrangement (LTA)*: hele specifieke gespecialiseerde Jeugdhulp waarvoor de VNG met aanbieders een contract heeft afgesloten.

4.2 Ontwikkelingen

Aantal jeugdigen in hulp

Het aantal jeugdigen uit de gemeente Weert dat wordt begeleid bij het Centrum voor Jeugd en Gezin daalt ten opzichte van 2019, terwijl het aantal jeugdigen in de gespecialiseerde Jeugdhulp toeneemt. Er is met name sprake van een toename van het aantal jeugdigen in de percelen Jeugdhulp voor jeugd met een beperking / Jeugd- en opvoedhulp, Jeugd GGZ en het landelijk transitiearrangement. Voor ADHD neemt het aantal jeugdigen af. Landelijk onderzoek laat zien dat sinds de decentralisaties het aantal cliënten in de Jeugdhulp in Nederland jaarlijks is gestegen²⁴.

Hieronder wordt het aantal jeugdigen in hulp in 2018, 2019 en 2020 weergegeven voor de gemeente Weert en de regio Midden-Limburg West (MLW). Eén jeugdige kan vaker kan voorkomen in de cijfers, omdat een jeugdige ondersteuning binnen meerdere percelen kan ontvangen.

²⁴ Stelsel in groei: een onderzoek naar financiële tekorten in de jeugdzorg, Andersson Elffers Felix, december 2020.

Aantal jeugdigen in hulp	Weert 2018	Weert ²⁵ 2019	Weert 2020	Totaal MLW 2018	Totaal MLW 2019	Totaal MLW 2020
Centrum voor Jeugd en Gezin	909	909	853	1.865	1.880	1.797
Jeugdhulp voor jeugd met beperking/Jeugd- en opvoedhulp	294	336	350	745	814	824
Jeugd GGZ (inclusief dyslexie)	647	711	728	1.298	1.520	1.494
Diensten gecertificeerde instellingen	85	92	93	232	263	258
ADHD	90	89	80	143	145	128
Jeugdzorg Plus	2	2	2	6	6	5
Landelijke transitiearrangement	6	7	10	19	21	20
Persoonsgebonden budget	48	48	46	150	143	139

Centrum voor Jeugd en Gezin

Het aantal meldingen in het tweede kwartaal 2020 bij het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) was relatief laag, onder andere als gevolg van de coronapandemie. Het aantal meldingen heeft zich in het derde en vierde kwartaal 2020 weer hersteld. Het aantal mensen dat zelf de weg naar het CJG vindt daalt. De verwijzingen komen steeds vaker van scholen en artsen. De wachttijden voor jeugdigen uit de gemeente Weert zijn ten opzichte van 2019 toegenomen. De wachttijd was in 2019 voor 46% van de jeugdigen langer dan 23 dagen. In 2020 was dat 56%.

Interesse in preventieactiviteiten was hoog, waarbij het CJG nieuwe activiteiten heeft ontwikkeld binnen de beperkingen van de coronapandemie. Dit heeft geleid tot het gebruik van digitale kanalen. Op basis van de goede ervaringen wordt dit in de toekomst voortgezet.

Jeugdhulp voor jeugd met een beperking / Jeugd- en opvoedhulp

Het aantal jeugdigen binnen dit perceel is met 16 (4%) toegenomen binnen de gemeente Weert. De uitgaven voor dit perceel zijn in totaal met € 33.000,-- (1%) gestegen²⁶. Hierbij is sprake van een lichte daling van de kosten voor verblijf en een lichte stijging van de kosten voor de ambulante hulpverlening. De gemiddelde kosten per jeugdige voor verblijf zijn gestegen met 2% en voor ambulante hulpverlening gedaald met 1%.

Jeugd GGZ

Het aantal jeugdigen binnen de Jeugd GGZ binnen de gemeente Weert is met 17 (2%) gestegen ten opzichte van 2019. De uitgaven stegen harder dan het aantal cliënten, namelijk met € 528.000,-- (18%). Dit is het gevolg van hogere gemiddelde kosten per cliënt binnen de ambulante hulpverlening. Het grootste deel van de Jeugd GGZ betreft ambulante hulpverlening (in de gemeente Weert 98%). Het aandeel verblijf is ten opzichte van 2019 verder gedaald. Binnen de ambulante hulpverlening is een stijging zichtbaar van het aandeel van de profielen specialistisch plus en specialistisch en de producten dagbehandeling groep zwaar en midden.

De ingezette zorg in 2020 was zwaarder dan in 2019. Ook in 2019 was ten opzichte van 2018 al een verzwaring zichtbaar. De oorzaken van de stijging van de gemiddelde kosten in de Jeugd GGZ worden nader onderzocht. Overigens blijkt uit onderzoek dat landelijk de gemiddelde kosten in de Jeugdhulp tussen 2016 en 2019 gestegen zijn²⁷.

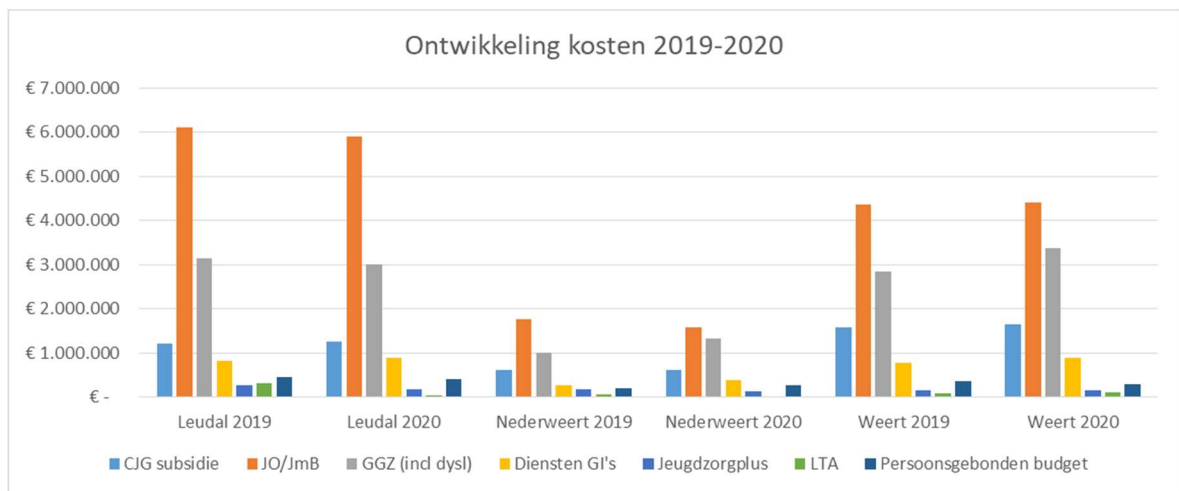
²⁵ Cijfers zijn geactualiseerd ten opzichte van de jaarrapportage 2019.

²⁶ De tarieven binnen de Jeugdhulp zijn met 2,1% geïndexeerd in 2020.

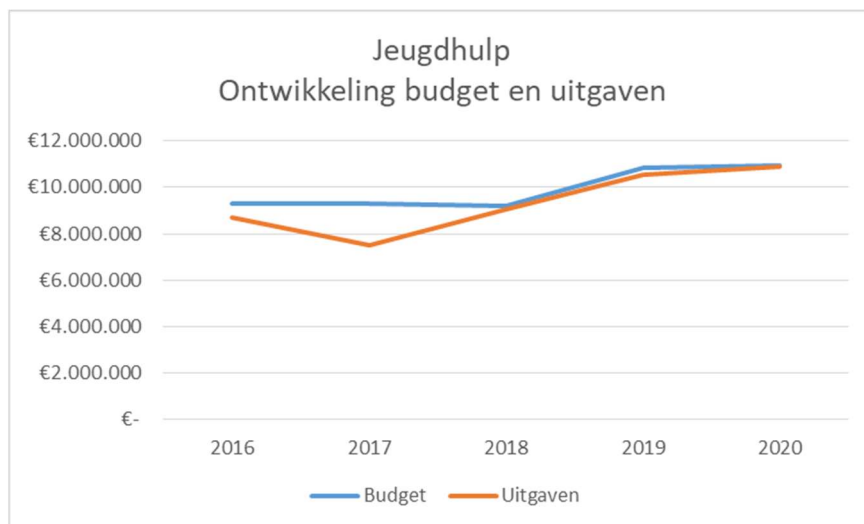
²⁷ Stelsel in groei: een onderzoek naar financiële tekorten in de jeugdzorg, Andersson Elffers Felix, december 2020.

4.3 Financiën

Hieronder is de ontwikkeling van de kosten voor de verschillende percelen in de regio weergegeven voor de jaren 2019 en 2020.

Onderstaande grafiek toont voor de gemeente Weert de ontwikkeling van het beschikbare budget en de uitgaven.

De belangrijkste financiële ontwikkelingen worden hieronder benoemd²⁸.

- Voor de jaren 2019 tot en met 2021 zijn er extra middelen voor de Jeugdhulp beschikbaar gesteld vanuit het rijk.
- In 2020 blijven de kosten voor de regio Midden-Limburg West nagenoeg gelijk aan 2019. Hierbij zijn er wel grote verschillen tussen de gemeenten. In de gemeente Leudal dalen de kosten met 5%. In de gemeenten Nederweert en Weert stijgen de kosten met respectievelijk 5% en 6%.
- Het budget voor Jeugdhulp was van 2015 tot en met 2018 onderdeel van de integratie-uitkering sociaal domein. In 2019 is deze grotendeels opgenomen in de algemene uitkering

²⁸ Bedragen die in de regionale jaarrapportage Jeugdhulp 2020 genoemd worden wijken af van de jaarrekeningen 2019 en 2020 voor de gemeente Weert. In de jaarrekening van de gemeente Weert zijn ook afrekeningen over eerdere jaren meegenomen.

van het Gemeentefonds en zijn de beschikbare middelen door de gemeente Weert zelf berekend. Voor- of nadelen ten opzichte van de beschikbare middelen komen ten gunste of laste van de reserve sociaal domein²⁹. Het resultaat (verschil tussen beschikbare middelen en uitgaven) is voor de gemeente Weert gedaald ten opzichte van 2019, doordat de uitgaven harder zijn gestegen (met € 357.000,--³⁰) dan de beschikbare middelen (met € 88.000,--). Het resultaat voor Weert is positief en bedraagt € 31.000,--. In 2019 was er een positief resultaat van € 300.000,--.

- De stijging van de uitgaven voor de gemeente Weert wordt grotendeels veroorzaakt door de stijging van de uitgaven voor Jeugd GGZ met € 528.000,--.

---

²⁹ Zie voetnoot 8 en paragraaf 1.5.

³⁰ Zie voetnoot 28.

Rapportage
Jeugdhulp MLW
2020

Inhoudsopgave

Samenvatting en ontwikkelingen.....	2
1. Inleiding.....	4
2. Beleid	5
3. Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG).....	9
4. Toegang.....	13
5. Jeugdhulp voor jeugd met een beperking/ Jeugd- en opvoedhulp	15
6. Jeugd GGZ	20
7. Gecertificeerde Instellingen.....	25
8. ADHD- en psychiatrische jeugdhulp door kinderartsen in ziekenhuizen.....	30
9. Vervoer voor GGZ-hulp	30
10. Jeugdzorg Plus.....	31
11. Landelijk Transitiearrangement	33
12. Persoonsgebonden budgetten (Pgb)	33
13. Coronamaatregelen 2020	34

Samenvatting en ontwikkelingen

Overzicht 2020

	Leudal	Nederweert	Weert	Totaal MLW
CJG Subsidie	€ 1.261.321	€ 620.849	€ 1.646.679	€ 3.528.849
Jeugdhulp voor jeugd met een beperking/Jeugd- en Opvoedhulp	€ 5.907.039	€ 1.576.696	€ 4.405.300	€ 11.889.035
Jeugd GGZ (incl. dyslexie)	€ 3.016.804	€ 1.332.291	€ 3.373.326	€ 7.722.421
Diensten gecertificeerde instellingen	€ 881.819	€ 381.091	€ 886.149	€ 2.149.059
ADHD	€ 11.932	€ 18.401	€ 50.053	€ 80.386
Vervoer	€ 16.661	€ 5.656	€ 91.700	€ 114.017
Jeugdzorg Plus	€ 179.265	€ 119.574	€ 148.322	€ 447.161
Landelijk transitiearrangement	€ 39.621	€ 10.095	€ 98.089	€ 147.805
Persoonsgebonden budget	€ 401.000	€ 260.000	€ 283.000	€ 944.000
Totaal uitgaven 2020	€ 11.715.462	€ 4.324.564	€ 10.982.618	€ 27.022.734

2019

	Leudal	Nederweert	Weert	Totaal MLW
Uitgaven 2019	€ 12.354.378	€ 4.111.500	€ 10.372.829	€ 26.838.707

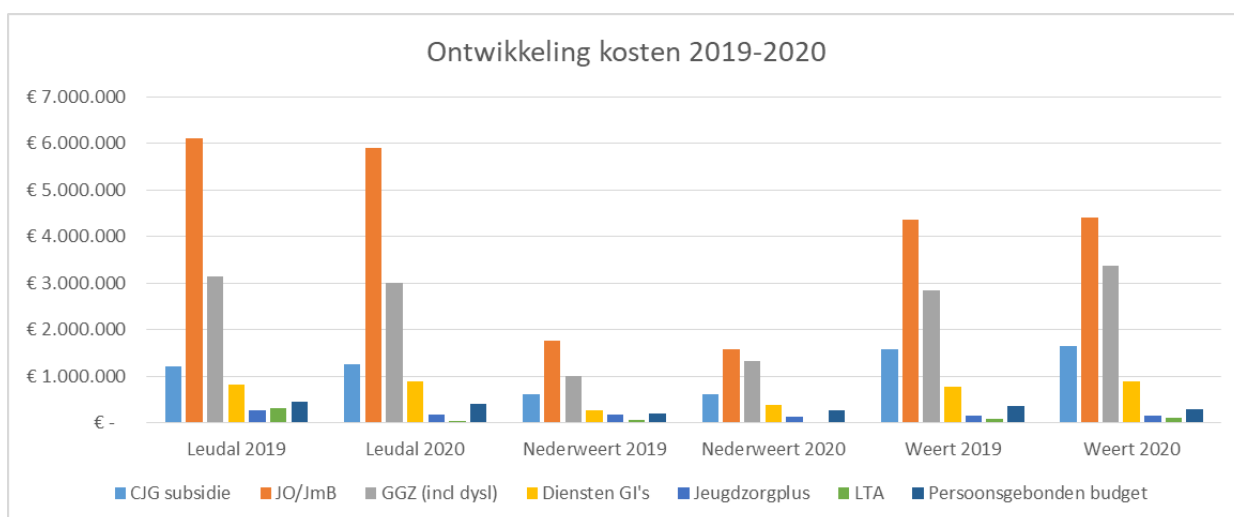
Afwijking 2020 t.o.v. 2019

	Leudal	Nederweert	Weert	Totaal MLW
In geld	€ -634.838	€ 214.370	€ 613.900	€ 193.432
In percentages	-5%	5%	6%	1%

In 2020 blijven de kosten voor de regio nagenoeg gelijk aan 2019. Hierbij zijn er wel grote verschillen per gemeente. In Leudal dalen de kosten met 5%, daarentegen stijgen de kosten in Nederweert en Weert met respectievelijk 5% en 6%.

Aantal jeugdigen in hulp 2020	Leudal	Nederweert	Weert	MLW 2020 ¹	MLW 2019
Centrum voor Jeugd en gezin	671	273	853	1.797	1.880
Jeugdhulp voor jeugd met een beperking/ Jeugd- en Opvoedhulp	359	128	350	824	814
Jeugd GGZ (incl. dyslexie)	542	233	728	1.494	1.520
ADHD	21	27	80	128	145
Diensten Gecertificeerde Instellingen	131	43	93	258	263
Jeugdzorg Plus	2	1	2	5	6
Landelijk transitiearrangement	7	3	10	20	21
Persoonsgebonden budget	71	23	46	139	143

Ontwikkeling kosten percelen²

De meest opvallende patronen zijn:

- JO/Jmb: In 2020 zijn de kosten in Leudal en Nederweert gedaald, in Weert is er sprake van een lichte stijging.
- GGZ (incl. dyslexie): In 2020 is in Leudal is een daling te zien. Voor Nederweert en Weert zet deze stijgende lijn die zich in 2018 heeft ingezet, door.
- Diensten GI's: in 2020 zijn de kosten voor alle gemeenten gestegen, Deze cijfers zijn gebaseerd op de subsidieverlening 2020. De definitieve subsidieafrekening 2020 moet nog plaatsvinden.
- JZ+: in 2020 zijn de kosten voor Leudal en Nederweert gedaald. Voor Weert zijn de kosten nagenoeg gelijk aan 2019.
- LTA: in 2020 zijn de kosten die in 2019 behoorlijk waren gestegen, weer gedaald. Vooral in Leudal zijn de kosten in 2020 fors lager dan in 2019. Voor Weert zijn ze bijna gelijk.

¹ Het totaal aantal MLW is niet altijd gelijk aan de som van de individuele gemeenten i.v.m. verhuizingen.

² ADHD en vervoer staan niet in het diagram, vanwege de relatief lage kosten voor deze percelen.

1. Inleiding

Met betrekking tot de rapportage Jeugdhulp over 2020, regio Midden-Limburg West (MLW), de volgende opmerkingen vooraf:

- MLW werkt met profielen voor een deel van de ambulante hulpverlening. Daarnaast worden producten toegekend. In de rapportage worden de hulpvragen voor de profielen en producten weergegeven;
- in 2020 zijn de tarieven voor de regionale inkoop geïndexeerd met 2,1%;
- indien een vergelijking wordt gemaakt met 2019, zijn deze cijfers gebaseerd op vastgestelde subsidies en de meest actuele facturatiegegevens, waardoor er kan worden afgeweken van de cijfers van de jaarrapportage 2019;
- voor de gegevens in deze rapportage is gebruik gemaakt van data van 1 maart 2021.

Ontwikkelingen 2020

Coronacrisis

De coronacrisis heeft een impact op de uitvoering van de Jeugdhulp. Aanbieders hebben onder deze bijzondere omstandigheden zo goed mogelijk geprobeerd ondersteuning aan cliënten door te zetten of alternatieve vormen van ondersteuning aan te bieden. Het Rijk en de VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten) hebben een zeer dringend beroep gedaan op gemeenten om aanbieders financiële zekerheid en ruimte te bieden, passend bij de wettelijke opdracht en maatschappelijke plicht van gemeenten om zorgcontinuïteit te waarborgen. In dat kader is vanuit het Rijk en de VNG een aantal afspraken uitgewerkt.

In de regio zijn er afspraken gemaakt over o.a. het toekennen van de garantieomzetten en meerkosten in 2020. Garantieomzetten waren bedoeld voor de continuïteit van financiering, op het moment dat aanbieders minder konden factureren door vraagitval. Meerkosten zijn kosten die aanbieders hebben gemaakt om te voldoen aan de richtlijnen van het RIVM, zoals beschermingsmiddelen. In paragraaf 13 is er nader ingezoomd op de vergoedingen die in 2020 aan de aanbieders zijn verstrekt.

Op dit moment hebben we nog steeds te maken met de invloed van de pandemie. Wat de uiteindelijke invloed zal zijn op de ontwikkeling van de zorg(kosten) is op dit moment nog niet aan te geven.

2. Beleid

Preventie

Vanaf 2018 hebben alle Midden-Limburgse gemeenten geïnvesteerd in extra activiteiten om problemen bij het opgroeien of opvoeden van kinderen te voorkomen. Er is ingezet op: Voorzorg, Ouders Ondersteunen Ouders (in Leudal en Nederweert), de methodiek van Houvast, het project 'Maak jij het verschil voor een kind?' en vanaf eind 2019 met Nu niet Zwanger. Ook is de in Weert al eerder gestarte ouderschapscursus Prepare vanaf 2021 uitgebreid naar de regio. Tenslotte nemen alle regiogemeenten deel aan het programma Kansrijke Start waarbij gewerkt wordt aan het versterken van de samenwerking van partners in de eerste duizend dagen van een kind. In het najaar van 2020 is de extra preventieve inzet vanaf 2018 geëvalueerd. Daar waar de interventies als breed gedragen en succesvol worden beschouwd en bijdragen aan het gedachtengoed van positieve gezondheid is voortzetting van belang. Op basis van de evaluatienotitie is besloten door te gaan met de ingezette acties zoals Voorzorg en 'Maak jij het verschil voor een kind?'. In Nederweert stopt Ouders Ondersteunen Ouders vanaf 2021.

In het najaar van 2019 is er in Leudal en Nederweert gestart met een tweejarige pilot voor Buurtgezinnen. In Weert is Buurtgezinnen al langer beschikbaar. Buurtgezinnen is een vorm van ondersteuning waarbij vraaggezinnen gekoppeld worden aan een steungezin voor het bieden van een steuntje in de rug bij de opvoeding of opvang van een kind. In het voorjaar van 2021 wordt de pilot in Leudal en Nederweert geëvalueerd. Ook zal dan een besluit over voortzetting van Buurtgezinnen in de regio Midden-Limburg West worden voorbereid.

Basis jeugdhulp – toegang

Pilot CJG

Er is een notitie "Reflectie op het jeugdstelsel, impulsen voor transformatie" vastgesteld waarin gereflecteerd wordt op hetgeen is gerealiseerd door het Centrum voor Jeugd en Gezin Midden-Limburg en welke ervaringen zijn opgedaan met het brede veld van voorliggende voorzieningen en de aanbieders in relatie tot het CJG-ML. De ervaringen zijn vertaald naar diverse pilotactiviteiten met het CJG-ML voor 2020 en 2021. De belangrijkste activiteiten zijn de inzet van een praktijkondersteuner (POH) vanuit het CJG bij huisartsen en uitbreiding van de basisjeugdhulp ter voorkoming van toeleiding naar de gespecialiseerde jeugdhulp.

Samenwerking Jeugdhulp - Onderwijs

Deze samenwerking is op twee punten opgepakt:

1. De colleges hebben in augustus 2020 met de nadere regels jeugdhulp criteria vastgesteld voor begeleiding in de scholen en kinderopvang en vervangende dagbesteding onder schooltijd. Met deze criteria wordt de (financiële) scheidslijn tussen onderwijs en jeugdhulp duidelijk/scherp gekaderd. De scholen en aanbieders zijn geïnformeerd over de wijzigingen en de toegang (CJG-ML) werkt met de criteria.
2. Eind 2020 zijn knooppunten overleggen ingericht en opgestart. Eén voor de regio Nederweert en Weert en één voor de regio Leudal. Het overleg heeft tot doel om te komen tot een integrale aanpak onderwijs en jeugdhulp op casusniveau, inzicht te krijgen in knel- en verbeterpunten tussen scholen, Samenwerkingsverbanden en jeugdhulpverlening en komen tot betere oplossingen voor jeugdigen die uitvallen in het onderwijs.

Pilot lokale behandelteams

We hebben de ambitie om de jeugdhulp passender te maken en dichterbij de cliënt te brengen. Dit vraagt om betere afstemming en samenwerking tussen de gespecialiseerde jeugdhulpaanbieders onderling en tussen hen en het CJG. Met de inzet van lokale behandelteams beogen we de kwaliteit van de jeugdhulp te verbeteren. Op 1 oktober 2020 is hiervoor een pilot gestart die loopt tot en met 31 december 2021.

De inzet van het lokale behandelteam en de samenwerking met het CJG moet er toe leiden dat jeugdigen en hun gezin direct de juiste behandeling kunnen krijgen en dat gespecialiseerde jeugdhulp korter kan worden ingezet; zo kort en licht als mogelijk is, maar zo lang en intensief als nodig is. Hulp kan dichtbij en gebiedsgericht aangeboden worden aan jeugdigen en hun gezin. De krachten van het informele netwerk, de basisvoorzieningen, de basisjeugdhulp en de aanvullende zorg worden gebundeld en op elkaar afgestemd. De integrale samenwerking maakt het mogelijk dat partijen elkaar versterken door inbreng van de eigen expertise. Zij dragen gezamenlijke maatschappelijke verantwoordelijkheid voor de hulp die geboden wordt.

Er zijn twee lokale behandelteams: één voor Leudal en één voor Nederweert/Weert. Zij werken aanvullend aan de lokale CJG-teams en bekleden een belangrijke consultatiefunctie voor het CJG. Het lokale behandelteam bestaat uit psychologen, orthopedagogen, systeemtherapeuten en een psychiater, en levert diagnostiek, psycho-educatie en behandeling. Het team ziet de jeugdige in de context van het gezin, de omgeving en de ontwikkelingsfase die hij of zij doormaakt. De cliëntgerichte zorg die het team biedt betreft een persoonlijke aanpak op maat die uitgaat van de kracht en de vraag van het gezin. De oplossing krijgt hierdoor een duurzaam karakter.

Pilots Ondersteuner-Jeugd bij huisartsen

In vier huisartsenpraktijken lopen pilots Ondersteuner-Jeugd (POH-Jeugd). De pilots zijn ingezet om te onderzoeken of de inzet van een Ondersteuner-Jeugd vanuit het CJG van meerwaarde is voor gezinnen en jeugdigen en voor de huisarts.

De Ondersteuner-Jeugd ondersteunt huisartsen in opvoed- en opgroei vraagstukken van jeugdigen en ouders. Huisartsen verwijzen naar een Ondersteuner-Jeugd voor een betere integrale verheldering van de hulpvraag van een jeugdige/ouder waardoor er meer passende begeleiding kan worden geboden. De Ondersteuner-Jeugd vormt de verbindende schakel tussen de huisartsenzorg (medisch domein) en Jeugdhulp (sociaal domein). Door goede samenwerking tussen deze partijen krijgen kinderen tijdig de juiste ondersteuning, worden ze niet onnodig doorverwezen en krijgen ze snel specialistische hulp als dat nodig is. De Ondersteuners Jeugd zijn werkzaam bij het CJG en hebben spreekuur in de huisartsenpraktijken.

De eerste ervaringen in de pilots zijn positief. Echter door Corona hebben de pilots vertraging opgelopen. In de meeste huisartspraktijken kwamen vanaf maart 2020 aanzienlijk minder patiënten, was spreekuurbezoek door de Ondersteuners-Jeugd gedurende bepaalde periodes niet mogelijk en hadden huisartsen hun handen vol aan Corona-gerelateerde zaken.

De pilots zullen daarom verlengd worden naar 2021. Vanaf 2021 wordt gerapporteerd over de voortgang van de pilots in de kwartaalrapportages van het CJG.

Jeugdzorg Plus (JZ+)

Jeugdzorg Plus wordt bovenregionaal uitgevoerd, op de schaal van het landsdeel Zuidoost Nederland. In 2020 heeft een nieuwe aanbesteding plaatsgevonden. Met drie aanbieders zijn overeenkomsten gesloten. De overeenkomsten hebben een initiële looptijd van vier jaar, met de optie om twee maal met 3 jaar te verlengen. We hebben met het landsdeel Zuidoost Nederland ingekocht op basis van beschikbaarheid (totale capaciteit van 102 bedden). De bekostiging van de

totale capaciteit wordt door de regio's in het landsdeel gezamenlijk gedragen, voor het grootste deel op basis van het daadwerkelijk gebruik aan zorgdagen, en voor het andere deel (de beschikbaarheid) op basis van een overeengekomen verdeelsleutel.

Eén van de belangrijkste uitgangspunten in de nieuwe aanbesteding is dat we Jeugdzorg Plus zien als een tijdelijke 'reset' waarbij de betrokken jeugdigen zo snel als mogelijk terug moeten naar een zo normaal mogelijke omgeving. Belangrijke instrumenten hiervoor zijn het perspectiefplan en het vaker dan nu inzetten van de voorwaardelijke machtiging. Het perspectiefplan stellen aanbieder, toegang (GI of gemeente) en ouders gezamenlijk op en geeft duidelijkheid over het perspectief na de plaatsing. Bij een voorwaardelijke machtiging geeft de kinderrechter een machtiging onder voorwaarden af. Zolang een jeugdige zich aan die voorwaarden houdt, wordt een plaatsing voorkomen.

Taakstelling Leudal

Om meer inzicht te krijgen in het geheel van besparingsmaatregelen in het sociaal domein is in de periode juni-juli 2020 door TwynstraGudde een quick scan uitgevoerd. In september 2020 heeft de gemeenteraad van de gemeente Leudal de QuickScan vastgesteld en is daarmee in de programmabegroting 2021-2024 een taakstelling sociaal domein opgenomen.

In november 2020 heeft de gemeenteraad van de gemeente Leudal bij de Algemene Beschouwingen het integraal plan van aanpak met besparingsmaatregelen "Duurzaam evenwicht sociaal domein" vastgesteld. In dit plan zijn alle maatregelen opgenomen waarmee de taakstelling gerealiseerd moet worden. Hierbij zijn de aanbevelingen van de Visitatiecommissie financiële beheersbaarheid sociaal domein meegenomen. Een groot gedeelte van de maatregelen wordt regionaal uitgevoerd (praktijkondersteuners jeugd, samenwerking Jeugdhulp –Onderwijs en lokale behandelteams).

Eén van de lokale maatregelen is de uitvoering van een 0-meting in de lokale toegang CJG. Een extern bureau heeft aan de hand van interviews en dossiercontroles de 0-meting uitgevoerd. De algemene conclusie is dat de toegang voldoende/goed wordt uitgevoerd.

De verbetermogelijkheden liggen bij eigen kracht/sociaal netwerk en voorliggend veld. In 2021 is in Leudal een plan van aanpak gemaakt om deze aanbeveling te vertalen naar concrete acties.

Vernieuwingsfonds sociaal domein

In 2020 is een Vernieuwingsfonds sociaal domein opgezet. Met het vernieuwingsfonds stelt de regio Midden-Limburg West middelen beschikbaar voor vernieuwingen in het sociaal domein. De projecten moeten met slimme vernieuwingen voor onze regio, bijdragen aan het bereiken van onze missie en de maatschappelijke effecten die in ons beleidsplan sociaal domein Midden- Limburg West (MLW) staan. Een bedrag van € 123.600 is beschikbaar gesteld uit het Vernieuwingsfonds Sociaal Domein MLW voor de pilot lokale behandelteams. Er is nog een bedrag van € 541.400 beschikbaar.

Stand van zaken modules Gecertificeerde Instellingen (GI's)

Bij de vaststelling van de tarieven 2020 voor de gecertificeerde instellingen (jeugd gedwongen kader) zijn er in heel Limburg drie tijdelijke opslagen op de tarieven vastgesteld. Aan die tijdelijke opslagen zijn aanvullende afspraken verbonden die aan drie thema's zijn gerelateerd, namelijk 1) het stelsel, 2) organisatie (voornamelijk werkdruk) en 3) transformatie en innovatie. Met betrekking tot de thema's 1 en 3 zijn niet alleen de GI's aan zet, maar hebben de gemeenten zelf ook een aandeel. In 2020 hebben de hierbij horende overleggen en monitoring van deze afspraken een structurele plek gekregen. Het laaghangende fruit binnen deze afspraken is door de verschillende deelnemers actief opgepakt en zijn de daarbij gemaakte afspraken geland in een concept-handreiking. In verband met de Corona-maatregelen is de voortgang in Q2 gestagneerd geweest (focus bij zowel GI's als bij gemeenten lag bij Corona-gerelateerde werkzaamheden).

In Q3 zijn de thema's weer actief opgepakt en hebben de GI's en gemeenten verdergegaan met het ophelderen van onduidelijkheden in de concept-handreiking. In 2021 lopen de overleggen en monitoring door.

Doorbraakaanpak

In november 2019 publiceerden de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd en de Inspectie Justitie en Veiligheid het rapport 'Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd'. In dat rapport beantwoorden zij de vraag of de gecertificeerde instellingen in de jeugdbescherming en jeugdreclassering er op dat moment in slagen om hun wettelijke taken te vervullen. Zij concludeerden dat er diverse (grote) knelpunten waren. In opdracht van het ministerie zijn de GI's samen met hun accounthoudende jeugdzorgregio aan de slag gegaan met een plan van aanpak. In Limburg is de regio Zuid-Limburg accounthoudende jeugdzorgregio voor Bureau Jeugdzorg, maar werken de vier jeugdzorgregio's nauw samen met drie gecertificeerde instellingen (BJZ, WSG en LdH) en is sterke aansluiting gezocht en gevonden bij de afspraken rondom de modules. Daarnaast is de doorbraakaanpak op casusniveau gericht op het realiseren van passende jeugdhulp voor jeugdigen met een maatregel die daar momenteel nog wachten. Deze casuïstiek is met de jeugdbeschermer, CJG en beleid opgepakt. Half 2021 wordt de eindrapportage met alle resultaten, bijvangst en vervolgafspraken verwacht.

Verwervingsstrategie sociaal domein 2022

Begin 2020 is het gezamenlijk verwervingsproces Midden- Limburg West gestart. Met ondersteuning van EHDK zijn de gemeenten een proces aangegaan om te komen tot een verwervingsstrategie sociaal domein 2022. In november 2020 is de strategie vastgesteld door de colleges MLW. De gemeenteraden werden geïnformeerd met een raadsinformatiebrief.

3. Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)

In 2020 is iedereen geconfronteerd met de effecten van het Corona virus. De Corona pandemie betekende, naast de risico's voor gezondheid voor eenieder en de enorme belasting van de sector gezondheidszorg, ook de tijdelijke sluiting van scholen, omschakeling van kantoorwerk naar thuiswerk en later een combinatie van beide, het vertragen c.q. stilvallen van delen van de economie en een forse impact op het sociale leven. Ondanks voorspellingen en beschouwingen is nog niet volledig te overzien wat de effecten op langere termijn zullen zijn, maar er zijn signalen dat deze nog lange tijd op de maatschappij zullen doorwerken.

De inzet van het CJG was tijdens de hele coronaperiode, optimaal beschikbaar te zijn, binnen de context van de corona maatregelen.

In maart en opnieuw op het einde van het jaar werden mensen geconfronteerd met de sluiting van de scholen en met de opgave om de kinderen te ondersteunen bij het digitale onderwijs dat op gang kwam. Deze periode was extra zwaar voor ouders die tegelijk moesten dealen met vermindering van mogelijkheden om zorg in te zetten en vermindering van reguliere opvangmogelijkheden. Het CJG is, naar aanleiding van de nieuwe situatie en in afstemming met gemeenten en onderwijs, intensief bezig geweest met het organiseren van goede ondersteuning voor kwetsbare kinderen. Dit gebeurde in meerdere vormen: de mogelijkheid voor opvang op school, aangepaste ondersteuning thuis, praktische ondersteuning zoals het regelen dat er een laptop beschikbaar was in een gezin en inzet van ondersteuning door vrijwilligersprojecten. Tussen de twee schoolsluitingen was er een periode waarin scholen open waren, regels in bepaalde mate versoepelden en er ook in contacten met cliënten meer mogelijk was. Steeds rekening houdend met de landelijke richtlijnen en aanpassingen doorgevoerd, met oog voor het belang van cliënten en van medewerkers. Deze focus op bereikbaarheid en beschikbaarheid heeft ertoe bijgedragen dat in het derde en vierde kwartaal eenzelfde aantal aanmeldingen binnenkwam als in dezelfde periode in 2019.

Medewerkers zochten in deze tijd, waarin ze privé met regelmaat dezelfde vraagstukken tegen kwamen, naar mogelijkheden om - weliswaar op een andere manier en via nieuwe kanalen - vooral goed in contact te blijven met cliënten en hun vragen te kunnen blijven beantwoorden. Dat is niet elke dag vanzelfsprekend geweest maar tegelijk is het CJG niet geconfronteerd met grote problemen. En de concrete problematieken bleken in deze tijd toch veelal dezelfde als in andere jaren.

Als organisatie is er, zoals in het hele land, gezocht naar nieuwe communicatiemiddelen en deze zo zijn snel als mogelijk, ter beschikking gesteld aan de medewerkers om het werken in deze nieuwe werkelijkheid te faciliteren. Daarnaast is er in contact met de ketenpartners rond het thema veiligheid, voortdurend gevolgd of en waar signalen waren over zorgelijke situaties en afgestemd over noodzakelijke acties. In zorgelijke situaties is het steeds mogelijk geweest om ook face-to-face contact te laten plaatsvinden, met de nodige bescherming tegen besmettingsgevaar.

De langdurige noodzaak om aangepast te leven en werken weegt voor veel mensen zwaar op bepaalde momenten. De draagkracht neemt bij een aantal mensen af en spanningen nemen toe. Naast alle moeilijkheden is het tegelijk mooi om vast te stellen dat cliënten en medewerkers vaak veerkrachtig en sterk bleken in het omgaan met nieuwe en onverwachte situaties en de eigen kracht op veel plekken door de praktijk ook bevestigd werd.

De gebruikelijke preventie activiteiten van het CJG-ML konden in 2020 ten gevolge van de Corona pandemie veel minder plaats vinden. Deze nieuwe situatie heeft het CJG-ML een impuls gegeven om aan de slag te gaan met de ontwikkeling van activiteiten die via social media aangeboden kunnen worden. Zo zijn intussen meerdere webinars en een aantal facebook live sessies ontwikkeld. Een verrassend hoog aantal mensen heeft de weg naar deze activiteiten en sessies gevonden. Deze zijn toegevoegd aan het overzicht bij preventie activiteiten.

In de cijfers van de ambulante hulpverlening valt op dat het aantal aanmeldingen in 2020 gedaald is t.o.v. vorige jaren. Deze daling vond plaats in de eerste helft van het jaar. In de tweede helft was het aantal vergelijkbaar met het voorgaande jaar.

Preventie

Preventie activiteiten*	Q1	Q2	Q3	Q4	Totaal
Info en advies	163	175	227	129	694
Individuele vragen	88	71	108	75	342
Themabijeenkomsten	328 (22)	-	63 (3)	4 (1)	328
Workshop triple p 0-12j	28 (9)	-	-	-	28
Workshops aan docenten of medewerkers Kinderopvang	22 (2)	-	-	-	22
Gastlessen leerlingen PO	100 (4)	-	65 (1)	23 (1)	188
Gastlessen leerlingen VO	335 (21)	-	-	621 (17)	956
AZC Supermoms	37 (5)	-	-	-	37
Facebook live themasessies		7496 (6)	-	-	7496
Webinar rond 5 thema's (rechtstreeks en uitgesteld kijken)		61 (1)			61

*vermeld in individuele klantcontacten, tussen haakjes het aantal bijeenkomsten of lessen

In het 1^e kwartaal zijn de preventie activiteiten, zoals gebruikelijk, aangeboden op verschillende locaties in de zeven gemeenten van Midden-Limburg. Als gevolg van de Corona pandemie zijn in het 2^e kwartaal in eerste instantie alle geplande preventie activiteiten op locaties geannuleerd.

Vervolgens zijn deze vanaf het 3e kwartaal weer gedeeltelijk opgestart.

Deze nieuwe situatie heeft het CJG-ML een impuls gegeven om aan de slag te gaan met de ontwikkeling van activiteiten die via social media aangeboden kunnen worden. Het bleek een zoek- en leerproces maar mét resultaat. In de toekomst zullen de bekende preventie activiteiten weer worden opgepakt, maar zal wordt er ook blijvend gebruik worden gemaakt van de digitale kanalen. De belangstelling voor preventie activiteiten van het CJG-ML is doorheen de jaren gegroeid, vooral bij het onderwijs. De tevredenheid van deelnemers over de genoemde activiteiten wordt na afloop gescoord en is in het algemeen zeer hoog.

Organisaties die ouders verwijzen naar het CJG

4e kwartaal 2020	Leudal	Nederweert	Weert
Eigen initiatief	43%	42%	39%
Scholen/onderwijs	18%	21%	21%
Arts (huisarts/ jeugdarts)	8%	11%	8%
Gespecialiseerde jeugdhulp	10%	9%	8%
BJZ/WSG	4%	5%	6%
Veilig Thuis	5%	2%	6%
Gemeente	3%	3%	3%
Overige*	8%	7%	9%
Totaal	100%	100%	100%

* Welzijn, medisch specialist, AMW, kinderopvang, leerplicht, politie en COA

T.o.v. het 4^e kwartaal 2019 daalt het percentage cliënten, dat zelf de stap naar het CJG-ML zet. Dit ten gunste van een stijging van verwijzingen vanuit vooral onderwijs en daarnaast ook een lichte stijging van de gespecialiseerde jeugdhulp.

Ambulante hulpverlening

2020	Leudal	Nederweert	Weert	Totaal 2020
Aanmeldingen	232	84	285	601
Intake (hulpverlening)	214	72	192	478
Totaal in begeleiding	671	273	853	1.797
Totaal afgesloten	233	86	288	607

	1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal	Totaal 2020	Totaal 2019
Aanmeldingen	165	120	164	152	601	735
Intake (hulpverlening)	149	92	125	112	478	552
Totaal in begeleiding	1.361	1.292	1.333	1.327	1.797	1.880
Totaal afgesloten	189	123	158	137	607	674

Het aantal meldingen is in het 2^e kwartaal gedaald (o.a. als gevolg van de Corona periode), dit heeft zich in het 3^e en 4^e kwartaal weer hersteld.

Het aantal cliënten in begeleiding is voor de regio in 2020 gedaald ten opzichte van 2019. Hierbij zijn er wel verschillen per gemeente, de daling is het grootst in Weert, gevolgd door Leudal en in Nederweert is een stijging te zien ten opzichte van 2019.

Wachttijden

2020	Leudal	Nederweert	Weert
0 t/m 14 dagen	55%	50%	35%
15 t/m 22 dagen	22%	17%	9%
23 dagen en langer	23%	33%	56%

De wachttijden voor de cliënten in Leudal en Nederweert zijn afgenomen t.o.v. 2019. Voor Weert is er sprake van een lichte stijging.

Toeleiding naar gedwongen kader

Onderstaande tabel toont het aantal verzoeken tot onderzoek (VTO) per kwartaal per gemeente.

Gemeente	VTO	1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal	Totaal 2020	Totaal 2019
Leudal	Aantal individuele kinderen	0	1	2	7	10	16
Leudal	Betrekking op gezinnen	0	1	1	3	5	10
Nederweert	Aantal individuele kinderen	0	0	0	2	2	6
Nederweert	Betrekking op gezinnen	0	0	0	1	1	4
Weert	Aantal individuele kinderen	2	4	0	0	6	15
Weert	Betrekking op gezinnen	1	3	0	0	4	7

In 2020 was sprake van een daling van het aantal VTO's t.o.v. 2019.

Klachten

Het CJG-ML heeft in 2020 20 klachten ontvangen. Alle klachten werden behandeld via de interne klachtenprocedure.

Tevredenheid

2020	Leudal	Nederweert	Weert
Goed	56%	63%	49%
Voldoende	42%	29%	49%
Matig	1%	2%	1%
Slecht	1%	7%	1%

Op grond van de tevredenheidsscores van de afgesloten casussen ontstaat bovenstaand beeld. Cliënten worden in het laatste gesprek gevraagd om een waardering te geven over de hulpverlening.

98% van de cliënten in Leudal en Weert, geeft een goed of voldoende score aan de dienstverlening van het CJG, voor Nederweert is dit 92%.

Bevindingen:

- interesse in de preventie activiteiten blijft ook in 2020 hoog, waarbij er in de Corona periode tevens nieuwe vormen zijn toegevoegd;
- het aantal mensen dat zelf de weg naar het CJG vindt daalt, de verwijzingen naar het CJG komen steeds vaker van de scholen en de artsen;
- het aantal meldingen bij het CJG is in het 2^e kwartaal gedaald (o.a. als gevolg van Corona), dit heeft zich in de 2^e helft van 2020 weer hersteld;
- de wachttijden bij het CJG voor Leudal en Nederweert zijn afgenomen t.o.v. 2019. In Weert is er sprake van een toename;
- in 2020 heeft het CJG voor heel Midden-Limburg 20 klachten ontvangen, deze klachten zijn allemaal behandeld;
- de cliënten beoordelen de dienstverlening van het CJG bijna allemaal met een score goed of voldoende.

4. Toegang

Verwijzers geven toekenningen af voor tweedelijns zorg. Het CJG is gemandateerd om namens de gemeenten te verwijzen. Daarnaast is er een aantal door de wet bevoegde verwijzers. Als het gaat over aantallen, betreft dit het aantal cliënten dat een indicatie door de verwijzer heeft gekregen.

In onderstaande tabel staat het aantal cliënten dat in 2020 een toekenning had per verwijzer, per gemeente.

	Leudal	Nederweert	Weert	Totaal MLW 2020	Totaal MLW 2019
Gemeente	340	137	384	852	857
Huisarts	367	163	515	1.042	1.052
Jeugdarts	22	10	29	61	74
Gecertificeerde instelling	121	33	83	232	229
Medisch specialist	59	28	117	204	204
Overig	5	2	5	12	23
Rechter, Raad voor de Kinderbescherming/Officier van Justitie	140	45	100	277	273
Totaal ³	808	336	1.023	2.145	2.167

In 2020 zijn er ten opzichte van 2019 nauwelijks verschillen in het aantal verwijzingen op totaalniveau, maar ook per aanbieder. In MLW is ook in 2020 de huisarts de verwijzer die de meeste cliënten naar de tweedelijns zorg doorverwijst. Dit aantal is bijna gelijk aan het aantal in 2019.

In onderstaande tabel staat het *aantal cliënten* dat is verwezen per perceel.

Verwijzer	ADHD	Dyslexie	JBJR	J&O	JmB	Jeugd GGZ	Landelijk	Totaal
Gemeente	0	175	0	139	434	267	1	852
Huisarts	98	0	0	32	49	914	9	1.042
Jeugdarts	1	0	0	1	22	38	1	61
Gecertificeerde instelling	1	0	1	141	150	61	2	232
Medisch specialist	30	0	0	2	14	147	18	204
Overig	0	2	3	0	1	6	0	12
Rechter, RvK, OvJ	0	0	256	9	20	2	0	277
Totaal	128	177	258	307	648	1.338	29	2.145

Wanneer naar de uitgaven 2020 wordt gekeken, is er de volgende indeling in verwijzers:

Verwijzer	Leudal		Nederweert		Weert		Totaal MLW	
Gemeente	€ 3.625.313	38%	€ 1.554.994	49%	€ 4.125.664	49%	€ 9.305.970	44%
Huisarts	€ 1.483.172	15%	€ 608.123	19%	€ 1.712.281	20%	€ 3.803.576	18%
Jeugdarts	€ 92.932	1%	€ 46.373	1%	€ 163.012	2%	€ 302.317	1%
Gecertificeerde instelling	€ 3.295.739	34%	€ 595.055	19%	€ 1.266.150	15%	€ 5.156.944	24%
Medisch specialist	€ 381.670	4%	€ 117.577	4%	€ 598.342	7%	€ 1.097.589	5%
Overig	€ 17.874	0%	€ 1.062	0%	€ 17.928	0%	€ 36.864	0%
Rechter, Rvk, OvJ	€ 762.521	8%	€ 227.455	7%	€ 612.078	8%	€ 1.602.054	8%
Totaal	€ 9.659.221	100%	€ 3.150.640	100%	€ 8.495.453	100%	€ 21.305.314	100%

³ een jeugdige kan via meerdere verwijzers zorg toegekend hebben gekregen. Daarom is het eindtotaal niet gelijk aan de som van de aantallen per regel

In onderstaande tabel worden voor de regio MLW de procentuele verhoudingen aangegeven, naar welke percelen de verwijzer heeft doorverwezen op basis van de uitgaven in 2020.

Verwijzer	ADHD	Dyslexie	JBJR	J&O	JmB	Jeugd GGZ	Landelijk	Totaal
Gemeente	0%	3%	0%	15%	52%	29%	0%	100%
Huisarts	2%	0%	0%	3%	7%	87%	0%	100%
Jeugdarts	0%	0%	0%	0%	54%	44%	0%	100%
Gecertificeerde instelling	0%	0%	0%	67%	28%	6%	0%	100%
Medisch specialist	2%	9%	19%	0%	8%	80%	10%	100%
Overig	0%	0%	0%	0%	0%	73%	0%	100%
Rechter, RvK, OvJ	0%	0%	0%	0%	3%	2%	0%	100%

Het CJG is voor alle gemeenten op basis van de bedragen de grootste verwijzer, voor Leudal gevolgd door de gecertificeerde instellingen. Voor Nederweert en Weert is de tweede verwijzer de huisarts.

Wanneer er nader wordt gekeken naar de toegang tot de verschillende percelen, is het volgende zichtbaar:

- Huisartsen: het grootste gedeelte van het *aantal* verwijzingen van de huisartsen gaat naar het perceel GGZ 87%. In 2020 is 18% van de gefactureerde zorg doorverwezen door de huisarts.
- CJG: verwijst de meeste jeugdigen door naar het perceel *Jeugd met beperking*, namelijk 51%. In 2020 is er een daling te zien in het aantal verwijzingen naar dit perceel ten opzichte van 2019. Deze daling wordt ook volledig door deze verwijzer gerealiseerd. Het CJG verwijst ook een groot aantal jeugdigen door naar het perceel J&O. In aantallen is dit bijna gelijk aan de verwijzingen van de GI's, echter financieel is het aandeel van het CJG hierin aanzienlijk lager.
- Gecertificeerde instellingen: de grootste verwijzer naar het perceel Jeugd en opvoedhulp, voor wat betreft de aantallen nagenoeg gelijk aan het CJG, hier gaat het echter meestal om duurdere (verblijfs)trajecten.

5. Jeugdhulp voor jeugd met een beperking/ Jeugd- en opvoedhulp

Het gaat hierbij om hulp voor jeugdigen en ouders bij problemen rond opgroeien en opvoeden. Voor ingewikkelde problemen is vaak voor een lange periode (intensieve) hulp nodig. Jeugdigen die gedragsproblemen hebben of vastlopen in hun ontwikkeling worden geholpen. Ouders/opvoeders krijgen die hulp die nodig is om de jeugdigen zelfstandig en zo goed mogelijk op te voeden (oude perceel J&O).

Daarnaast gaat het om hulp voor jeugdigen met een beperking: (licht) verstandelijke beperking, zintuiglijke beperking, lichamelijke beperking, somatische aandoening en psychiatrische aandoening (o.a. autisme). Het oude perceel JMB.

2020	Leudal	Nederweert	Weert	MLW
Realisatie	€ 5.907.039	€ 1.576.696	€ 4.405.300	€ 11.889.036
Aantal jeugdigen	359	128	350	824

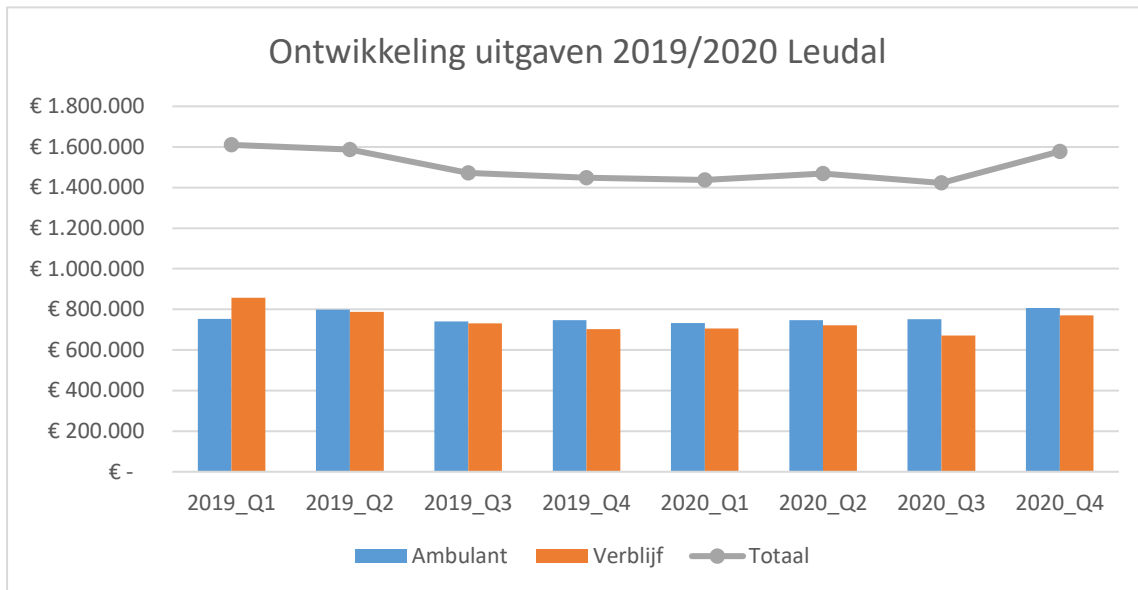
2019	Leudal	Nederweert	Weert	MLW
Realisatie	€ 6.118.056	€ 1.771.502	€ 4.372.328	€ 12.261.885
Aantal jeugdigen	362	119	336	814

Gemiddelde kosten op jaarbasis		Leudal	Nederweert	Weert	MLW
JO/JMB Verblijf	2020	€ 25.168	€ 15.666	€ 17.682	€ 21.709
	2019	€ 24.302	€ 16.919	€ 17.348	€ 20.994
JO/JMB Ambulant	2020	€ 9.206	€ 8.120	€ 8.955	€ 9.076
	2019	€ 9.187	€ 10.975	€ 9.251	€ 9.509

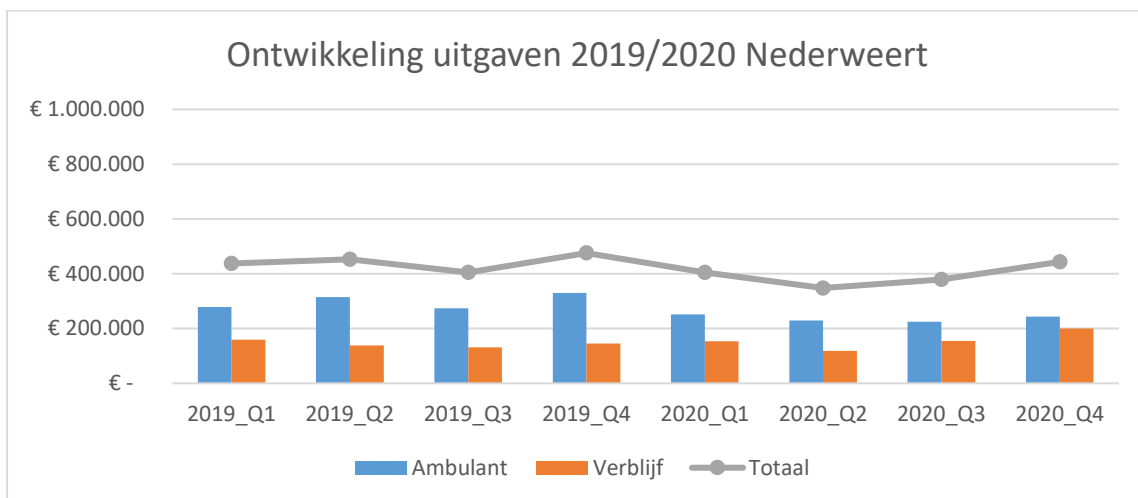
In Leudal en Nederweert is in 2020 een daling van de kosten zien ten opzichte van 2019. Ook het totaal aantal jeugdigen daalt in beide gemeenten licht. In Weert stijgen de kosten in 2020 licht, evenals het aantal jeugdigen.

De gemiddelde kosten voor verblijf JO/JmB zijn voor de regio gestegen met 3%, ten opzichte van 2019, waarbij er wel verschillen zijn per gemeente. De gemiddelde kosten voor ambulante zorg zijn in 2020 met 5% gedaald. Ook hier zijn er verschillen per gemeente.

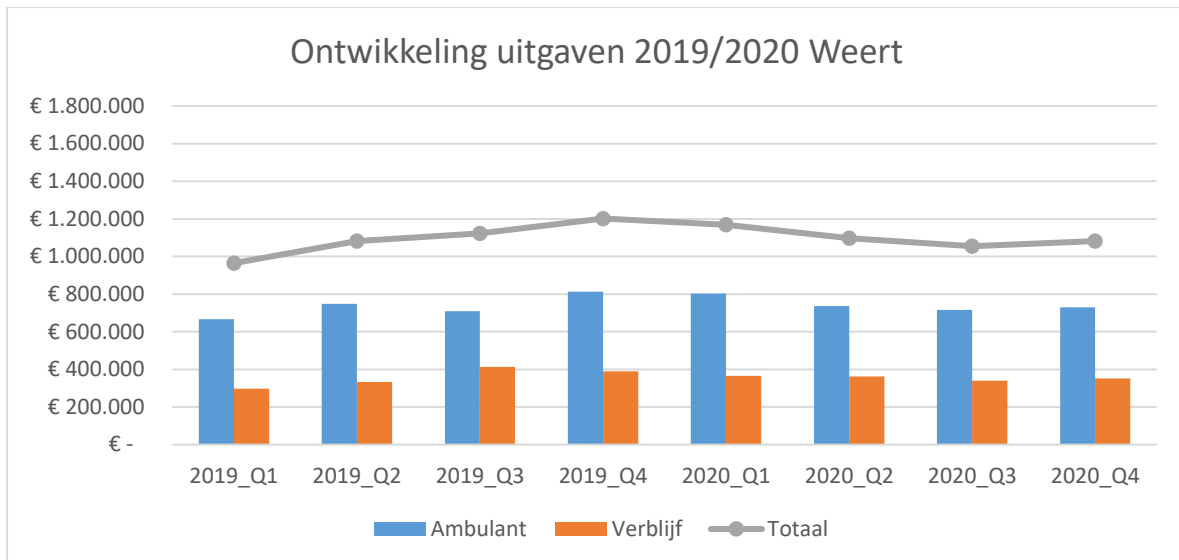
In onderstaande tabellen wordt de ontwikkeling per kwartaal weergegeven, waarbij er een verdeling is gemaakt in verblijf en ambulante.

De kosten 2020 blijven in Leudal tot en met het 3^e kwartaal 2020 op het niveau van het 3^e kwartaal 2019. In het 4^e kwartaal 2020 is er een stijging te zien van verblijf en ambulante.

In 2020 is in Nederweert vanaf het 1^e kwartaal 2020 sprake van een daling van vooral de ambulante zorg, aan het eind van 2020 is er een toename te zien van met name de verblijfskosten.

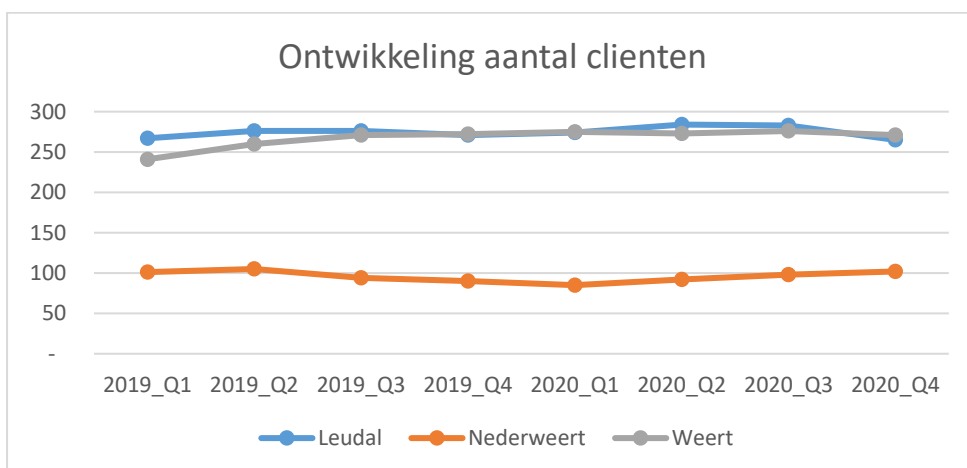

In Weert zijn de kosten van ambulante zorg in het 4^e kwartaal van 2019 en het 1^e kwartaal van 2020 iets hoger, waarna ze vervolgens weer dalen. De verblijfskosten voor Weert zijn in 2019 gestegen door instroom van een aantal jeugdigen met een duurdere vorm van wonen, deze jeugdigen ontvangen ook in 2020 nog deze zorg, waardoor de verblijfskosten ongeveer op het niveau van 2019 blijven.

Voor de regio MLW bedragen de kosten voor verblijf in 2020 € 4.917.000, dit is een daling ten opzichte van 2019 met € 171.000. In Leudal een daling van € 209.000, Weert een daling van € 13.000 en voor Nederweert is er een stijging van € 51.000.

Voor de ambulante zorg bedragen de kosten voor de regio € 6.972.000, een daling van € 202.000 ten opzichte van 2019. Deze daling is vooral zichtbaar bij de gemeente Nederweert € 246.000, in Leudal is er sprake van een daling van € 2.000 en in Weert is een stijging te zien van € 46.000.

In onderstaande grafiek wordt de ontwikkeling van het aantal cliënten per kwartaal weergegeven.

Het aantal cliënten is voor Leudal in het 4^e kwartaal 2020 gelijk aan het aantal cliënten in het 1^e kwartaal 2019 (265), met lichte schommelingen tussendoor.

Dit geldt ook voor Nederweert, het aantal begin 2019 is gelijk aan het aantal eind 2020 (102).

De dalende lijn die hier in 2019 werd ingezet, laat vanaf het 2^e kwartaal 2020 een stijgende lijn zien.

Voor Weert is het aantal gestabiliseerd op het niveau van halverwege 2019 (271).

Specificatie ingezette zorg is opgenomen in onderstaande tabellen:

Leudal	2019		2020	
<i>Producten/profielen*</i>	<i>uitgaven</i>	<i>aantallen</i>	<i>uitgaven</i>	<i>aantallen</i>
Dagbehandeling	€ 468.633	73	€ 406.081	58
Jeugdhulp ambulante	€ 1.757.175	218	€ 1.671.890	200
Jeugdhulp crisis	€ 30.280	12	€ 7.326	4
Profiel	€ 754.024	134	€ 928.088	151
Verblijf (excl. behandeling)	€ 1.626.551	103	€ 1.532.817	95
Verblijf (incl. behandeling)	€ 1.451.979	35	€ 1.336.294	24
Vervoerdiensten	€ 29.414	53	€ 24.543	50
Totaal Leudal	€ 6.118.056	362	€ 5.907.039	359

Nederweert	2019		2020	
<i>Producten/profielen*</i>	<i>uitgaven</i>	<i>aantallen</i>	<i>uitgaven</i>	<i>aantallen</i>
Dagbehandeling	€ 268.539	19	€ 112.162	20
Jeugdhulp ambulante	€ 520.722	59	€ 284.156	47
Jeugdhulp crisis	€ 5.013	3	€ 0	0
Persoonlijke verzorging	€ 4.310	1	€ 0	0
Profiel	€ 386.817	65	€ 548.005	79
Verblijf (excl. behandeling)	€ 322.893	31	€ 334.259	36
Verblijf (incl. behandeling)	€ 252.360	5	€ 292.365	5
Vervoerdiensten	€ 10.848	16	€ 5.750	18
Totaal Nederweert	€ 1.771.502	119	€ 1.576.696	128

Weert	2019		2020	
<i>Producten/profielen*</i>	<i>Uitgaven</i>	<i>aantallen</i>	<i>Uitgaven</i>	<i>aantallen</i>
Dagbehandeling	€ 692.008	75	€ 521.224	68
Jeugdhulp ambulante	€ 1.286.491	171	€ 1.092.467	157
Jeugdhulp crisis	€ 29.777	11	€ 22.227	8
Persoonlijke verzorging	€ 19.395	4	€ 11.920	4
Profiel	€ 880.967	162	€ 1.305.960	203
Verblijf (excl. behandeling)	€ 1.061.134	74	€ 1.101.031	72
Verblijf (incl. behandeling)	€ 372.820	9	€ 319.857	8
Vervoerdiensten	€ 29.734	46	€ 30.615	47
Totaal Weert	€ 4.372.328	336	€ 4.405.300	350

Detailering profielen

Leudal	2019		2020	
Profiel basis	€ 96.904	50	€ 83.341	39
Profiel aanvullend	€ 401.472	83	€ 473.690	89
Profiel intens	€ 255.648	37	€ 371.057	43
Totaal	€ 754.024	134	€ 928.088	151

Nederweert	2019		2020	
Profiel basis	€ 49.938	24	€ 35.781	19
Profiel aanvullend	€ 186.589	38	€ 209.725	46
Profiel intens	€ 150.289	22	€ 302.499	31
Totaal	€ 386.817	65	€ 548.005	79

Weert	2019		2020	
Profiel basis	€ 59.153	41	€ 45.524	30
Profiel aanvullend	€ 486.342	100	€ 565.723	115
Profiel intens	€ 335.473	51	€ 694.713	84
Totaal	€ 880.967	162	€ 1.305.960	203

Uit bovenstaande tabellen wordt zichtbaar dat steeds meer gebruik wordt gemaakt van de profielen, in 2020 40% van de totale ambulante zorg. Voor dit perceel geldt dat er ook nog steeds veel gebruik wordt gemaakt van producten omdat een profiel niet altijd passend is.

Bevindingen:

- De kosten voor de regio MLW zijn in 2020 met 3% gedaald ten opzichte van 2019. In Leudal en Nederweert zijn de kosten gedaald, in Weert zijn ze licht gestegen.
- In de regio is een afname van de verblijfskosten te zien met 3% vergeleken met 2019. Deze daling is vooral te zien in Leudal, in Nederweert is er sprake van een stijging.
- Ook voor de ambulante hulpverlening is er voor de regio een daling waarneembaar van 3% ten opzichte van 2019. Deze daling is vooral te zien in Nederweert, in Weert is er sprake van een lichte stijging.
- Het aantal jeugdigen is binnen dit perceel behoorlijk constant.
- De gemiddelde kosten zijn voor verblijfszorg licht gestegen, de gemiddelde kosten voor ambulante zorg zijn gedaald, waarbij er wel kleine verschillen tussen de gemeenten zijn.
- De inzet van de profielen is in 2020 verder toegenomen naar 40% van de ambulante hulpverlening. Binnen dit perceel wordt er nog steeds een aanzienlijk deel van de zorg ingezet o.b.v. producten omdat een profiel niet passend is.

6. Jeugd GGZ

De Jeugd -GGZ (geestelijke gezondheidszorg) biedt hulp aan jeugdigen met een psychische aandoening die zo ernstig kan zijn, dat zij hierdoor in hun ontwikkeling worden bedreigd. In deze paragraaf zijn ook de kosten voor dyslexie opgenomen.

2020	Leudal	Nederweert	Weert	MLW
Facturatie	€ 2.357.905	€ 1.107.774	€ 2.552.781	€ 6.018.460
Verplichting	€ 658.899	€ 224.518	€ 820.544	€ 1.703.961
Verwachte realisatie	€ 3.016.804	€ 1.332.291	€ 3.373.325	€ 7.722.421

2019	Leudal	Nederweert	Weert	MLW
Realisatie	€ 3.154.674	€ 1.007.155	€ 2.844.915	€ 7.006.744

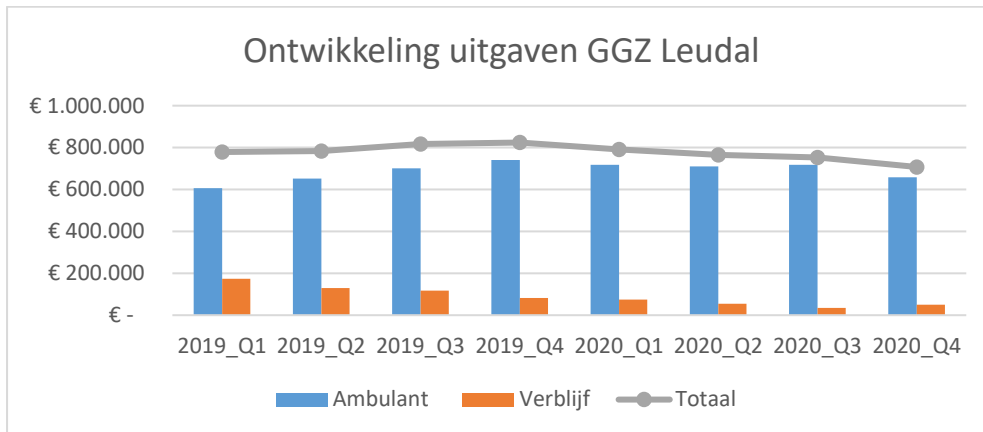
Aantal jeugdigen	Leudal	Nederweert	Weert	MLW
2020	542	233	728	1.494
2019	561	254	711	1.520

Gemiddelde kosten op jaarbasis		Leudal	Nederweert	Weert	MLW
GGZ verblijf	2020	€ 23.960	€38.370	€ 5.128	€ 17.117
	2019	€ 24.080	€ 3.129	€ 16.155	€ 20.542
GGZ ambulante	2020	€ 9.206	€ 5.326	€ 4.860	€ 5.177
	2019	€ 9.187	€ 4.160	€ 4.027	€ 4.419
Dyslexie	2020	€ 2.023	€ 1.742	€1.638	€ 1.786
	2019	€ 1.914	€ 1.918	€ 1.697	€ 1.814

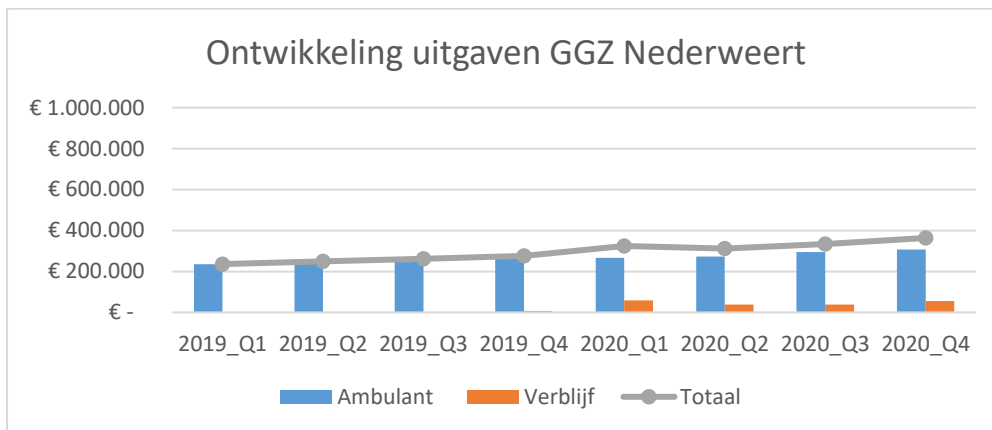
De kosten voor GGZ blijven in 2020 evenals in 2019 voor Nederweert en Weert verder stijgen, voor Leudal zijn deze t.o.v. 2019 gedaald. Het aantal jeugdigen is in Leudal en Nederweert gedaald, in Weert is er een lichte stijging.

De gemiddelde kosten voor GGZ verblijfszorg geven bij zeer geringe aantallen een vertekend beeld, dit geldt voor Nederweert en Weert. Er is wel duidelijk een toename te zien in de gemiddelde kosten voor ambulante hulpverlening. Voor de regio een toename van 17%.

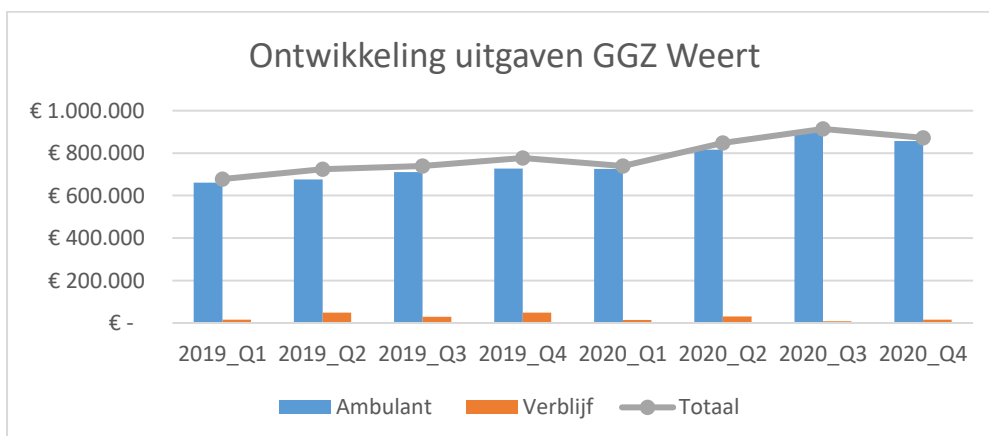
In onderstaande grafieken wordt de ontwikkeling van de uitgaven per kwartaal weergegeven, waarbij er een verdeling is gemaakt in verblijf en ambulante zorg.

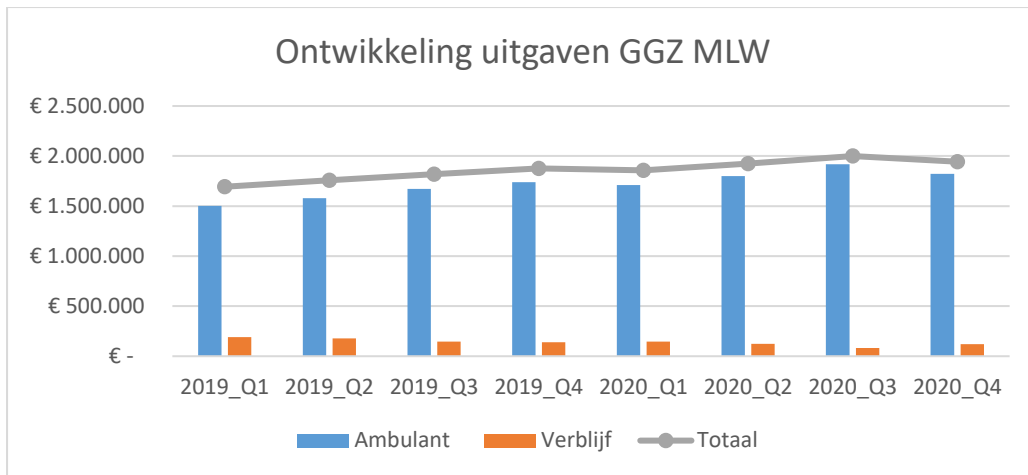
In Leudal is een afname van het onderdeel verblijf zichtbaar. De ambulante zorg blijft ongeveer op het niveau van eind 2019, met een lichte daling in het 4^e kwartaal van 2020.

In Nederweert blijven de uitgaven in 2020 verder stijgen. Er is een toename te zien bij de kosten voor verblijfszorg en ambulante hulpverlening.

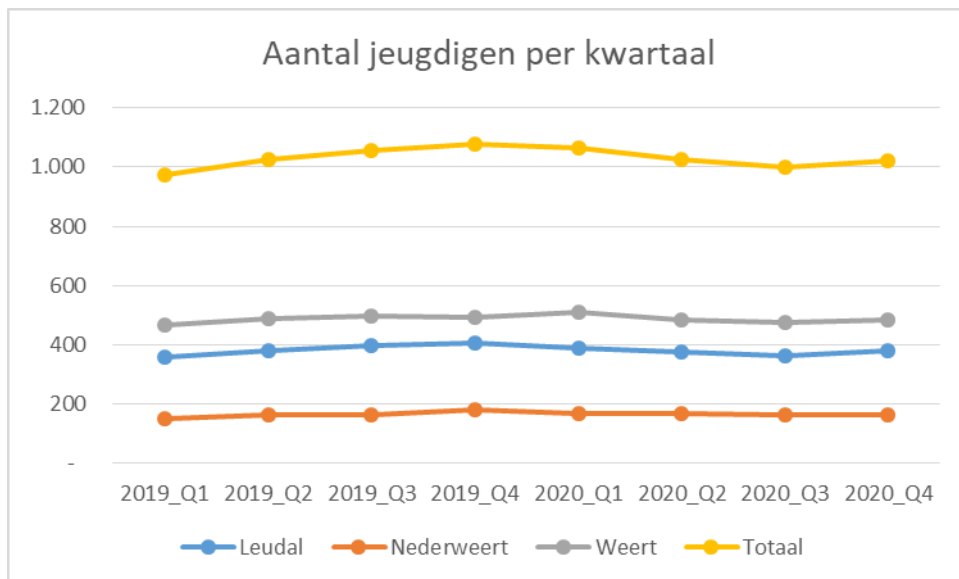

In Weert blijven net als in Nederweert de kosten in 2020 verder stijgen. De kosten voor verblijf blijven laag en dalen licht. De kosten voor ambulante zorg daarentegen blijven verder stijgen.

In 2020 blijven in de regio MLW de kosten voor GGZ verder stijgen. In alle gemeenten in de regio is een toename te zien van de ambulante zorg, voor verblijfszorg is dit per gemeente verschillend.

In onderstaande grafiek wordt de ontwikkeling van het aantal jeugdigen in zorg, per kwartaal weergegeven.

In 2020 daalt het aantal cliënten, waarna het in het 4^e kwartaal van 2020 weer toeneemt. Waarbij het aantal jeugdigen in het 4^e kwartaal 2020 ongeveer gelijk is aan het niveau in het 2e kwartaal 2019.

Tenslotte geven onderstaande tabellen per gemeente weer welke zorg is ingezet.

Leudal	2019		2020	
<i>Product/profiel</i>	<i>uitgaven</i>	<i>aantallen</i>	<i>uitgaven</i>	<i>aantallen</i>
<i>Producten</i>				
Dyslexie	€ 105.285	55	€ 119.367	59
Dagbehandeling	€ 169.488	14	€ 158.394	16
Jeugdhulp ambulante	€ 68.877	18	€ 110.806	32
Jeugdhulp crisis	€ 53.499	14	€ 46.606	9
Verblijf (incl. behandeling)	€ 465.087	8	€ 182.139	5
<i>Profielen</i>				
GGZ kort basis	€ 3.528	13	€ 2.734	9
GGZ kort aanvullend	€ 8.291	17	€ 5.366	8
GGZ kort intens	€ 31.319	36	€ 25.799	34
GGZ specialistisch basis	€ 142.942	98	€ 134.367	79
GGZ specialistisch aanvullend	€ 455.686	155	€ 345.862	126
GGZ specialistisch intens	€ 998.250	207	€ 1.130.238	228
GGZ specialistisch plus basis	€ 293.277	30	€ 271.801	32
GGZ specialistisch plus aanvullend	€ 290.676	17	€ 424.279	24
GGZ specialistisch plus intens	€ 68.469	3	€ 59.046	2
Totaal Leudal	€ 3.154.674	561	€ 3.016.804	542

Nederweert	2019		2020	
<i>Product/profiel</i>	<i>uitgaven</i>	<i>aantallen</i>	<i>uitgaven</i>	<i>aantallen</i>
<i>Producten</i>				
Dyslexie	€ 70.133	36	€ 59.236	34
Dagbehandeling	€ 29.258	4	€ 75.478	5
Jeugdhulp ambulante	€ 54.618	31	€ 45.990	24
Jeugdhulp crisis	€ 0	0	€ 4.502	4
Verblijf (incl. behandeling)	€ 6.258	1	€ 191.226	3
<i>Profiel</i>				
GGZ kort basis	€ 1.228	4	€ 985	6
GGZ kort aanvullend	€ 6.446	13	€ 6.243	15
GGZ kort intens	€ 22.453	34	€ 32.090	37
GGZ specialistisch basis	€ 54.316	33	€ 43.985	24
GGZ specialistisch aanvullend	€ 107.859	36	€ 69.525	29
GGZ specialistisch intens	€ 373.245	86	€ 421.918	80
GGZ specialistisch plus basis	€ 164.943	19	€ 191.697	20
GGZ specialistisch plus aanvullend	€ 117.467	6	€ 177.960	9
GGZ specialistisch plus intens	€ 0	0	€ 11.457	1
Totaal Nederweert	€ 1.007.155	254	€ 1.332.291	233

Weert	2019		2020	
<i>Product/profiel</i>	<i>uitgaven</i>	<i>aantallen</i>	<i>uitgaven</i>	<i>aantallen</i>
<i>Producten</i>				
Dyslexie	€ 134.078	79	€ 137.558	84
Dagbehandeling	€ 128.830	16	€ 239.272	23
Jeugdhulp ambulante	€ 52.236	28	€ 77.854	37
Jeugdhulp crisis	€ 33.007	5	€ 28.327	12
Verblijf (incl. behandeling)	€ 123.519	7	€ 54.376	6
<i>Profiel</i>				
GGZ kort basis	€ 5.624	21	€ 5.931	25
GGZ kort aanvullend	€ 29.803	63	€ 21.412	60
GGZ kort intens	€ 77.789	110	€ 88.660	117
GGZ specialistisch basis	€ 195.794	116	€ 152.269	82
GGZ specialistisch aanvullend	€ 397.883	139	€ 257.034	110
GGZ specialistisch intens	€ 999.260	217	€ 1.260.482	257
GGZ specialistisch plus basis	€ 303.151	29	€ 398.285	42
GGZ specialistisch plus aanvullend	€ 363.941	20	€ 590.467	35
GGZ specialistisch plus intens	0	0	€ 61.401	4
Totaal Weert	€ 2.844.915	711	€ 3.373.325	728

Bevindingen:

- De kosten zijn in 2020 voor Leudal gedaald ten opzichte van 2019 (-4%), voor Nederweert is een forse stijging te zien (+32%) en ook voor Weert stijgen de kosten sterk (+18%).
- De kosten voor de regio MLW stijgen ten opzichte van 2019 met € 716.000. Deze stijging is vooral te zien in de specialistisch *plus* profielen (€ 585.000), de specialistische profielen (€ 90.000) en de dagbehandeling groep JGGZ (€ 146.000). Daarnaast dalen de kosten voor verblijfszorg met € 177.000. Er zijn wel verschillen tussen de gemeenten.
- De kosten dalen in Leudal ten opzichte van 2019 met € 138.000. Dit wordt vooral veroorzaakt door minder kosten voor verblijf in 2020 (€ 283.000), daarentegen stijgen de specialistisch *plus* profielen (€ 102.000) en de kosten voor behandeling individueel (€ 42.000).
- De kosten in Nederweert stijgen ten opzichte van 2019 met € 325.000. Dit wordt vooral veroorzaakt door een stijging van verblijfszorg (€ 185.000), maar ook de specialistisch *plus* profielen (€ 100.000) en dagbehandeling groep JGGZ (€ 46.000).
- De kosten stijgen in Weert met € 528.000. Dit wordt ook vooral veroorzaakt door een stijging in de specialistisch *plus* profielen (€ 383.000), specialistische profielen (€ 77.000) en daarnaast ook door dagbehandeling groep GGZ zwaar en midden (€ 110.000). In Weert daalt het aandeel verblijf in 2020 met € 69.000.
- De kosten voor dyslexie zijn voor de regio MLW in 2020 nagenoeg gelijk gebleven aan 2019.
- Het totaal aantal kinderen is in de regio MLW met 2% gedaald van 1.520 in 2019 naar 1.494 in 2020. Deze daling is te zien in Leudal en Nederweert, in Weert is een toename te zien.
- De gemiddelde kosten voor ambulante GGZ zijn in de regio met 17% toegenomen, het aantal kinderen blijft nagenoeg gelijk, maar de inzet van zorg is zwaarder.

7. Gecertificeerde Instellingen

2020	Leudal	Nederweert	Weert	MLW
Toekenningen GI' s 2020	€ 683.825	€ 213.156	€ 568.686	€ 1.465.667
Subsidieverlening GI' s	€ 600.006	€ 271.414	€ 563.351	€ 1.434.771
Facturatie GI' s (LET en buiten contract)	€ 44.707	€ 22.425	€ 15.309	€ 82.441
Totaal jaarrealisatie GI' s 2020	€ 644.713	€ 293.839	€ 578.660	€ 1.517.212
Subsidie Crisisdienst Jeugd	€ 75.477	€ 28.645	€ 104.713	€ 208.835
Subsidie Veilig Thuis	€ 161.629	€ 58.607	€ 202.776	€ 423.012
Totaal	€ 881.818	€ 381.091	€ 886.149	€ 2.149.059

2019	Leudal	Nederweert	Weert	MLW
Subsidie GI' s	€ 557.562	€ 160.230	€ 513.315	€ 1.231.107
Facturatie GI' s (LET en buiten contract)	€ 43.597	€ 27.830	€ 2.620	€ 74.047
Totaal realisatie GI' s 2019	€ 601.159	€ 188.060	€ 515.935	€ 1.305.154
Subsidie Crisisdienst Jeugd	€ 72.775	€ 27.771	€ 100.883	€ 201.429
Subsidie Veilig Thuis	€ 133.722	€ 48.246	€ 166.929	€ 348.897
Totaal	€ 807.656	€ 264.077	€ 783.747	€ 1.855.480

Aantal jeugdigen GI's	Leudal	Nederweert	Weert	MLW
2020	131	43	93	258
2019	141	30	92	263

Bovenstaande opstelling bestaat uit:

- *Subsidie GI's*: Subsidieverlening aan de drie gecertificeerde instellingen (GI' s) in onze regio. De definitieve subsidieafrekening 2020 moet nog plaatsvinden. In de eerste regel van de tabel zijn de cijfers opgenomen van de maatregelen die in 2020 zijn toegekend. Dit is voor de regio ongeveer € 30.000 minder, hierbij zijn er wel grote verschillen tussen de gemeenten.
- *Facturatie GI's*: Aanbieders waarmee geen subsidie afspraak is gemaakt, maar die wel zorg hebben geleverd (vaak aanbieders die net op de grens van het werkgebied actief zijn), hebben in alle gemeenten gefactureerd. Daarnaast is er in Nederweert en Weert sprake geweest van zeer intensieve zorg door de gecertificeerde instellingen die buiten de subsidie valt, zogenaamde LET zorg.
- *Subsidies aan de crisisdienst Jeugd en Veilig thuis*. Voor Veilig Thuis dient nog een definitieve vaststelling 2020 plaats te vinden.
- De cijfers 2019 zijn gebaseerd op de definitieve (subsidie)afrekeningen 2019.

Gedwongen kader

Het gedwongen kader bestaat uit Jeugdbescherming en Jeugdreclassering en is een verantwoordelijkheid van de Gecertificeerde Instellingen (GI's).

Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt. Dat gebeurt als een gezonde en veilige ontwikkeling van een jeugdige wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet of niet voldoende helpt.

Jeugdreclassering is een combinatie van intensieve begeleiding en controle voor jongeren die veroordeeld zijn of verdacht worden van een strafbaar feit. Als een leerplichtambtenaar proces-verbaal opmaakt wegens schoolverzuim kan jeugdreclassering ook toegepast worden.

Aantal jeugdigen met een hulpvraag	Leudal		Nederweert		Weert		MLW	MLW
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Jeugdreclassering (JR)	9	6	2	3	13	9	24	18
ITB Harde kern ⁴	0	1	2	1	4	3	6	5
Samenloop Ots en JR	1	1	0	0	0	0	1	1
Jeugdreclassering	10	7	3	3	15	10	28	20
Ondertoezichtstelling 1 jaar (Ots)	39	34	11	24	40	40	90	96
Ondertoezichtstelling 2 jaar ev	31	33	8	14	34	55	73	101
Voogdij	75	72	10	10	14	14	98	91
Jeugdbescherming	132	125	27	40	78	82	236	239
Totaal*	141	131	30	43	93	92	263	258

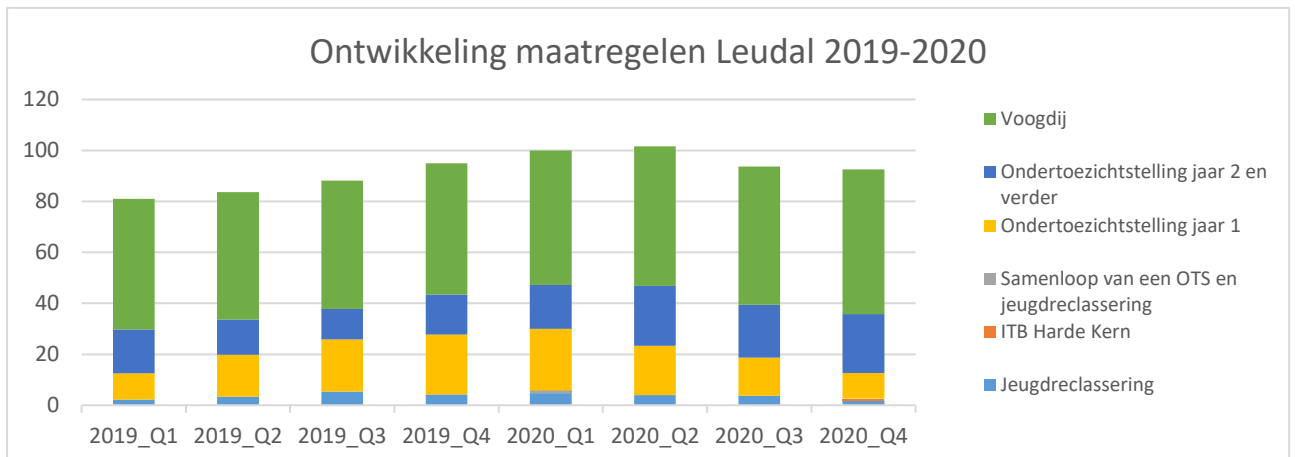
Het aantal jeugdigen met een hulpvraag voor jeugdreclassering neemt in 2020 af ten opzichte van 2019 voor Leudal en Weert, in Nederweert blijft dit aantal gelijk.

Het aantal jeugdigen met een hulpvraag voor jeugdbescherming is voor Nederweert en Weert toegenomen, voor Leudal neemt dit iets af. In alle gemeenten is een toename te zien van het aantal jeugdigen met een ondertoezichtstelling van 2 jaar en verder. Dit is vooral zichtbaar in Nederweert en Weert. Hierbij gaat het om jeugdigen op jaarbasis.

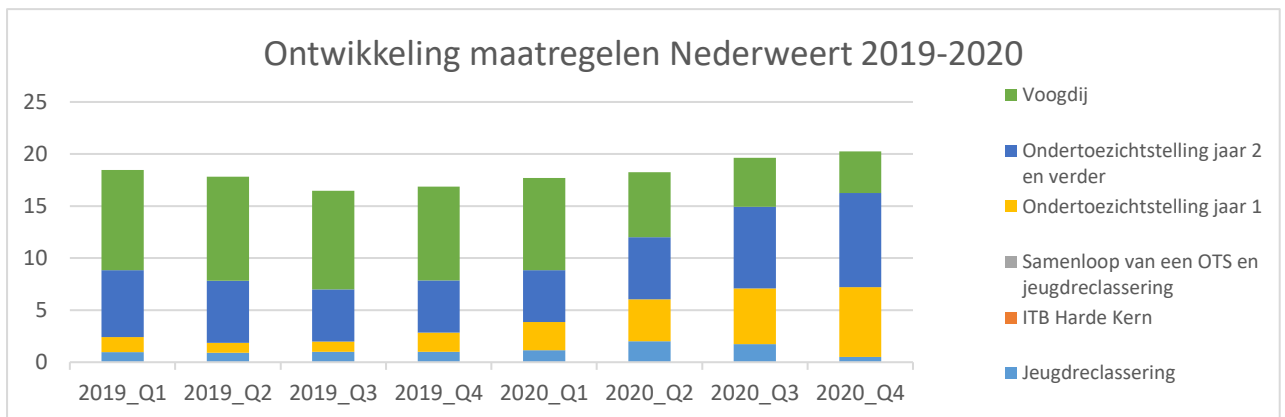
Er zal nu verder worden ingezoomd op de ontwikkeling in de afgelopen twee jaar, om op die manier te kunnen zien of en wanneer verschuivingen hebben plaatsgevonden. Dit wordt gedaan op basis van het aantal maatregelen in een kwartaal. Hierbij is gekeken naar de eenheden in het kwartaal die gelden voor de financiering, niet het aantal jeugdigen.

⁴ ITB-Harde Kern is een maatregel die door de rechtbank wordt opgelegd als een jongere meerdere ernstige delicten heeft gepleegd of al eerder met de politie in aanraking is geweest. In plaats van jeugddetentie krijgt de jongere begeleiding van een medewerker van de jeugdreclassering

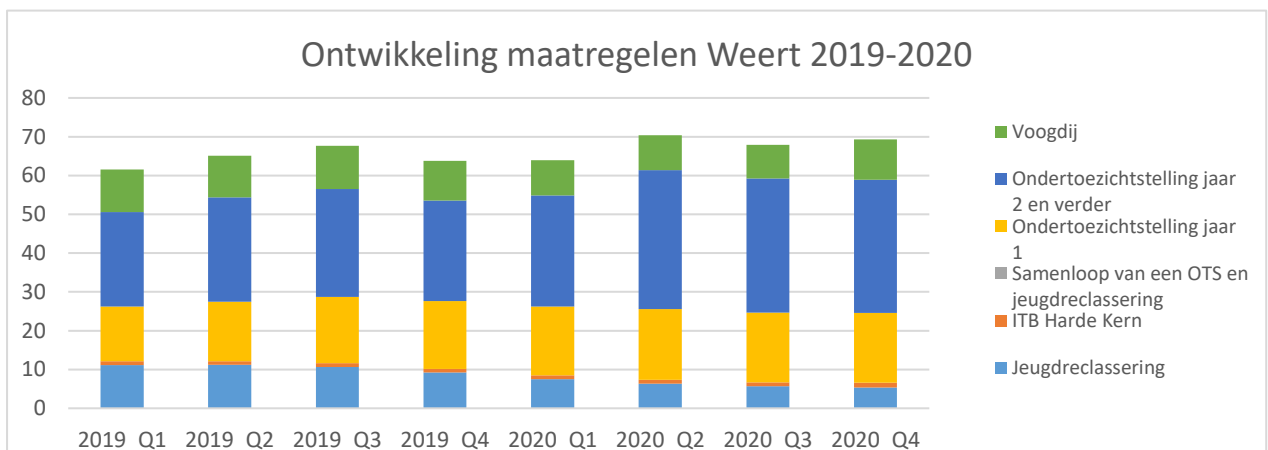
In onderstaande grafieken worden de ontwikkelingen van de maatregelen⁵ weergegeven.

In Leudal is er vanaf het 2^e halfjaar 2019 een stijging te zien van het aantal ondertoezichtstellingen, vanaf het 2^e halfjaar 2020 is er weer een daling te zien.

In Nederweert is er vanaf 2020 een toename van het aantal ondertoezichtstellingen te zien, maar ook een afname van het aantal voogdijmaatregelen.

In Weert is er in 2020 een toename van ondertoezichtstellingen van 2 jaar en verder zichtbaar en is er sprake van een daling van maatregelen jeugdreclassering.

⁵ Het gaat hierbij om het aantal maatregelen, niet het aantal jeugdigen. Dus als een jeugdige halverwege de maand instroomt, telt deze voor 0,5 mee en niet voor 1.

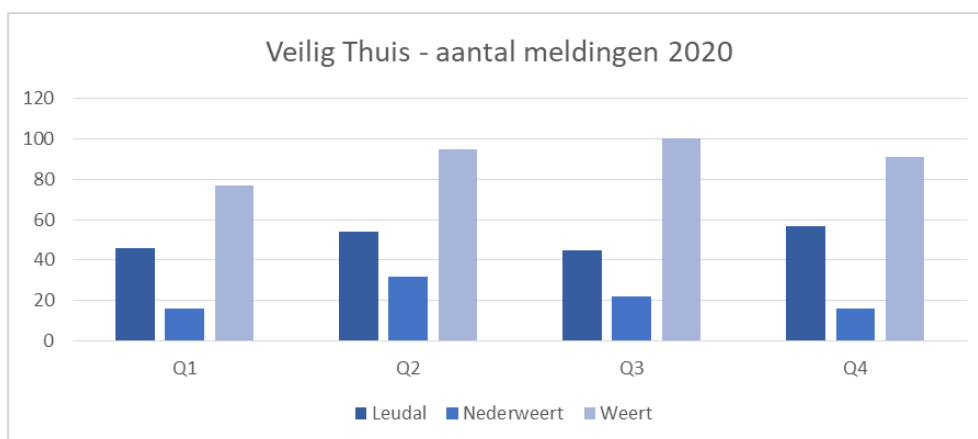

Veilig thuis

Veilig Thuis is het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling. Hier kunnen slachtoffers, daders en omstanders terecht voor deskundige hulp en advies. Veilig Thuis is er voor iedereen, jong en oud, die te maken heeft met huiselijk geweld of kindermishandeling en geeft advies en biedt ondersteuning.

2020	Leudal	Nederweert	Weert	Totaal MLW
Adviezen en meldingen	202	86	363	651
Onderzoeken	3	1	0	4

2019	Leudal	Nederweert	Weert	Totaal MLW
Adviezen en meldingen	239	82	411	732
Onderzoeken	9	1	8	18

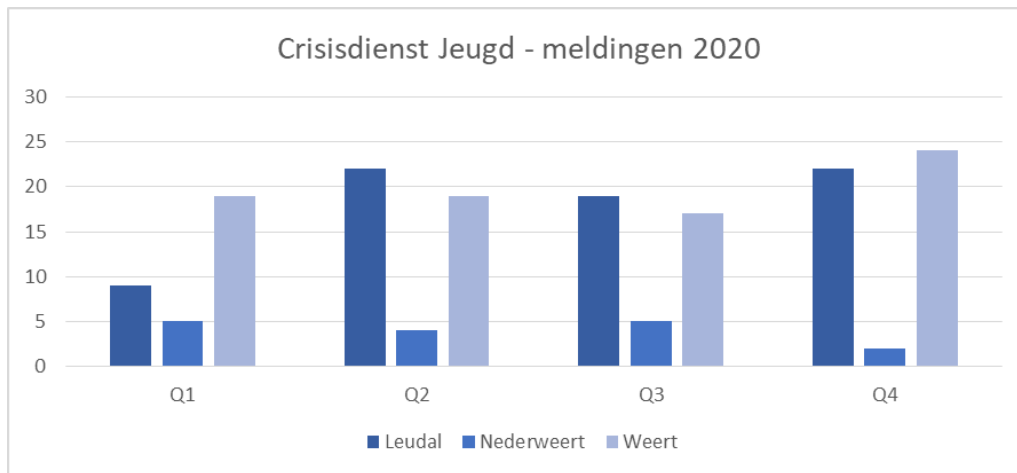

Crisisdienst Jeugd

Crisisdienst Jeugd (voorheen SEH) wordt verleend als er sprake is van een (dreigende) crisissituatie binnen een gezin. Binnen de crisisdienst jeugd is er 24/7 spoedeisende hulp beschikbaar om in te grijpen in ernstige situaties waarbij de veiligheid van een jeugdige in het geding is. Iemand (dat kan een willekeurige burger zijn, een professional die met jeugdigen werkt of de politie) kan een melding maken van een crisissituatie buiten kantooruren bij de gecertificeerde instelling. De gecertificeerde instelling neemt de melding in ontvangst en onderneemt daarop actie.

2020	Leudal	Nederweert	Weert	Totaal MLW
Meldingen	72	16	79	167

2019	Leudal	Nederweert	Weert	Totaal MLW
Meldingen	59	9	92	160

Voor de gemeente Leudal en Nederweert is in 2020 een behoorlijke stijging te zien ten opzichte van 2019. In Weert neemt het af ten opzichte van 2019, een jaar waarin er in Weert een piek te zien was.

Bevindingen:

- Het aantal jeugdigen met een maatregel jeugdbescherming daalt in 2020 licht voor de regio ten opzichte van 2019.
- De ontwikkeling van het aantal maatregelen gedurende de afgelopen twee jaar, laat voor alle gemeenten een toename van het aantal ondertoezichtstellingen zien.
- Het aantal jeugdigen met maatregel jeugdreclassering laat een dalende lijn zien voor de regio. Hiervoor geldt dat deze daling vooral te zien is in Weert, voor Nederweert en Leudal zijn deze maatregelen redelijk stabiel;
- de meldingen Veilig Thuis zijn voor de totale regio MLW in 2020 lager dan in 2019. In Leudal en Weert zijn ze gedaald, in Nederweert is het aantal meldingen licht gestegen.
- de meldingen Crisisdienst Jeugd liggen voor de totale regio ongeveer op het niveau van 2019, per gemeente zijn er wel verschillen: in Leudal en Nederweert een toename en in Weert een daling.

8. ADHD- en psychiatrische jeugdhulp door kinderartsen in ziekenhuizen

ADHD is een psychische stoornis. Kenmerken zijn impulsief gedrag, concentratieproblemen, rusteloosheid en leermoeilijkheden. De symptomen werken veelal belemmerend bij het dagelijks maatschappelijk functioneren. Ondersteuning in dit perceel gaat alleen over ondersteuning door kinderartsen waarbij medicatie een rol vervult. De “gewone” behandeling of begeleiding van kinderen met ADHD is ook onderdeel van andere percelen.

2020	Leudal	Nederweert	Weert	MLW
Realisatie 2020	€ 5.410	€ 9.097	€ 25.979	€ 40.486
Verplichting	€ 6.522	€ 9.303	€ 24.075	€ 39.901
Verwachte realisatie	€ 11.932	€ 18.401	€ 50.053	€ 80.386
Aantal jeugdigen*	21	27	80	128

2019	Leudal	Nederweert	Weert	MLW
Realisatie	€ 15.645	€ 20.230	€ 52.931	€ 88.806
Aantal jeugdigen*	24	32	89	145

* o.b.v. de indicaties

Bevindingen

- Voor alle gemeenten in MLW dalen de kosten in 2020 licht ten opzichte van 2019, evenals het aantal jeugdigen.

9. Vervoer voor GGZ-hulp

Voor deze doelgroep is afgesproken dat samen met het CJG bekeken wordt of vervoer noodzakelijk is en wat de eigen omgeving hierin kan betekenen. Indien de eigen omgeving geen mogelijkheden heeft en de jeugdige toch naar de gekozen aanbieder wil, wordt met de gemeente bekeken of er op maat een afspraak te maken is met het leerlingenvervoer dat naar veel instellingen al rijdt. Indien hier extra kosten mee gemoeid zijn, of het leerlingenvervoer geen mogelijkheden heeft en er door de gemeente aanvullend vervoer ingezet moet worden, vallen deze kosten onder het jeugdhulpbudget.

2020	Leudal	Nederweert	Weert	MLW
Realisatie	€ 16.661	€ 5.656	€ 91.700	€ 114.018

2019	Leudal	Nederweert	Weert	MLW
Realisatie	€ 25.798	€ 24.487	€ 127.801	€ 178.086

Bevindingen

- Voor alle gemeenten zijn de kosten in 2020 lager dan in 2019.
- Voor Leudal is er in 2020 een daling te zien, in 2018 en 2019 waren deze kosten nog nagenoeg gelijk.
- Voor Nederweert en Weert zijn de kosten van 2020 weer ongeveer op het niveau van 2018. In 2019 was een piek te zien.

10. Jeugdzorg Plus

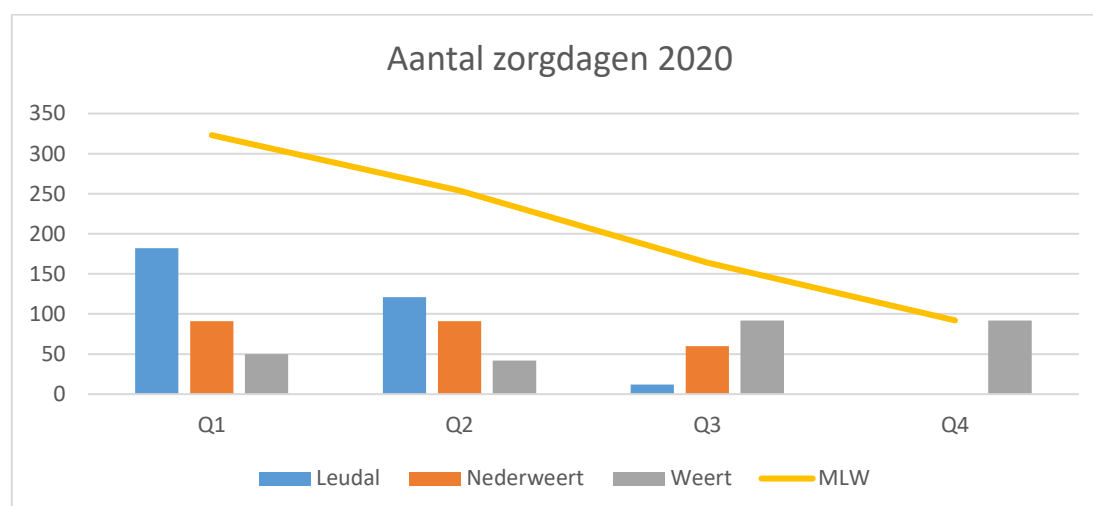
Jeugdzorg Plus is een intensieve vorm van jeugd- en opvoedhulp voor jeugdigen die ernstige gedragsproblemen hebben en zich aan de noodzakelijke vrijwillige behandeling dreigen te onttrekken. Jeugdzorg Plus betekent hulp met dwang en drang voor jeugdigen voor wie een 'machtiging gesloten jeugdzorg' is afgegeven door de kinderrechter.

De Jeugdzorg Plus is voor 2020 op schaalgrootte van Nederland Zuid-Oost (deels Noord-Brabant en Limburg) ingekocht op basis van beschikbaarheid van bedden.

2020 ⁶	Leudal	Nederweert	Weert	MLW
Realisatie 2020	€ 179.265	€ 119.574	€ 148.322	€ 447.161
Aantal jeugdigen 2020	2	1	2	5

2019	Leudal	Nederweert	Weert	MLW
Realisatie	€ 273.323	€ 164.542	€ 159.802	€ 597.667
Aantal jeugdigen	3	1	2	6

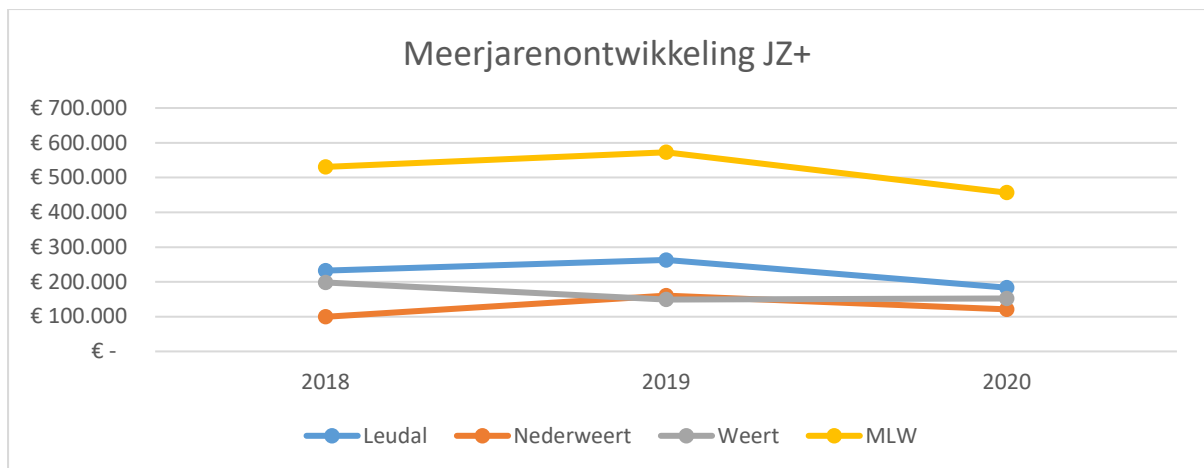
Het aantal jeugdigen verschilt per gemeente. De kosten hangen direct samen met de duur van de trajecten. In onderstaande grafiek wordt het aantal ingezette dagen per kwartaal weergegeven:

Er zijn voor de Jeugdzorgplus regionale afspraken gemaakt om ervoor te zorgen dat er een minimaal aantal bedden beschikbaar is. In de gerealiseerde kosten 2019 en 2020 zijn ook kosten opgenomen voor de bijbehorende zogenaamde onderproductie. In 2020 was dit voor de totale regio MLW € 29.000, in 2019 was dit € 93.000.

De afgelopen drie jaar zijn de kosten voor Jeugdzorg Plus redelijk stabiel gebleven. Het gaat hier om een zeer beperkt aantal jeugdigen met hoge kosten per dag.

⁶ De gegevens 2020 zijn gebaseerd op de voorlopige afrekening, 2019 op de definitieve afrekening

Bevindingen

- Voor de gemeente Leudal en Nederweert dalen de kosten in 2020 ten opzichte van 2019, voor Weert stijgen ze licht. In de Jeugdzorg Plus zorgt één jeugdige voor hoge kosten en hiermee kunnen kosten sterk fluctueren.

11. Landelijk Transitiearrangement

Voor hele specifieke gespecialiseerde jeugdhulp wordt gebruik gemaakt van instellingen die onderdeel zijn van het landelijke transitiearrangement (LTA). De VNG heeft met deze aanbieders een contract gesloten. Gemeenten betalen de factuur als een jeugdige uit de eigen gemeente hier gebruik van maakt.

Deze vorm van jeugdhulp kan een zeer grillig patroon vertonen en is daarmee ook zeer lastig te prognosticeren.

2020	Leudal	Nederweert	Weert	MLW
Realisatie 2020	€ 39.621	€ 10.095	€ 98.089	€ 147.805
Aantal jeugdigen	7	3	10	20

2019	Leudal	Nederweert	Weert	MLW
Realisatie	€ 309.495	€ 62.544	€ 86.321	€ 458.360
Aantal jeugdigen	13	2	7	21

Bevindingen:

- voor Leudal zijn de uitgaven in 2020 aanzienlijk lager dan in 2019. In 2019 was er sprake van een jeugdige met een hele dure zorg, deze jongere is in 2019 uitgestroomd;
- voor Nederweert zijn in 2020 de uitgaven veel lager dan in 2019. In 2019 hadden de kosten bijna volledig betrekking op één jeugdige, deze is ook uitgestroomd in 2019;
- voor Weert zien we in dat de uitgaven in 2020 nagenoeg gelijk is aan 2019

12. Persoonsgebonden budgetten (Pgb)

Een persoonsgebonden budget (Pgb) is een bedrag waarmee ouders zelf hulp kunnen inkopen. De ouder(s) moet(en) aan een aantal wettelijke voorwaarden voldoen om voor een Pgb in aanmerking te komen.

2020	Leudal	Nederweert	Weert	MLW
Toekenningen	€ 505.000	€ 354.000	€ 343.000	€ 1.202.000
Verwachte realisatie*	€ 401.000	€ 260.000	€ 283.000	€ 944.000
Aantal jeugdigen	71	23	46	139

2019	Leudal	Nederweert	Weert	MLW
Realisatie	€ 443.000	€ 195.000	€ 364.000	€ 1.002.000
Aantal jeugdigen	73	22	48	143

* O.b.v. prognose SVB 23 2 2021

Bevindingen:

- De totale kosten voor de regio dalen met € 58.000. Er zijn wel per gemeente behoorlijke verschillen. In Leudal dalen de uitgaven met 9%, in Weert met 22%, maar in Nederweert stijgen de uitgaven met 33%.
- De forse toename voor Nederweert wordt veroorzaakt door een paar jeugdigen met een grote zorgvraag.
- Het aantal jeugdigen blijft voor de regio en de individuele gemeenten nagenoeg gelijk.

13. Coronamaatregelen 2020

Aanbieders hebben onder deze bijzondere omstandigheden zo goed mogelijk geprobeerd ondersteuning aan cliënten door te zetten of alternatieve vormen van ondersteuning aan te bieden. Het Rijk en de VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten) hebben een zeer dringend beroep gedaan op gemeenten om aanbieders financiële zekerheid en ruimte te bieden, passend bij de wettelijke opdracht en maatschappelijke plicht van gemeenten om zorgcontinuïteit te waarborgen. In dat kader is vanuit het Rijk en de VNG een aantal afspraken uitgewerkt.

In de regio MLW zijn er afspraken gemaakt over het toekennen van garantieomzetten en meerkosten in 2020.

Garantieomzetten:

De garantieomzetten zijn bedoeld om continuïteit van financiering bij de aanbieder te waarborgen. Het betreft een compensatie van omzetsderving, wanneer in geval van vraaguitval de aanbieder minder zorg leverde en dus minder kon factureren.

Als een aanbieder aanspraak wilde maken op een garantieomzet jeugdhulp over de maanden april tot en met juni, is de hoogte van de garantieomzet voor die aanbieder bepaald op basis van ervaringscijfers. Dit was een omzet zonder dat er gefactureerd zou zijn. Als een aanbieder wel zorg had geleverd en gefactureerd is de garantieomzet hiermee verminderd.

Aan het einde van het jaar heeft er een definitieve berekening plaatsgevonden en is er voor de aanbieders die uiteindelijk nog in aanmerking kwamen voor een garantieomzet, een overeenkomst opgesteld (een zogenaamde overeenkomst finale kwijting).

Er volgt nu een overzicht van de overeengekomen aanvulling tot de garantieomzetten:

Gemeente	Bedrag	Aantal aanbieders
Leudal	€ 95.917	10
Nederweert	€ 45.784	4
Weert	€ 49.374	7
Totale regio MLW	€ 191.076	13

In totaal hebben in onze regio 13 aanbieders een garantieomzet van een of meerdere gemeenten ontvangen. In totaal betreft dit een bedrag van € 191.076.

Het is niet mogelijk om een exacte link te leggen met het perceel waarop deze garantieomzet betrekking heeft. Voor Weert en Nederweert zijn het aanbieders die voornamelijk zorg leveren binnen het perceel JO/JmB. Voor Leudal is er ook een gedeelte dat betrekking heeft op aanbieders GGZ.

Meerkosten:

Meerkosten betreffen kosten die aanbieders maken om te voldoen aan de richtlijnen van het RIVM. Hierbij valt te denken aan beschermingsmiddelen, aanpassingen aan ruimtes om de 1,5 meter te kunnen waarborgen et cetera.

Aan de hand van een vastgestelde beleidslijn zijn de aanvragen die zijn ingediend voor vergoeding van meerkosten beoordeeld en toegekend middels een besluit van de colleges op 30 maart 2021.

Er volgt nu een overzicht van de overeengekomen vergoedingen meerkosten

Gemeente	Bedrag	Aantal aanbieders
Leudal	€ 15.720	4
Nederweert	€ 4.703	4
Weert	€ 13.706	4
Totale regio MLW	€ 34.129	4